הצופה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בראילן ז"ל

ב"ה, יום רביעי, י"ח ניסן תשל"ד (10.4.1974)
שנה ל"ז — גליון 11645 — המחיר 60 אגורה

LIBRARY UNIVERSITY OF JORDAN

צמרות שלוש החטיבות במפלגת העבודה לא הצליחו גם אמש לצאת מהמשבר

הורכבה ועדת משנה שתנסה למצוא פתרון עד להתכנסות סיעת המערך בכנסת היום אחה"צ

מאת שאול שיף

סופרנו לענייני מפלגות

צמרות שלוש החטיבות המרכיבות את מפלגת העבודה שנתכנסו אמש בתל אביב כדי לנסות ולמצוא מוצא מהמשבר הפוקד את המפלגה — לא הגיעו לכלל מציאת פשרה והחליטו להטיל על ועדת משנה בהרכב: פרס, רבינוביץ, בר־עם, ידלין ובלבר לנסות ולמצוא פתרון למשבר עד להתכנסות סיעת המערך בכנסת היום אחה"צ.

בפגישה השתתפו כל שרי הסיעה מפא"י לשעבר, השר שמעון פרס וח"כ גד יעקובי (רפ"י לשעבר), השרים גלילי ואלון ומזכיר המשמרת ח"כ גבלבר (אחה"ע לשעבר) ומזכיל המפלגה אהרן ידלין.

ההצעה החדשה שהועלתה בפגישה זו ואשר בר לב, אלמוגי וברעם צידדו בה היא להמתין עד לסיום עבודתה של „ועדת אגרנט" נציגי רפ"י לשעבר תמכו בהצעה זו. במהלך הישיבה היו חילופי דברים חריפים בין חיים: ספיר, רבינוביץ ובגלבר לבין נציגי רפ"י לשעבר.

רבינוביץ תובע התפטרות דיין

שר השיכון יהושע רבינוביץ אמר בין היתר כי על שר הביטחון משה דיין להתפטר מתפקידו ולו רק בגלל העובדה שהוא איבד את האימון. בהקשר זה אמר רבינוביץ כי ראש הממשלה לוי אשכול המנוח נאלץ להתפטר מתפקידו כשר ביטחון למרות שלא נכשל ורק בגלל שאיבד את האמון בקרב חלק מן העם. „זה עניין טרגי, אבל זה מה שקורה בחיים" — אמר.

כאמור, לא הועלו בישיבה כל הצעות העשויות להתקבל על צד זה או אחר במפלגה זולת ההצעה לדחות את פתרון המשבר ל„תקופה כאחרונת יותר", קרי־תום עבודתה של „ועדת אגרנט". השרים גלילי ואלון נמנעו מלהביע את עמדתם בישיבת הצמרת.

המצדדים בהתפטרות הממשלה כולה

קודם לישיבה זו, ישיבה של חברי הכנסת וחברי הלשכה השרים של חטיבת מפא"י לשעבר. בישיבה זו צידדו גבעתי, הלל, נ. רז, ש. לוין, א. אליאב, י. לקס בהתפטרות הממשלה כולה אם כי היו ביניהם שהדגישו כי תבנית ההתפטרות חלה קודם כל על שר הביטחון מ. דיין. הדוברים האחרים: ד. קלדרון, א. זילברברג, פ. ספיר, י. רבינוביץ וא. ידלין — דיברו בזכות התפטרותו של דיין.

בישיבה זו נשמעו גם דעות כי אין להרתע גם מפילוג עם חטיבת רפ"י לשעבר. ישיבה זו נסתיימה ללא החלטה והיא תימשך היום.

ספ"ם תימנע מהצבעת תמיכה בממשלה אם דיין לא יתפטר

הוועדה המדינית של מפ"ם מתכנסת היום, ונמסר כי תחליט להימנע בעת הצבעה אי האמון לממשלה אם עד אז לא יתפטר משה דיין מתפקיד כשר הביטחון.

סיעת החזית הדתית התורתית הודיעה אתמול להצביע אי־אמון בממשלה בעת ההצבעה בכנסת. עמדה תקיפה בעניין זה השמיעו נציגי פא"י. באגו"י עמדה השאלה אם ל־

(סוף בעמוד 2)

הממשלה תקיים מחר דיון יסודי ומקיף בדו"ח אגרנט" במגמה להסיק מסקנות מעשיות

את סופרנו יונה כהן

ממשלה החליטה אתמול לדון בצד אחד בלבד של החלקי של „ועדת אגרנט" הוא הצד הבטחוני, אלא בישיבה לדיון יסודי המקיף בדו"ח כולו ולראותו כיחידה אחת".

ההחלטה זו של הממשלה שתוקדש מקיף וכולל בדו"ח הוסקת מסקנות מעשיות, נקבעה ליום הכי' מחר) בשעה 8 בבוקר. במגמה עד שעה שתיים אחה"צ, כ־מסר. כי ראש הממשלה, הגב' הציעה אתמול לדון בינתיים המוסדי (ארגון המודיעין ב־דו"ח וכדומה) ולסכם הצעות ברוח המלצות „ועדת אגרנט", וזאת להביא לכנסת מחר. מרבית חברי הממשלה אמרו שיש לדון בדו"ח כולו ולא לפצל את הדיון, כולל שאלת האחריות המיניסטריאלית או האישית וכדומה. לאחר חילופי דברים בשאלה זו, אם לדון ובמה לדון, סוכם כדעת הרוב בממשלה.

בינתיים נערכות המפלגות, של הקואליציה ושל האופוזיציה כאחד, לקראת הדיון שייערך מחר, יום המישי, בכנסת בהודעה שתימסר לה ע"י ראש הממשלה, בעמדת הממשלה לדו"ח החלקי של „ועדת אגרנט". כאמור, עמדת הממשלה לגבש את עמדתה בישיבה המיוחדת מחר בבוקר.

בשל ישיבה הממשלה נקבע שהכנסת תכונס מחר בשעה ארבע אחר הצהריים. הדיון על הודעת הממשלה יימשך כשלוש שעות, סיומו יהיה בהצבעת אימון או אי־אימון בממשלה.

מחמיר המצב בצפון

לפני כן שמעה הממשלה את סקירותיהם של שר הביטחון, משה דיין, ושל ממלא־מקום הרמטכ"ל, האלוף הופי, בענייני ביטחון דחופים. בכלל זה דובר על המצב המחמיר והולך בצפון, כאשר צה"ל נאלץ להפעיל כוחות כדי לסכל מזימת כיבוש שטחים בידי הסורים, בערך הכוחות באיזור הדרום המגבים עם וושינגטון בשתי שאלות אלה ואחרות.

חיל האו"ם ל־6 חודשים נוספים

שר החוץ אבא אבן מסר לממשלה על ההחלטה שנתקבלה שלשום במועצת הביטחון לפיה הוארך המנדט של חיל החירום של האו"ם לשישה חודשים נוספים. הוא מסר על הפעילות המדינית הנמרצת שנציגינו ניהלו למניעת כניסתם של חיילים ממדינות שאינן מקיימות יחסים מדיניים עם ישראל להיכנס להצנות בגבולות מדינתנו. ארה"ב, אמר, התייצבו לימיננו בשאלה זו ללא סייג.

חגיגות העצמאות — רק ביום

הממשלה נענתה לעניינים של נציגי ארגון „יד לבנים" השנה יהיה יום הזיכרון לחוד (שיטתיים בפסגת הר הרצל) וחגיגת יום העצמאות לחוד, והללו יחולו רק בבוקרו של יום החג.

מר י. אלון ראש מינהל ההסברה הסביר לממשלה את תכניות החג השנה, ואת אופיין המצומצם יותר כפי שהיו בשנים עברו. נוסף למספר בימות שירה והרקדה במקומות מרכזיים, יעמוד יום העצמאות גם השנה בסימן של החידון העולמי לנוער היהודי בתנ"ך. חלוקת פרסי ישראל, פסטיבל הזמר. כל זה, כמו כן, נוסף לתפילות בבתי הכנסת ולמסיבות משפחתיות.

יועלו דמי שכירות דירות?

בהתחשב עם תביעתם הנמרצת של בעלי בתים המוגנים לפי „חוק הגנת הדייר", הורה הממשלה המסיכה את ועדת השרים לענייני כלכלה לדון ולהחליט על דעת הממשלה (אם אמנם תתקבל ההחלטה בלי התנגדות) בהתקנת תקנות שיאפשרו העלאת דמי השכירות בדירות מוגנות כב"ל, וכן בבתי עסק.

נציגי הממשלה בוועדות מינויים

הממשלה קבעה אתמול, כי נוסף לשר הדתות, המייצג אותה בוועדה המינויים לדיינים ולקאדים, יהיה שר המשפטים נציגה השני בוועדת המינויים לדיינים ושר המשטרה — נציגה השני בוועדת המינויים לקאדים.

ישיבת הכנסת תתקיים מחר בשעה 4

ישיבת הכנסת תתקיים מחר (יום ה') בשעה ארבע אחה"צ. על כך הורה לשכת יו"ר הכנסת.

הוריו של אחד מנרצחי מינכן לאלון: „נכשלת אך לא התפטרת"

הוריו של מאמן התאבקות משה וינברגר, מנרצחי מינכן, שיגרו אתמול מברק אל סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יגאל אלון, בו הם מתייחסים לדרישתו לשר הביטחון לאחריות מיניסטריאלית.

במברקם כותבים ההורים המגוררים בחיפה: „בעת רצח הספורטאים הישראלים באולימפיאדת מינכן כיהנת כשר החינוך והתרבות והיית האחראי לציבור המשלחת של הספורטאים הישראלים לאולימפיאדה". „נכשלת אז אך לא התפטרת. כיצד אתה יכול עתה לדרוש מאחרים, מה שאתה בעצמך לא קיימת ?"

ואלדהיים קורא לטיפול דחוף בבעיות כלכליות

נפתח המושב המיוחד של עצרת האו"ם לענייני חומרי גלם

ניו יורק, 9 (עי"ר וקי"צ) — מזכיר האו"ם קורט ואלדהיים הזהיר היום את אומות העולם מפני אסון, אם לא ינקטו צעדים כדי לטפל בבעיות כלכליות דחופות.

בנאומו שהשמיע בפתיחת המושב המיוחד של עצרת האו"ם לענייני חומרי גלם ופיתוח, הצביע ואלדהיים על העוני, ריבוי האוכלוסיה, אספקה מזון בלתי תקינה, בעיות האנרגיה, עליה של הוצאות השימוש ומערכת מוניטרית שנפגעה על ידי האינפלציה — כבעיות כלכליות מרכזיות, התובעות טיפול מהיר.

מזכיר האו"ם הצביע על העובדה כי בשלושה שבועות הקרובים יוציא העולם סכום של כ־14 מיליארד דולר לשם הגדלת מלאי הנשק. באותו פרק זמן תגדל אוכלוסיית העולם ב־4 מיליון נפש.

המזכ"ל ציין כי המערכת המוניטרית הבינלאומית אינה פועלת בצורה יעילה, מאחר שהיא נגועה מהלה דמויית סרטן, האינפלציה.

עוד אמר ואלדהיים כי על המושב המיוחד לקבוע עקרונות והנחיות להתחיל בביסוח תוכנית פעולה, כדי לטפל בבעיות אלה.

מושב העצרת יכול להחליט גם על אמצעי חירום למוחה קצר, כדי לסייע לאלה מבין אומות העולם, שנפגעו בצורה חריפה ביותר על ידי המצב הקיים עתה.

יצויין כי מזכיר האו"ם סייר לפני חודש במערב אפריקה שנפגעה קשות על ידי הבצורת.

ישיבת הפתיחה של מושב העצרת ננעלה בשעה 22.09. העצרת תתכנס מחדש להמשך הדיונים מחר בשעה 16.30.

העצרת בחרה בלאופולדו בניטאס מאקוודור כנשיאה.

פייר מסמר לא יציג מועמדותו לכהונת נשיא צרפת לאחר שיתר המועמדים הגוליסטים סירבו לוותר לטובתו

פריס 9 (עי"צ) — ראש ממשלת צרפת, פייר מסמר, שהודיע הבוקר כי יציג את מועמדותו לכהונת נשיא הרפובליקה הצרפתית, אם יסכימו שאר המועמדים הגוליסטים לפרוש, — אמר בשעות אחר הצהרים כי החליט שלא להציג את מועמדותו.

בהודעה שפורסמה על ידי מסמר נאמר כי נוכח העובדה שלא נתמלא תנאיו, החליט שלא להציג את מועמדותו.

בידיעה קודמת נמסר כי פייר מסמר פנה ל־4 המועמדים הגוליסטים לנשיאות צרפת, שאבאן דלמאס, אדגר פור, ז'יסקאר דאסטן ופושה, לוותר לטובתו ולאפשר לו להופיע כנושא הדגל היחידי של הגוליסטים כנגד מועמד הגוש הסוציאליסטי־קומוניסטי פראנסואה מיטראן.

מר באמרו, כי בראש ובראשונה תקע מסמר מקל בגלגליו של שאבאן דלמאס, שהגוליסטים כבר הכריזו כי יראו בו את מועמדם הרשמי. לפני שז'יסקאר ד'אסטן אף יתחיל לשקול אפשרות של פרישה מן המירוץ, יהיה עליו לדעת אם אמנם יהיה פייר מסמר המועמד הגוליסטי היחיד. שאבאן דלמאס דוחה את הצעת מסמר. גם הגוליסט השמרני פושה הכריז, שהוא לא יפרוש מן המירוץ.

שבאן דלמס: לצרפת התחייבויות כלפי ישראל שאין לבטלן

פאריס, 9 (עי"צ) — ז'אק שבאן דלמאס, מועמד הגוליסטים לנשיאות צרפת אמר היום כי לארצו התחייבויות שאין לבטלן כלפי ישראל והוסיף „לא נבטל אותן".

במסיבת עיתונאים הבהיר שבאן דלמאס את קווי מדיניותו וציין כי הוא מתכוון להעמיק את ההבנה הטובה בין צרפת למדינות ערב, לחתור להסדר צודק וכבר קיימא במזרח התיכון ולקיים יחסי ידידות עם כל מדינות העולם.

צרפת, אמר צריכה לשמור אימונים לברית האטלנטית ולידידות עם ארה"ב אך חייבת להבטיח לעצמה חופש החלטה.

עוד אמר כי יחתור להמשך מדיניות שיתוף הפעולה הידידות עם בריה"מ ועם מדינות הגוש המזרחי.

דובר ה„פנטאגון": ארה"ב ממשיכה לספק נשק לישראל

ואשינגטון, 9 (עי"ר) — מצורי ההגנה האמריקאי הודיע היום כי הוא ממשיך לשגר נשק לישראל, גם כאשר נמשכים הקרבות בין הכוחות הסוריים והישראליים ברמת הגולן.

דובר משרד ההגנה גרי פרידהיים סירב לגלות איזה סוגי נשק בשלחים לישראל. עם זאת ציין שהישראלים גילו עניין בטילי אוויר־קרקע מדגם „שרייק" שנועדו לחיסול עמדות מכ"ם ג. מ.

לא הפסקה מאז סיום המלחמה באוקטובר, אך הורם לא הוגבר במשך החודש האחרון, בעקבות התחלת הקרבות ברמת הגולן.

דובר ה„פנטגון" אמר כי לא ברור מי גרם לנפילת מטוס ירוט ישראלי ביום א'. ציין כי לא נתקבלו ידיעות על הבער ניכר של מערך טילי קרקע־אוויר בסוריה.

הוסיף עם זאת שבריה"מ ממשיכה בביצוע תוכניותיה למתן סיוע צבאי לסוריה.

גביית עדויות נגד הנשיא ניקסון תתחיל במאי

ואשינגטון, 9 (יופ"יע) — חברים דמוקרטים בוועדה המשפטית של בית הנבחרים אמרו היום כי הוועדה הדיליטה להתחיל בשמיעת עדויות בקשר עם העמדתו למשפט של הנשיא ניקסון ב־7 במאי ולהזמין את פרקליטו של הנשיא להופיע לישיבה הסגורה שתתערך באותו מועד.

„ההרגשה הכללית היא שנגיש את הסיכום בישיבה סגורה ואנו מצפים שפרקליטו של הנשיא כס. קלר יש־תתף בישיבה זו" אמר ג'ון זייברלינג, ציר דמוקרטי מאוהיו.

עוד אמר זייברלינג שבישיבה הסגורה שתתערך ב־7 במאי תעיין הוועדה בהאשמות נגד הנשיא ניקסון ותחליט, אם עליה לבטל איזה שהן מבין האשמות אלה.

חוסיין חזר לרבת עמון בתום שיחותיו בדמשק

רבת עמון, 9 (יופ"יע) — המלך חוסיין חזר היום לרבת עמון לאחר שקיים בדמשק שיחות עם נשיא סוריה חאפז אל אסאד על תיאום הקו המדיני של שתי המדינות במערכה המדינית ליישוב הסכסוך במזרח התיכון.

רדיו רבת עמון מסר כי השיחות התנהלו „באווירה של אחווה אמיתית וידידות גדולה". עוד ציינה התחנה הרדיו כי הושג הסכם בכל השאלות שנדונו.

בשיחות דנו שני הצדדים במצב בעולם הערבי ובהתפתחויות במזרחה הסכם שעשני המנהיגים הערביים ימשיכו בגבעותיהם.

אסאד נענה להזמנה שמסר לו חוסיין וביקר בירדן. הביקור ייערך בעתיד הקרוב — נאמר בשידור.

גאה בצבא הסורי

בעת היותו בדמשק הביע חוסיין „גאווה בלתי מוגבלת" בצבא הסורי, הפועל בחזית רמת הגולן.

„אנו גאים בכוחות המזוינים הסוריים, בהתנהגותם בקרבות, במסעי הגבורה שלהם ואנו מאחלים להם לנשק לזכות בנצחון" — אמר המלך חוסיין.

חוסיין השמיע דברים אלה בראיון שהעניק לכתבי הרדיו והטלוויזיה הסורית לפני שובו לרבת עמון.

עוד אמר המלך כי השיחות שקיים בדמשק הביאו תוצאות חיוביות.

משלחת הסורית לשיחות על הפרדת הכוחות תגיע היום לוואשינגטון

בראש המשלחת עומד מפקד המודיעין הסורי הגנרל שיהאבי

ואשינגטון, 9 (ע"ר וע"ק) — מפקד המודיעין הצבאי הסורי, הגנרל היקמת אל שיהאבי יגיע היום מדמשק בראש משלחת של ארבעה קצינים לוושינגטון, שם ינהל שיחות על הפרדת הכוחות בין ישראל וסוריה ברמת הגולן — מסרו מקורות בכירים בדמשק.

המשלחת, המונה 7 חברים, חלקם אנשי צבא וחלקם אזרחים. הם יצאו בטיסה מיוחדת של חברת התעופה הסורית. המשלחת התנה הלילה חניית ביניים בלונדון ותמשיך בדרכה לוושינגטון מחר, (היום) כדי לקיים שיחות עם ד"ר הנרי קיסינג'ר.

מקור דיפלומטי ערבי בוואשינגטון אמר כי בואו של גנראל שיהאבי לבירת ארה"ב מסמל שלב חדש ביוזמה האמריקנית לכונן החזיתית הסכם הפרדת הכוחות הצבאיים בין ישראל וסוריה, בדומה לזה שהושג בחודש ינואר בין ישראל למצרים.

כאשר יקבל קיסינג'ר ביום ה' או ביום ו' את השליח הסורי, יבהיר לו את התצעות הישראליות, שנמסרו לוואשינגטון על ידי שר הביטחון משה דיין בסוף החודש שעבר. גנרל שיהאבי מצידו יציג את עמדת ממשלתו.

הסכנה של התחדשות המלחמה בין ישראל וסוריה וסיכויי הפרדת הכוחות של שני הצדדים ברמת הגולן — שני נושאים אלה יועלו לדיון בשיחות שקיסינג'ר יקיים עם עמיתו הסובייטי אנדריי גרומיקו, עימו הוא עומד להפגש בשבוע הבא.

לאחר קיסינג'ר ידע מה הן עמדות הצדדים, יוכל לדעת מה הוא המוצא של שני הצדדים ויתברר לו: גם באיזו מידה הוא יכול לסמוך על תמיכת בריה"מ. יחליט קיסינג'ר אם הגיעה השעה לנהל מו"מ באמצעותו בין ישראל וסוריה.

חוגים המקורבים למשרד החוץ האמריקני סבורים כי ציאתו של קיסינג'ר למזה"ת תערך לפני סוף חודש אפריל.

סוריה תנקוט עמדה נוקשה

ואשינגטון, 9 (עטס"א) — סוריה עומדת לנקוט עמדה נוקשה מאד במו"מ על הפרדת הכוחות ועדות לכך רואים כאן משקיפים בהדברה של הציג הדיפלומטי הסורי הבכיר בוואשינגטון, סאבח קבאני, שאמר כי הוא רואה את ישראל כ„רוח רפאים".

„איננו יכול ולשאת ולתת עם רוח רפאים", אמר קבאני. „עם איזו ישראל אני כתעסק, עם ישראל של 1948, עם ישראל של שנת 1956, עם ישראל של 1967 או עם ישראל של 1974 ? לכל מדינאי ישראלי יש מפה אחרת".

קבאני עומד להשתתף בשיחות שיקיימו הסורים עם שר החוץ הנרי קיסינג'ר.

קבאני, בן 45, עזיר לשעבר, הגיע לוואשינגטון בפברואר במטרה לשפר את הקשרים בין ארה"ב וסוריה. הוא פתח משרד במלון „ווטרגייט" ה־ידוע.

שלוש גבעות — מפתח להסכם הפרדה עם סוריה

ביירות 9 (יופ"יע) — שלוש גבעות אסטרטגיות החולשות על העיר קונטרה עשויות להתגלות כמפתח להשגת הסכם הפרדת כוחות בין סוריה וישראל — מסרו היום עתוני בביירות.

לדברי העתונים, מתווה ד"ר הנרי קיסינג'ר טיוטה של הסכם פשרה ערב בואה של המשלחת הסורית לשיחות וואשינגטון. העתון הביירותי „אל נהאר" הסתמך על מקורות דיפלומטיים יהודי לכר כתב היום, כי המשלחת הסורית תעמוד על נסיגה ישראלית מן העיר קונייטרה ומשלוש גבעות אסטרטגיות החולשות עליה, נוסף על השטח שכבשה ישראל במלחמת אוקטובר. כמו כן יעמדו הסורים על כך, כי הסכם ההפרדה צריך להיות מלווה בהתחייבות ישראלית לנסיגה מחולצת רמת הגולן על פי לוח זמנים מוסכם וקבוע.

העתון מוסיף, כי בשיחותיו עם קיסינג'ר אמר שר הבטחון משה דיין, כי ישראל עשויה להסכים לנסיגה מקונייטרה בתנאי ששלוש הגבעות האסטרטגיות יישארו בידיה. ייתכן שמאמצי התיווך של קיסינג'ר יתמקדו סביב שלוש גבעות אלה.

סוריה מגנה את לבנון על סירובה להסגיר לידיה שני הטייסים הישראליים

דמשק, 9 (יופ"יע) — ממשלת סוריה תיארה היום כ„מבישה" ו„מגעילה" את סירובה של לבנון להסגיר לסוריה שני טייסים ישראלים שבשבים הופל אתמול על ידי טיל נ.מ. סורי.

בהצהרה שפורסמה על ידי דובר ממשלתי אשר שודרה על ידי רדיו דמשק נאמר כי הסכם ההגנה הערבי המשותף, שנחתם על ידי לבנון ב־1950, מחייב מדינה זו למסור את שני השבויים לסוריה.

שר ההגנה הלבנוני נאסרי מאלוף אמר היום בביירות כי לבנון תפעל בהתאם לחוק הבינלאומי, הקובע שלוחם אשר נלקח בשבי במדינה בי־ישראלית או מדינה התחומה על חזית שביתת נשק, אין להעבירו לצד בלשהו אלא לאותר שנתפשו מעשי האיבה הנפסקים.

בתגובה על הצהרתו של מאלוף אמר הדובר הסורי כי יש להצמד על כל שהצהרה מעין זו תפורסם שעה שהחולים הסוריים מתייצבים כול האויב הישראלי, כדי להגן על כבוד האומה הערבית, כולל העם השוכן בלבנון.

עוד אמר הדובר כי יחסי לבנון עם סוריה שונים מיחסי לבנון עם ישראל. „זה ענין מביש שאר לבנוני מפרסם הצהרה מעין זו".

„הסכם ההגנה הערבי המשותף מחייב את התחומים עליו לעזרה הדדית, אם אחת מבין המדינות החותמות משותף מטרה להתקפה צבאית. לכן חייבת הממשלה הלבנונית למסור את שני השבויים לסוריה להגע על כל סיוע אפשרי לכוחות המזוינים הסוריים" אמר הדובר.

הדובר אמר כי עמדתה של ישראל וחיילותיה לתחום האחורי של לבנון לעתים קרובות, כאשר הם תוקפים עמדות סוריות בקו החזית. „זה מוסיף מעמסה לאלה המוטלות על מערכת ההגנה הסורית, מבלי שסוריה תפיק תועלת אסטרטגית מהטריטוריה הלבנונית" אמר הדובר.

הדובר הטעים כי סוריה לא יכול לה להביא את הניצול של שביתת נשק עם ישראל, כאשר המדינה היהודית מפרה את הסכם שביתת הנשק, שנחתם על ידי לבנון וישראל ב־1949, „כמעט כל יום".

„העובדה שהאויב מפר הסכם זה, מעניק ללבנון את הזכות להעביר את שני השבויים לסוריה, אמר הדובר.

יתר על כן, „לבנון לא יכולה להיות ניטראלית בסכסוך הערבי־ישראלי ואלה הרוצים שלבנון תנקוט עמדה זו, „פועלים בניגוד לרצון העם הלבנוני, הרואים עצמו חלק מהאומה הערבית" הצהרתו של מאלוף הוסיף ואמר הדובר, מהווה „הפרה של כל חוקי האומה", אך סוריה בטוחה בתמיכת העם הלבנוני.

(ראה ידיעה קודמת בעמ' 2)

קאהיר: אין סיכוי לפגישת פסגה מצרית–סובייטית

קאהיר 9 (יופ"יע) — פקידים מצריים ביטלו היום את השמועות בדבר ועידת פיסגה מצרית סובייטית בעתיד הקרוב, אולם אמרו, שמצריים שואפת לתפשרה בותחים ה־הדדיים בין שתי המדינות, כהם השתררה בחודשים האחרונים מתיחות.

הם אמרו, כי מינויו של דיפלומט בכיר כהאפז איסמעיל לתפקיד שגריר מצרים במוסקבה משקף את מאמצי קאהיר לשפר את היחסים.

הידיעה בדבר פסגה סובייטית־מצרית הצפויה בשבועות הקרובים הופיעה בשבועון הקהירי „רוז אל יוסוף". אולם הפקידים אמרו, כי ועידה מעין זו מחייבת הכנה מכוכנת ואין להעלות על הדעת שתתקיים בעתיד קרוב כל כך.

קיד שגריר מצרים במוסקבה, נתקבל במוסקבה בשביעות רצון רבה — כתב הבוקר העתון המצרי „אל אח־באר" מפי כתבו בבירה הסובייטית.

שביעות רצונה של מוסקבה מבוססת על העובדה, כי חאפז איסמעיל הוא מזה זמן רב כשגריר הקרבים ביותר של סאדאת. אישיותו של השגריר החדש תאפשר לקדם את יחסי הידידות בין שתי הארצות — מוסיף העתון הכצרי.

בריה"מ מעודדת הנוקשות הסורית במגמה לערער מעמדו של סאדאת בעולם הערבי

לונדון, 9 (יופ"יע) — בריה"מ מעודדת את סוריה בתביעתה כי ישראל תיסוג אל מעבר לקווי הפסקת האש מ־1967 כ־במסגרת הפרדת הכוחות — מסרו מקורות מזרח תיכוניים למוסר סוכנות י.ה.פי קארל תאלר.

לדבריו, עלולה אסטרטגיה זו של הקרמלין לסכן את הצלחת כל מאמץ השלום של ד"ר קיסינג'ר במזה"ת.

העידוד של בריה"מ לנוקשות הסורית מכוון לערער את הנהגתו של נשיא מצרים אנואר סאדאת בעולם הערבי ולחזק את אחיזתה של בריה"מ באיזור. מצפים, כי המנהיגים הסובייטים יציעו לנשיא סוריה חאפז אסאד, העומד להגיע בעתיד הקרוב ביותר למוסקבה, לא רק תמיכה פוליטית אלא גם את סוגי הנשק שהוא עשוי לדרוש.

עם זאת אין אישור להימצאותה כל יחידות טנקים קובניות בסוריה, עליה הודיעה ישראל.

מאז צאתו של ד"ר קיסינג'ר מ־מוסקבה ניכרת הקשחה כהבדת בעמדה הסובייטית. המצרים הם המודאגים ביותר נוכח הקשחה זו, כיוון שהקשיחותה הסורית עלולה להביך את סאדאת ולערער את מעמדו.

בריה"מ איבה מעוניינת בחידוש מעשי האיבה בקנה מידה גדול במזה"ת, כפי שאבעדו חוזרו ואמרו דיפלומטים סובייטים בזמן האחרון, עם זאת הם אינם שבעי רצון מהתפתחות העניינים באיזור, שבו קצרות ארה"ב הצלחות זו אחר זו ומגבירה את השפעתה.

המקורות המזרח־תיכוניים אמרו, כי בכל שיעמיק הקרע בין בריה"מ ומצרים, בן הגבר השפעתה של ארה"ב ויש לצפות שבה בבירה גם הגבר הקשיחות הסובייטית.

מוסקבה מרוצה ממינוי חאפז איסמעיל

קהיר, 9 (עי"צ) — מינויו של חאפז איסמעיל, שהיה יועצו של הנשיא סאדאת לענייני ביטחון לאומי להפ־

שר המסחר האמריקני מקיים מגעים במוסקבה

מוסקבה, 9 (עי"צ) — שר המסחר האמריקני, פרדריך דנט, שוחח הבוקר על בעיית הנורמליזציה של היחסים המסחריים האמריקניים — סובייטים עם מיכאיל קוזמין, סגן השר לסחר חוץ של בריה"מ.

שר המסחר האמריקני שהגיע ביום א' למוסקבה, עמד להפגש עם ליאוניד ברז'נייב, המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

ביה"נ האמריקאי דחה הצעה לתבוע מניקסון מסירת מידע על הכוננות הצבאית שהוכרזה בעת מלחמת יוהכ"פ

ואשינגטון, 9 (יופ"יע) — בית הנבחרים האמריקני דחה היום הצעת החלטה, התובעת מהנשיא ניקסון למסור מידע על הכוננות הצבאית שהוכרזה במהלך מלחמת יום הכיפורים.

הצעת ההחלטה דרשה משר החוץ הנרי קיסינג'ר למסור לבית הנבחרים העתקים של כל האיגרות שהוחלפו בין ניקסון למנהיגים סובייטיים, נוסף על רשימה מלאה של כל ההוראות והפעולות שננקטו במהלך המשבר שפקד את היחסים בין ארה"ב ובריה"מ ביום 24—25 באוקטובר.

הבית סכל את ידיו על ההלטת ועדת החוץ שדחתה את ההצעה ב־26 קולות נגד 2. הוועדה סברה כי פרסום המידע הוא רגיש ולבקן האינטרסים הלאומיים אין לפרסם אותו עתה.

בתגובה להעדה הודיע שר החוץ הנרי קיסינג'ר כי אינו מאמין שדיון פומבי על המידע „יתרום לקידום השלום, שכולנו מצפים לו".

בסיכום גלוי של מה שהתרחש במהלך המשבר, אמר קיסינג'ר שנתקבל מכתב „בקוף מצורה בלתי רגילה" מאת מזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב והוא לאחר שנמסר על תנועת אניות סובייטיות אל הים התיכון. כל זה הניע את הנשיא ניקסון להעמיד את הכוחות האמריקניים במצב כוננות מלא.

„היה זה חיוני שלא יהיה כל ספק באשר להחלטה הנחושה של ארה"ב לפעול בתקיפות במצב זה", אמר קיסינג'ר.

ראשי „ברית ואדשה" מתכנסים בשבוע הבא בוואדשה

מוסקבה 9 (יופ"יע) — ההודעה המדינית המייעצת של ברית ואדשה, המורכבת מראשי המפלגות הקומוניסטיות, תקיים ישיבה ב־אמצע חודש אפריל בבירה פולין.

ביטאון הממשלה הסובייטית „איזבסטיה" פרסם היום את ההודעה על הכנס תחת כותרת ענק, מבלי לציין מה יהיה סדר היום של פגישה זו.

דיפלומטים מערביים אמרו כי ההודעה היא מפתיעה. הם מצביעים על העובדה שהפגישה „אחרונה של מנהיגי המפלגה הקומוניסטית של מדינות „ברית ואדשה" נערכה ב־ינואר 1972.

הדיפלומטים סבורים כי הכנס נערך כפי הנראה, כדי לאפשר לראשי הגוש הסובייטי לדון בתוצאות הועידה האירופית, בשיחות המתנהלות בוינה על צמצום הכוחות במזרחה ועל שני הגושים ועל נושאים אחרים.

הועלתה השערה נוספת שבכנס יידון האפשרות של שינוי אכנת ברית ואדשה. ברית זו חוגגת בשנה הבאה 30 שנה ליסודה.

בריטניה ועירק עומדות לחדש את יחסיהן הדיפלומטיים

להדן 9 (עי"ן) — בריטניה ועירק עומדות לחדש בימים הקרובים את יחסיהן הדיפלומטיים, שנתקו ביוזמת עירק בדצמבר 1971 — מסרו מקורות מקורבים במשרד החוץ הבריטי.

פקיד בכיר של משרד החוץ הבריטי, דונאל בייסלנד, כי שהיה נציג בריטניה באו"ם, יצא הבוקר לבגדד, כדי להכין את הקרקע לחידוש היחסים בין שתי המדינות. דובר כשרד החוץ הבריטי אמר, כי ההצהרה על שליחותו של בייסלנד צפויה ביומים הקרובים.

היחסים נותקו על ידי בגדאד נוכח התנגדותה של עירק לשבתת בריטניה כלפי כיבוש שלושה איים במפרץ הפרסי על ידי איראן.

כווית מקציבה 140 מיליון לי"ש לקידום „מלחמת השחרור" הערבית

כווית, 9 (עי"ר ועי"צ) — ממשלת כווית הגישה היום לפרלמנט הצעת חוק שלפיה יוקצבו מאה מיליון דינר (כ־140 מיליון לי"ש) לקידום „מלחמת השחרור הערבית נגד ישראל".

מצפים כי ועדת הכלכלה של ה־אסיפה הלאומית הכוויתית, היא שהבליץ על חלוקת הסכום בין המדינות הערביות השונות. הממשלה אגישה את ההצעה יחד עם הצעה שהוגשה ע"י 10 חברי פרלמנט בדבר כהן סיוע בסך 10 מיליון דינר לסוריה להמשך מאבקה נגד ישראל ברמת הגולן.

לאחר ישיבה בדלתיים סגורות שנמשכה 90 דקות הודיע יו"ר האסיפה הלאומית כי שתי הצעות החוק יועברו להדעת הכספים והכלכלה של הפרלמנט.

בהצעת החוק הממשלתית נאמר, כי אף על פי שבתחום הסכם הפסקת אש, כשרת השחרור טרם הושגה. בהתאם לכך הובהה הלאומיה של כווית היא להמשך באחים הערבים ולסם כך בהציעה הממשלה להקציב עד מאה מיליון דינר.

עיתונאים אפריקנים יתכנסו בקהיר

אקרה, 9 (עי"ן) — עיתונאים אפריקניים יתכנסו בקהיר ב־25 במאי, כדי לייסד איגוד של העיתונאים האפריקנים — על כך הודיע היום יו"ר אגודת העיתונאים המצרים, ד"ר אל סאווי.

ד"ר סאווי, העומד בראש משלחת בת שני חברים כשם עיתונאי מצרים הכסולת באפריקה המערבית, ציין כי לאחר הכנס בקהיר ייערך כנס נוסף בקינשאסה שבזאיר לשם ניסוח חוקת הארגון.

ניקסון עומד להיפגש עם בומדיאן

וואשינגטון 9 (עי"ן) — נשיא ארה"ב ריצ'רד ניקסון יקבל ביום ה' בבית הלבן את פני נשיא הרפובליקה האלג'ירית הוארי בומדיין — זאת אישר היום הבית הלבן.

שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר ישתתף בשיחה, ולאחר מכן יערוך סעודה לכבוד הנשיא האלג'ירי. ביום ה' בערב יהיה בומדיין אורחו של ניקסון בסעודת עבודה לא רשמית, נאמר בהודעת הבית הלבן.

אלג'יריה ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם ארה"ב בעקבות מלחמת ששת הימים. אך היחסים בין שתי המדינות השתפרו בחודשים האחרונים ונודע כי במהלך ביקורו של בומדיין ידונו שני הצדדים של חידוש מלא של היחסים.

הסכם חלקי בין הודו, פקיסטן ובאנגלה־דש

ניו דלהי, 9 (עי"ר) — שרי החוץ של הודו, פקיסטן ובאנגלה דש הגיעו לכלל הסכם על שחרורם של 195 שבויי מלחמה פקיסטניים, שבאנגלה־דש התכוונה להעמידם לדין באשמת ביצוע פשעי מלחמה — מסרו מקורות מקורבים לבאנגלהדש.

ההסכם הושג לאחר 5 ימים של מו"מ קשה בין שרי החוץ בניו דלהי. הוא טעון עדיין אישור והבהרה על ידי ראשי הממשלה של פקיסטן ובאנגלה־דש, ולפיקר עלי בהוטו ושייך מוג'יבור רחמן.

עתון לובי תוקף את שליחות קיסינג'ר

טריפולי, 9 (עי"צ) — העתון הלובי „אל פאג'ר אל ג'אדיד" שוב יצא בהתקפה נגד ד"ר הנרי קיסינג'ר ונגד אלה „המקבלים את הפתרונות שקיסינג'ר מציע".

העתון כותב, כי הכבוד מחייב למות עם נשק ביד, בעוד שלהתפלש למרגלותיו של קיסינג'ר הוא דבר משפיל. העתון פונה להמונים הערביים ליטול לידיהם את הנשק ה־מהפכני ולא לנטוש אותו לעולם. תהיינה הנסיבות אשר תהיינה.

מאוזה ליטווינוב הגיע לארה"ב

ניו יורק, 9 (עי"ן) — הכימאי הסובייטי פאוול ליטווינוב, מראשי התנועה הדמוקרטית בארצו הגיע ה־יום לניו יורק בדרכו בוינה. פאול ליטווינוב שהוא נכדו של מקסים ליטווינוב שהיה שר החוץ הסובייטי בימי סטלין. בנמל התעופה קבדי בניו יורק אמר ליטווינוב, כי הוא מאושר להמצא „בארץ המהגרים".

תחזית מזג האויר

מעוננים חלקית בעננות רמות מעל לגבעות. צפויות מים בשעות הצהרים. הטמפרטורות הצפויות (בשעה 14): ירושלים — 8, תל אביב, חיפה, טבריה ונהריה וצפת — 16, רמת הגולן — 4, צפת — 6, השומרון — 9, לוד — 17, יריחו — 20, עזה ובאר שבע — 16, אילת — 25, מפרץ שלמה — 22 מעלות.

הסורים המשיכו אתמול לירות אש ארטילריה וטנקים

מאת סופרנו הצבאי

הסורים ירו גם אתמול אש ארטילריה וטנקים על כוחותינו בחזית הצפון אולם האש בלילה ובמשך היום הייתה קצרה יותר מאשר בימים הקודמים.

בין שעות לפני הצהרים אתמול היה מזג האויר גשום וערפל שהקשה על הירי ברמת הגולן.

הסורים החלו בשעה 8 בבוקר ונמשך עד שעה 12 בצהרים. ההתקרית ירו הפעם הסורים על כפר הדרוזי מסעדה, שבשטח ישראל, סמוך לקו הגבול. כמו כן ירו הסורים אל כמה כתלי המובל־אל־חל"מארס. לא היו נפגעים ונזקים. מאז הצהריים השתרר שקט לאורך כל החזית.

פרטים שמו של החייל הסורי שנשבה

מו של החייל הסורי שנשבה על ידי כוחות צה"ל בשיא ההרמון ביום השבת הוא רב"סמל סלים אבו פחאר. הוא כשהייד ל־המיותרים, נשוי, בן 30.

ישראל תשקול כיצד להתיחס אל ראש המטה החדש של כוח החירום

מאת סופרנו המדיני בירושלים

ישראל תשקול כיצד להתיחס לראש המטה החדש של כוח ה־חירום של האו"ם, מפקד צבא אירלנד הבריגדיר אלכסנדר בייל, וזאת בשל עבודתו בשלא כניסה לתנועה לצבאות המדינותיהם שאין יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

זאת יש לראות שישראל תתייחס יחס מיוחד למפקד זה, הן מעמד הרם הן בשל היחסים שהיו בעבר בין גאנה לישראל.

חוגים מדיניים מציינים כי ארה"ב תמכה במועצת הביטחון נגד העמדה הסובייטית לכפות על ישראל כוחות פולניים לתחומה וזאת בשל התנגדות ישראל, אלא בשום ארה"ב סבורה שאין לכחות כאלה מקום לשטח הזה.

לידידנו

יצחק יגר ובני ביתו

ברכות ואיחולים
להולדת נכדך־בכורך

מרכז „אלי־צור"
וסניף „אלי־צור" תל־אביב

למר בנימין שחור ורעיתו
להולדת הנכד
למר יצחק יגר ורעיתו
ולמר שפיגל ורעיתו
להולדת הנכד
ולהורים הצעירים
שפע ברכות ואיחולים לבביים
משה אינהורן והמשפחה
רמת־גן

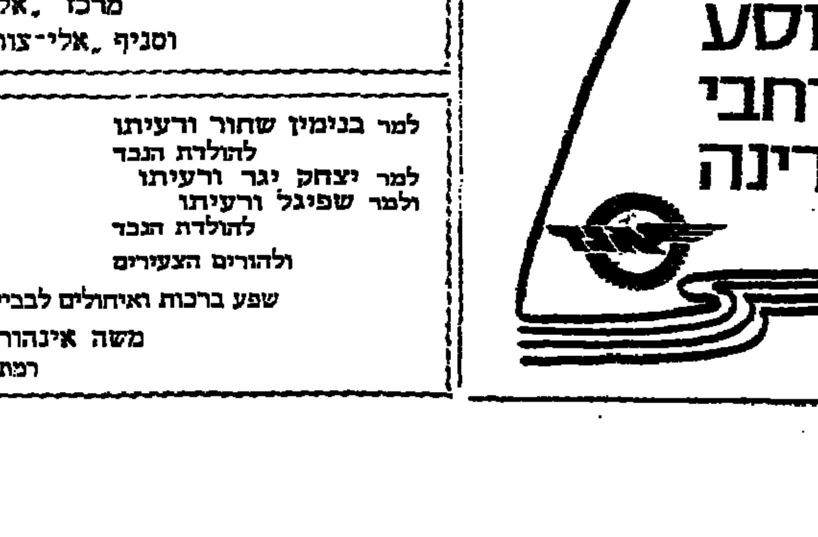

مكذا من الاهل

של המערכת

מה מביאים הסורים לוושינגטון?

המשלחת הסורית שיצאה לוושינגטון לשיחות עם שר החוץ האמריקאני ד"ר הנרי קיסינג'ר בשאלת „הפרדת הכוחות" בחזית הצפונית תציג בפניו את השקפתה של דמשק לגבי הסדר.

השאלה היא: האם המשלחת מביאה עמה רצון טוב להסדר, או תחזור ותאשר את העובדה הידועה שסוריה נשארה דבקה בעמדתה הנוקשה, לפיה כל הסדר חייב לכלול נסיגה ישראלית אל מעבר לקו הפסקת האש שנתחם ביוני 1967 והידוע לנו כ„קו הסגול"?

יתכן שזה מקרי שבעת שהמשלחת הסורית מגיעה לוושינגטון עומד הנשיא אסאד להגיע למוסקבה. אולם, גם אם סמיכות הביקורים היא מקרית, יש בכך סמליות עד כמה נשארה דמשק קשורה בטבורה של מוסקבה ועד כמה מעוניינת ברית המועצות לשמור את סוריה, ככלי נשק במערכה הבינגושית, כדי לסכל בעזרתה את הצלחותיו של קיסינג'ר בעולם הערבי.

מכאן ניתן אף להסיק, כי המפתח ל„הפרדת הכוחות" בחזית הצפונית נמצא בידי מוסקבה. זאת גם הסיבה שד"ר קיסינג'ר עומד להיפגש בימים אלה עם עמיתו הסובייטי אנדריי גרומיקו הנמצא בארצות הברית לרגל כינוס עצרת האו"ם, כדי לברר עמו סוגיה סבוכה זו.

כל עוד תוסיף דמשק להיות קשורה במוסקבה ותפעל לפי הנחיותיה, אין לתלות תקוות יתר במשלחת הסורית שיצאה אתמול לוושינגטון. המשלחת אמנם רבת משתתפים, בראשה עומד איש שירותי המודיעין הסוריים, אך לפי כל הסימנים, תמלא בסך הכל תפקיד של „דוור" — תעביר לידי קיסינג'ר את ההצעות של שליטי דמשק לגבי הפרדת הכוחות, שלמעשה ידועות כבר פחות או יותר, כשם שדמשק יודעת מה הן הצעותיה של ישראל, למרות שבאופן רשמי יימסרו לידי משלחתה בעת פגישתה עם ד"ר קיסינג'ר.

בשלב זה ניתן לומר, כי קיימת עדיין תהום פעורה בין העמדות של שני הצדדים. ספק אם תימצא נקודת מפגש משותפת אשר תאפשר לשר החוץ האמריקאני לפתוח במסע היוון בין ירושלים לדמשק, כדי לגשר ולפשר בין הצדדים, בפרט שגם ברית המועצות אינה גורסת את הפעילות הדינאמית של קיסינג'ר. היא מעדיפה לפי כל הסימנים שהגבול הצפוני יישאר חם, דבר המחזק את השפעתה של מוסקבה בסוריה — מזה, ומקשה על מהלכיו הבאים של נשיא מצרים אנואר סאדאת המעוניין בהידוק הקשרים עם וואשינגטון — מזה.

הישג ישראלי

החלטת עצרת האומות המאוחדות להארכת שהותו של כוח החירום במזרח התיכון, בחצי שנה נוספת, תוך דחיית נסיונות של ברית-המועצות לחייב את ישראל לאפשר הצבת משקיפים בשטחים שבשליטתה, גם מארצות שאינן מקיימות יחסים דיפלומאטיים עמה מהווה הישג ישראלי.

מאז מלחמת יום הכיפורים מנסה ברית המועצות להחדיר אל השטחים שבתחום שליטתו של צה"ל משקיפים ממדינות הגוש הסובייטי ומדינות אפריקה העוינות את מדינת ישראל.

ישראל התנגדה תחילה שכוח החירום של האו"ם יכלול חיילים ממדינות שאינן מקיימות עמה יחסים דיפלומאטיים, הואיל וחיילים אלה יגלו מראש עמדה חד-צדדית. אולם, נוכח העובדה שלגוש הסובייטי ומדינות אפריקה רוב קבוע באו"ם, נדחתה דרישה צודקת זו. חיל החירום מורכב מחיילים מהגוש הסובייטי ומדינות אפריקה שניתקו את יחסיהן הדיפלומאטיים עם ישראל בעיצומה של מלחמת יום-הכיפורים. עם זאת נתקבלה תביעתה שבצד הישראלי לא יוצבו חיילים מהמדינות הנ"ל. אולם, כאמור, ברית המועצות ניסתה מחדש להחדיר כוחות עויינים לנו, אל תוך שטחינו, אך גם הפעם נכשלה.

עם זאת נוצר מצב מסובך במקצת עם מינויו של קצין גנאי כרמטכ"ל כוח החירום של האו"ם. השאלה היא איפוא, כיצד עלינו להתייחס כלפיו: האם לפי הכלל האוסר כניסת חיילי או"ם אל השטחים שבידי ישראל, אם אלה מתייחסים למדינות שאינן מקיימות יחסים דיפלומאטיים עמנו, או לקבוע יוצא מן הכלל לגבי מפקד הכוח בהתחשב במעמדו?

דומה שיש מקום להפריד בין היחס לכוח החירום לבין היחס למפקד הכוח. למעשה אין בהתרת כניסה למפקד כוח החירום, משום ויתור על העקרון שנקבע על ידי שלטונות ישראל שלא להתיר כניסת חיילי או"ם ממדינות עויינות. במקרה מיוחד זה של מפקד הכוח, אין גם להתעלם מהעובדה שיחסי ישראל וגאנה היו מתוקנים ברוב השנים וגאנה היתה מן המדינות האחרונות ביבשת אפריקה שניתקה יחסיה הדיפלומאטיים עם ישראל.

מה שחשוב הוא שהעקרון שנקבע על-ידי ישראל יישמר גם להבא וזה הוכחה על ידי החלטת האו"ם הסוככת ידיה על העמדה הישראלית, הרף התנגדותה של ברית המועצות.

צמרות החטיבות לא הצליחו

(סוף מעמוד ראשון)

הצביע אי אמון בממשלה גם כאשר קולות אגו"י יכריעו את ההצבעה.

לבסוף סוכם להצביע אי-אמון בכל מקרה. אחת הסיבות שהנחתה את אגו"י להחליט להצביע אי אמון הי' הד להדים את הטענה המושכעת לפיה אגו"י „מכורה" למערך.

הצעות שונות לפתרון המשבר

אמש נודע לסופרנו כי בין ההצעות שהועלו לפתרון המשבר במפלגה „הע' עבודה" היתה הצעה שיהיו חילופי תיקים בין ספיר לבין דיין. כמו כן הסכימו ראשי חטיבת בפא"י להת' חייב בפני חטיבת רפ"י כי רבין לא יכהן כשר ביטחון.

בר לב מחייב התפטרות הממשלה כולה

עוד נודע, כי השר בר-לב הבהיר לראשי רפ"י כי כל הפרסומים ב' עיתונות שלפיהם הוא בין מצדדי התפטרות דיין — אינם נכונים וכי הוא מחייב את התפטרות הממשלה כולה. ואכן בפגישות צמרות שלוש החטיבות שהתקיימה אמש בתל אביב דיבר בר לב על הצורך שהממשלה כולה תתפטר.

„מיאי, מיאי ואש צורבת"...

עוד נמסר כי במהלך ישיבת חטי' בה בפא"י לשעבר אתמול קרא ח"כ אריה אליאב בתום דבריו קטע מ' שירי ביאליק: „אין מסתור ואין מנוס כל הכלאים והכהנים כולם חברו עתה יחד, כלאי, כלאי ומצע עמוק תהודה. כתם כתם — אש צורבת בבשר החי"... — ואכן נראה כי מפלגת העבודה לא תצליח להחלץ מן המשבר החדש ולא יהיה מנוס ממערכת בחירות חדשות שלק' ראתן תיאלץ מפלגת העבודה להציג בפני הציבור צוות חדש.

הרב הראשי גורן סייר במוצבי רמת הגולן

הרב הראשי לישראל שלמה גורן ערך אתמול סיור במוצבים השונים שבקווים הקדמיים במובלעת שברמת הגולן.

במסגרת הסיור נפגש הרב גורן עם החיילים והשיב לשאלות הלכתיות ואקטואליות. הרב הראשי העניק שי כספי למפקדי המוצבים לשם עריכת מסיבות חג לחיילים.

מפקד החטיבה שאירח את הרב גורן ציין את החשיבות הרבה ב' ביקור של הרב להעלאת מורל ה' חיילים.

קיסינג'ר: לא הקדשתי את כל תשומת ליבי למזה"ת

מקסיקו סיטי 9 (עי"ר) — שר החוץ האמריקאני הנרי קיסינג'ר, ש' סיים היום את ירח הדבש שלו השיב על שאלת עיתונאי בענין המצב ב' מזה"ת. באומרו „לא הקדשתי את כל תשומת ליבי בצורה בלעדית ל' ענייני המזה"ת בשבוע האחרון".

ד"ר קיסינג'ר נפגש עם נשיא מק' סיקו טרם צאתו לוואשינגטון.

שני ארגונים נוספים הצטרפו לוועידת הארגונים היהודיים בארצות-הברית

ניו יורק 9 (עטס"א) — יו"ר ועי' דת נשיאי הארגונים היהודיים ה' גדולים בארה"ב הודיע היום, כי ה' ליגה נגד השמצה של בני ברית וסקציית הנשים של ארגון אורט, הצטרפו לוועידה.

הוא אמר, כי מספר הארגונים ה' משתתפים עתה בוועידה זו הוא 33.

באותה הזדמנות העניק הרב מילר ליעקב שטיין, נשיא לשעבר של ה' וועידה את „עיטור ירושלים" בשמו של ראש העיריה טדי קולק.

שגריר ישראל שמחה דיניץ, מסר לוועידה דו"ח שלא לפרסום.

„גוש אמונים" קורא להקמת הנהגה דתית לאומית חדשה

מזכירות „גוש אמונים" הת' כנסה אמש והחליטה על הת' ארגנות מקיפה.

„גוש אמונים" קורא לציבור הדתי' לאומי ולחברי המפד"ל להצטרף א' ליו במגמה להגשים באמונות את ה' ערכים הדתיים-לאומיים וחברתיים ו' להביא להבראת החיים הציבוריים ב' ארץ. „הגוש" קורא להקמת הנה' גה דתית לאומית חדשה והאמינה העומדת על עקרונותיה.

הוטל על ועדה להכין את הצעדים המעשיים הקשורים בהחלטה זו. חב' רי הוועדה הם: גרשון שפט מעין צורים, חנן פורת מכפר עציון וח"כ זבולון המר.

מכתב ב„טיימס" להגנת המנהיגות בישראל

לונדון 9 (עטס"א) — במלחמת העולם השניה תרם הביון הבריטי למפלה הקשה של 1940 כאשר נחלצו כוחה של מפלות אולם איש לא חשב אז להקים ועדת חקירה ציבורית — כותב היום „פרנס פריטי" במכתב ל' „דיילי טלגרף".

הישראלים דורשים כנראה מעצמם הרבה יותר. האמת היא כי הישרא' לים נלחמו באומץ רב ובהצלחה רבה במלחמת יום הכיפורים. אין למתוח ביקורת על המנהיגים הפו' ליטיים שלהם על שסירבו להנהיג מכה ראשונה.

ממשלת הלייבור מתווה מדיניותה לגבי המזה"ת

בריטניה מוכנה לסייע למימוש החלטות האו"ם

מרכז האו"ם, 9 (ע"ר) — ממשלת הלייבור החדשה של בריטניה התחייבה את מדיניותה המזרח תיכונית מעל בי' מת האו"ם בפעם הראשונה בה' צהרה שמסר נציגה בישיבת מועצת הבטחון, שדנה בהאר' כת פעולתו של כוח החירום של האו"ם במזה"ת.

השגריר הבריטי אייבור ריצ'ארד אמר, כי ממשלתו תומכת בהחלטות הבסיסיות של מועצת הביטחון ו' המוסדות האחרים של האו"ם הכוו' נות לכונן שלום במזה"ת ומוכנה ל' השתמש באמצעים דיפלומטיים וגם לשגר חיילים, כדי לממש החלטות אלו.

השגריר הבריטי אמר, כי ארצו מבחינה הבחנה ברורה בין כוח החי' רום הנוכחי של האו"ם ובין כוח או"ם קבוע יותר לשמירת השלום שיתכן שייכון על פי תנאי ההסכם הישראלי—ערבי. כידוע, על פי החל' טת מועצת הביטחון נמנע מ־5 ה' מעצמות הגדולות לשגר יחידות לכוח החירום של האו"ם במזה"ת.

מוכנה לשגר כוחות צבא

ריצ'ארד אמר, כי בריטניה אינה נחוצה למלא תפקיד בשמירת הש' לום במזה"ת, אולם ממשלתה מוכנה לסייע במו"מ או באמצעות שיגור כוחות צבא.

מועצת הבטחון הניחה אתמול ללא פתרון את השאלה, אם ישראל מחוי' יבת לאפשר תנועה חופשית ליחידות הפולניות, הגנאיות, האינדונזיות ו' הסנגליות הכלולות בכוח החירום. ארצות אלה ניתקו את יחסיהן עם ישראל. בסיום דיוני המועצה נתק' בלה הצעת הפשרה של השגריר הב' ריטי, המציינת בסיפוק את מאמציו של המזכיר הכללי ד"ר קורט ולד' היים למצוא פתרון מניח את הדעת לבעיות בהן נתקל כוח החירום, ל' רבות בעיית התנועה החופשית של יחידותיו.

דרישת הנציג הסובייטי

בזמן הדיון הכריז סגן שר החוץ הסובייטי יעקב מאליק, כי יש לש' קול אם לא להטיל על ישראל את סימון הוצאות היתר הנגרמות לכוח החירום על ידי סירובה של ישראל להרשות תנועה חופשית ליחידות של מדינות שניתקו איתה את היחסים.

מאליק דרש גם ייצוג גיאוגרפי נאות בתפקידי הפיקוד של כוח ה' חירום והעלה תביעה לחידוש דיוני ועידת השלום בז'נבה, כדי למצוא פתרון פוליטי לבעית המזה"ת. כבו' סס על פינוי הכוחות הישראליים מ' כל השטחים הכבושים וההכרה בז' כויות הלאומיות של הפלשתינאים. אולם בסיכום הביע מאליק שביעות רצון כללית בפעולתו של כוח החי' רום, שלדבריו הוא הצבא הבינלאומי האמיתי הראשון, שהוקם על ידי או"ם לכונן שמירת השלום.

הודעת יוסף תקוע

נציג ישראל, יוסף תקוע, שלא השתתף בדיון פירסם לאחר סיומו הודעה, בה הביע שביעות רצון מהאר' כת פעולתו של כוח החירום. אשר לחופש התנועה של יחידות הארצות, אשר ניתקו את יחסיהן עם ישראל אמר תקוע בהודעתו, כי מדינות הנוקטות מדיניות עוינת כלפי אחד הצדדים ב' סכסוך, אינן זכאיות לדרוש חופש גישה לאזורים שבפיקוחו אותו צד. מר תקוע הסתמך על דו"ח של מז' כיר האו"ם דאג האמרשולד על הרכבו של כוח החירום הראשון של האו"ם, שפעל במזה"ת בשנים 1956 עד 1967.

פולמוס „עסקת המקרקעין" פוגעת קשות בראש ממשלת בריטניה

לונדון, 9 (יופי"ע ועי"ר) — הפולמוס שפוקד עתה את בריטניה בקשר עם עיסקת הד' מקרקעין, שבה שורבב שמו של ראש ממשלת בריטניה הרולד וילסון פגע במעמדו ויש להניח שוילסון לא יוכל לגשת עתה לבצוע תכניתו בדבר עריכת בחירות כלליות כ' הקדם.

צרותיו של וילסון החלו בשבוע שעבר כאשר שני עתונים פרסמו ידיעות על עיסקת מקרקעין בסכום של מיליון לירות שטרלינג. שבה היו מעורבים כמה מבין אנשי צוותו ה' אישי של ראש הממשלה.

אמנם העתונים לא האשימו את וילסון או את עוזריו בעסקים בלתי חוקיים. אך עצם העובדה שעוזריו של ראש הממשלה עסקו בספסרות במקרקעין יש בה משום פגיעה ב' מעמדו. וזאת במיוחד נוכח העובדה שבזמן מסע הבחירות יצאה מפלגת הלייבור בחריפות נגד הספסרות ב' מקרקעין.

לחץ על וילסון שיפטר את מזכירתו

היום הופעל לחץ על וילסון שיפטר את מזכירתו האישית, הגב' מרשיה ויליאמס, בגלל מעורבותה בעסקת מקרקעין.

ויליאם האמילטון, ציר מפלגת ה' לייבור בבית הנבחרים, ציין כי אין להשלים עם העובדה שראש הממשלה יעסיק כפקיד עסקי דלא ניידי בצוותו האישי.

בראיון טלוויזיה אמר האמילטון כי רבים מבין חברי מפלגת הלייבור שותפים לדעה זו. הוא האשים את וילסון כי טיפל שלא כהלכה בפרשה, שהתפרצה כאשר נודע שבעסקת הקר' קע בלנקשייר עומד אחיה של המזכירה הגב' ויליאמס, אנטוני פילד.

פילד נמנה עם ידידיו של וילסון ונהג לשחק עמו גולף. הוא מילא תפקיד של מנהל משרדו בבחירה עד חודש יולי 1973. הגב' ויליאמס ואחותה פני היו שותפות בחברתו של פילד, אשר מכרה את הרכוש בלנקשייר ברווח בשנה שעברה.

האמילטון אמר שוילסון יודע כי מפלגת הלייבור מתייחסת בחומרה רבה לספסרות במקרקעין.

ביקורת כתונה בעיתונים

העתונים הגדולים בבריטניה כתחו היום ביקורת כתונה על מר וילסון. העתון „טיימס" הצביע על הסתירה בין מדיניות המפלגה במישור ה' מקרקעין לבין העובדה שמר וילסון מחזיק במשרדו הפרטי אדם, השותף לחברת מקרקעין.

התפתחות חדשה ומסעירה חלה ב' פרשה, כאשר הודיע היום סוחר קר' קעות, רונלד מילהנץ, כי שרף לפני כמה שבועות מכתב שנגע לעיסקת המקרקעין בלנקשייר, עליו נאמר כי זוייפה בו חתימתו של מר וילסון. סקוטלנד יארד בודקת עתה, האם יש אמת בידיעות על זיוף חתימתו של ראש הממשלה.

מילהנץ שרכש חלק מהקרקע מפילד, אמר שהשמיד את המכתב ל' אחר שקיבל שתי הודעות טלפוניות בהתחלת מרס. בשיחות טלפוניות אלה השמעו איומים שיבולע לשני ילדיו של סוחר הקרקעות.

החל מבצע ניקוי תעלת סואץ

קהיר, 9 (ע"ר) — ספינות של הצי הבריטי פתחו היום במבצע ניקוי תעלת סואץ מ' מוקשים, פגזים והריסות נפץ אחרים, המונחים בנתיב המים מאז מלחמת ששת הימים.

4 ספינות העוגנות בפורט סעיד פתחו במבצע בצפוני של התעלה. ה' מבצע יימשך כ־4 חודשים עד שנה והוא בשותף לצי המצרי, הבריטי ו' האמריקני, אולם האמריקנים טרם החלו בביצוע חלקם.

נמל תעופה חדש יוקם בג'דה

רבת עמון, 9 (ע"ר). — שר הה' גנה והתעופה של ערב הסעודית, ה' נסיך סולטן בן עבדול עזיז, חתם היום על הסכם עם חברה בינלאומית להקמת שדה תעופה בינלאומי חדש בג'דה בהוצאה של כמאה מיליון ליי"ש — על כך מסרה סוכנות הידי' עות הסעודית.

בידיעה נאמר כי שדה התעופה ה' חדש יהיה בין המודרנים ביותר בעו' לם ומטוסי סילון מדגם „בואינג 747" וגם מטוסים הנעים במהירות על קו' לית יוכלו לנחות בו.

קיסינג'ר חזר לוואשינגטון

וואשינגטון, 9 (ע"ר) — שר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר חזר הלילה לוואשינגטון מ„ירח דבש" שנמשך עשרה ימים במקסיקו ויתחיל בשיחות עם שרי החוץ של בריה"מ, גרמניה המערבית, האיסלנד ועם נשיא אלג'יריה הוארי בומדיין.

ביום ה' עומד קיסינג'ר להיפגש עם משלחת סוריה, עימה ידון על ה' דרכים להשגת הפרדת כוחות ברמת הגולן.

ביום ב' יצא ד"ר קיסינג'ר לניו יורק, כדי להופיע בפני המושב ה' מיוחד של עצרת האו"ם, שיתכנס לדיון בבעית חומרי הגלם.

ד"ר קיסינג'ר עומד להיפגש עם שרי החוץ של אמריקה הלטינית ב' יום ג' ו־ד' הבא ולאחר מכן ייצא לאטלנטה לישיבה של ארגון מדינות אמריקה.

יוחזרו הזכויות המדיניות למנהיגי המפלגה הדמוקרטית בטורקיה

אנקרה, 9 (ע"צ). — הכנס הכוו' קי החליט היום ב־135 קולות להח' זיר את הזכויות המדיניות למנהיגים לשעבר של המפלגה הדמוקרטית.

סנאטור אחד נמנע ושני סנאטורים ה' טילו פתקי הצבעה ריקים לקלפי.

המפלגה הדמוקרטית בראשות עדנן מנדרס עלתה לשלטון בטורקיה ב־1950 ממשלה זו הופלה על ידי הה' פיכה צבאית ב־27 במאי 1960 וה' לוקה מבין מנהיגי המפלגה הדמוק' רטית — עדנן מנדרס, ראש הממשלה, חסן פולאטקן, שר האוצר ופא' טין רוסטו זורלו, שר החוץ — הוצאו להורג בעקבות משפט שהתנהל נגדם.

שאר מנהיגי המפלגה נדונו לתקו' פות מאסר. הם זכו לחנינה, אך עד כה לא היו רשאים להציג את מוע' מדותם בבחירות.

עליה מתונה של הדולר בשוקי אירופה

לונדון, 9 (יופי"ע) — בבורסות שוקי הכספים של אירופה היתה ה' יום עליה מתונה של הדולר.

בשוק של לונדון הגהה היום הס' חר על הזהב, שמחירו עלה.

בשעה אחר הצהרים נמסר כי מ' חיר הזהב עלה ב־4.50 דולר והגיע לשער של 170 דולר האונקיה.

הותקף ביתו של מושל קאראקס

קאראקס, 9 (ע"ן) — כמה פצצות תבערה נזרקו היום לעבר ביתו של מושל קאראקס על ידי אנשים ש' הגיעו למקום במכונית.

חלק מהבנין ניזוק קשה על ידי דליקה וכמה מכוניות עלו בלהבות.

סבורים כי ההתקפה זו היא מעשה ידיהם של קבוצה ימנית.

דליקה פרצה על סיפון אוניה להעברת חיילים פורטוגליים לאפריקה

ליסבון, 9 (ע"צ) — דליקה פר' צה על סיפון האוניה המובילה חיי' לים פורטוגליים לאפריקה.

זמן מה לפני שהבחינו בדליקה באוניה „ניאסה" צלצל אלמוני למש' רד סוכנות הידיעות הפורטוגלית בליס' בון והודיע כי פצצה הוכנסה באו' ניה.

האיש הציג את עצמו כנציג „הב' ריגדות המהפכניות" הגוף השי' יך לחזית הפטריוטית לשחרור לאו' מי, שמרכזה באלג'יר.

רונאלד ביגס פועל נגד הסגרתו

בראזיליה, 9 (ע"צ) — שודד הר' כבת הבריטי רונאלד ביגס, שנכלא בבראזיליה בחודש פברואר, מנסה בכל הדרכים לסכל גירושו מהמדי' נה. הוא העלה עתה את הנימוק שאין לגרשו, מאחר שאהבתו הבר' זילית עומדת ללדת לו תינוק.

יצויין כי החוק הברזילי אוסר על גירושו של זר, אם יש לו אשה או בן בבראזיל.

ביגס, שנידון ל־30 שנות מאסר באנגליה על השתתפותו בשוד רכבת הדואר גלזגו—לונדון, ושנמלט זמן מה לאחר שנכלא, מקווה שבדרך זו ימנע את גירושו.

„דליפות" גדולות בחרם הנפט הערבי נגד ארצות הברית

וואשינגטון 9 (יופי"ע, עי"ר) — מיליוני חביות נפט זרמו ל' ארה"ב בחודשים נובמבר — פברואר מארצות, שהתחייבו לקיים את חרם הנפט הערבי — נמסר בדין החשבון ממשל' תי שפורסם בוואשינגטון.

הדין וחשבון, שעד כה היה שמור כסודי למען האינטרס הלאומי, פור' סם על ידי משרד המסחר האמרי' קאני.

על פי הדין וחשבון, הובאו לאר' צות הברית בחודשי החרם 25.8 מיל' יון חביות נפט מסעודיה, 6 מיליון חביות מלוב, מיליון חביות מתוניסיה, 3.7 מיליון מאלג'יריה, 3.1 מיליון מכווית, 960 אלף מקטאר ו־515 אלף מעיראק. אפילו תוניסיה, שהיא מפיקה נפט קטנה, הרימה לארה"ב 259 אלף חביות.

דובר משרד המסחר ליאונארד ג'קסון אמר, כי סטאטיסטיקה זו אינה מדוייקת לגמרי, כיוון שחלק מכמות הנפט היה כבר בדרך לאר' צות הברית לפני הכרזת החרם וחלק הגיע לפני הטלת החרם, אולם בגלל בעיות הקשורות בהפעלת המחשבים נרשם בתאריך מאוחר יותר. הוא לא גילה, כיצד הודלפו כמויות הנפט לארה"ב וציין רק, שבמקרים מסוי' מים יצא הנפט מן הארצות שהטילו חרם אל ארצות שלא היו נושא של החרם ולאחר שהנפט עבר תהליך של זיקוק, הועבר לארה"ב כמקור צויינה הארץ שבה זוקק הנפט.

מנתוני הדין וחשבון מסתבר גם, כי שותפיהן של ארצות ערב בארגון הארצות המייצאות נפט (אופ"ק), עשו רבות כדי למלא אחר החוסר בגלל החרם. היצוא של איראן ל' ארה"ב עלה מ־11.1 מיליון חביות בנובמבר ל־13.5 מיליון בינואר. ה' יצוא של ניגריה עלה באותו פרק זמן מ־13.4 מיליון חביות ל־14.6 מיליון.

חברות זרות בוונצואלה הרוויחו 5 מיליארד דולר

קאראקאס, 9 (עי"ר) — חברות נפט זרות הפיקו בוונצואלה בשנים 1962 עד 1972 רווחים בסך 5.4 מיליארד דולר — מסרה הפדרציה הוונצואלית של מנהלי חשבונות.

מסכום זה הוציאו החברות מתחו' מי וונצואלה 4.6 מיליארד דולר. החברות חולשות על 95 אחוז מתע' שיית הנפט של וונצואלה.

מספר החברות הפועלות בוונצו' אלה הוא 20 והחשובות ביניהן הן „אקסון" ו„של". נמסר, כי החברות הזרות הפועלות בוונצואלה הפחיתו את ההון המושקע שלהן בעשר ה' שנים האחרונות במיליארד דולר.

נשיאה החדש של וונצואלה קארלוס אנדרס פרז התחייב ליטול לידים ונצואליות את תעשיית הנפט בפרק זמן של 5 שנים.

סאדאת העניק מכוניתו לנהג מונית

קהיר, 9 (עי"ן) — נשיא מצ' רים אנואר סאדאת פקד אמש למסור לנהג מונית אלמוני ש' את אחת ממכוניות השרד שלו.

המעשה שהיה כך היה: ב' מנהגו, האזין סאדאת בהיותו ב' אלכסנדריה לתכניות החדשות ה' אחרונה ברדיו קהיר והתרשם עמוקה מראיון שנערך בה עם נהג מונית שהתלונן על אי צדק שנעשה לו. נוסע אלמוני הניח ארנק עם סכום כסף גדול במונית והנהג למרות שהוא עני ואין לו כסף אף לקניית תרופות לבנו החולה, מסר את הארנק לתחנת המשטרה ואף סירב לקבל לידיו את הסכום המגיע למוצא הישר. הוא חיכה בתחנה, עד אשר בא אותו הנוסע שאיבד את הארנק. הנוסע נתן לו סכום כסף כשי, אולם היה כבר מאוחר — בנו מת בינתיים. למחרת פוטר הנהג על ידי מע' בידו, משום שלטענתו בזבז זמן רב מדי בתחנת המשטרה.

למשמע הסיפור פקד סאדאת הנרגש להעניק כשי לנהג את אחת ממכוניות השרד שלו.

כל הסיפור מובא בעתון „אל אהרם" הקהירי.

מדינאים יוונים קוראים לביטול הדיקטטורה

אתונה, 9 (עי"ר) — 82 צירים לשעבר של מפלגת המרכז המאוחדת ששלטה ביוון קראו היום להעביר את השלטון לידי העם היווני, כדרך היחידה להבטחת אחדותה של המ' דינה.

בין 82 החתומים על הפניה גם כמה שרים לשעבר.

עם סגירת הגיליון

ולינגטון, 9 (יופי"ע) — ניו זילנד הצטרפה לאוסטרליה, אינדונזיה וא' רצות אחרות בהתנגדותן להתחרות ה' אמריקנית-סובייטית באוקינוס ההו' די.

בהודעה שפורסמה בעתון „דומי' ניון" אמר ראש ממשלת ניו זילנד נורמן קירק, שהוא אינו מאמין ש' איזון הכוחות באיזור הופר, על אף הגברת המתיחות הצבאית הסובי' יטית באוקינוס ההודי. באיזור נשארו עדיין כוחות ניכרים של ארה"ב, בריטניה וצרפת.

הוא ציין, כי בשנים האחרונות מסתמנת הסלמה של פעולה ופעולה נגדית באוקינוס ההודי, שאינה בע' רתת את המדינות השוכנות בקרבת חופי האוקינוס ההודי. הכוונה הא' מריקנית להרחיב את השירותים ה' ימיים באי דיאגו גארסיה בשביל ה' צי המלחמתי האמריקני היא חלק מ' הסלמה זו. אנו סבורים, כי מן הדין שיעשה נסיון על ידי המעצמות הגדולות לשים קץ להסלמה ולגלות התאפקות הדדית.

ההודעה פורסמה בעתון בתשובה למכתבו של קורא אל העורך.

לבנון לא תסגיר לסוריה את שני הטייסים הישראליים

דמשק, 9 (יופי"ע) — כוחות סו' ריים וישראליים חידשו הבוקר את הקרבות בגזרת הר חרמון — נמסר בהודעה צבאית סורית.

רדיו דמשק הפסיק את שידוריו בשעה 10.45 לפי השעון המקומי, כדי למסור את ההודעה המציינת ש' הקרבות פרצו בשעה 08.15. לדברי ההודעה הסורית פרצו חילופי אש של טנקים ותותחים כאשר הישראלים ניסו לבצר את עמדותיהם הקדמיות. בהודעה לא נמסר, באילו גזרות מת' נהלים הקרבות, אולם איזור החרמון הוזכר בה במפורש.

בינתיים מסרו הבוקר עתוני לבנון כי שני הטייסים הישראליים שנישבו אתמול הם שומי אפתאש בן 23, ו' כהן לייסבי בן 22. עתוני ביירות מס' רו, כי גם סוריה וגם ישראל מפעי' לות לחץ על לבנון שתעביר לידיהן את הטייסים. אולם לבנון, הנוהגת בהתאם לחוק הבינלאומי, נוטה לפי שעה שלא להסגיר את הטייסים לסוריה ואף לא להחזירם לישראל.

העתון „אל באיראק" כתב, כי שר ההגנה הסורי הגנרל מוסטפה טלאס עמד לבוא היום ללבנון בשליחות דחופה וחשובה, אולם לא נאמר אם השליחות קשורה בגורלם של הטיי' סים הישראליים.

במגמה להרגיע את הרוחות והמרידות

ממשלת אדיס אבבה הודיעה על הנהגת רפורמה חקלאית

אדיס אבבה, 9 (יופי"ע ועי"ר) — ממשלת אתיופיה הודיעה את' מול על הנהגת רפורמות חברת' יות וכלכליות מרחיקות לכת, ש' נועדו להביא להרגעת הרוחות ל' אחר שני חדשים של מהומות ו' מרידות.

מקורות דיפלומטיים ציינו כי ה' הצעות בעניין הרפורמה האגררית יפגעו ישירות בכנסיה האורתודוכ' סית ובקיסר היילה סלאסי, מאחר שהכנסיה והקיסר מחזיקים בשטחי קרקע עצומים.

הממשלה הודיעה על הגבלת ה' שטח הקרקעי שבידי אדם אחד, ב' צורה כזאת שאף אדם לא יחזיק שטח קרקע מעל ליכולתו לעבד ול' פתח. נוסף על כך בוטל הנוהג של מענקי מקרקעין לאנשים, שאינם מעבדים את האדמה.

בהודעת ממשלת אתיופיה נאמר כי מטרת הרפורמה האגררית היא להח' יש את קצב הפיתוח ולהעלות את רמת החיים של הרוב המכריע מבין בני העם האתיופי.

עוד הודיעה הממשלה כי נוכח ה' אשמות שהועלו בדבר שחיתות ב' צבא ובמשרדי המדינה, יוגש חוק שיחייב כל פקיד ממשלתי להצהיר על כמות הרכוש והמקרקעין שרכש בזמן כהונתו. כמו"כ תעשה גם בדי' קה של מצבם הכספי של השרים.

בינתיים נודע כי כוחות הצבא ש' השתלטו על העיר הארר, ליד גבו' לה של אתיופיה עם סומאלי חזרו לקסרקטינים.

חודש המוסיקה היהודית — בלונדון

לונדון 9 (עטס"א) — חודש המו' סיקה היהודית יתקיים כאן בין השני ביוני לבין השני ביולי. הוא יפתח בקונצרט באלברט הול.

מר ראובן קרנר, יו"ר מועצת ה' מוסיקה היהודית, שמסר על כך, הוסיף, כי השנה ישתתפו אנשים צעירים רבים בחודש המוסיקה.

חתול „זכה" בתחרות ציור

לאבוק, טכסס, 9 (יופי"ע) — חתול ענק סיאמי בשם קורט זכה היום בפרס בסך 750 דולר ב' תחרות ציור, אולם הכסף שולם לבעלי החתול רק לאחר פסיקתו של בית משפט.

דברה קרנפורד, בת 18 אמרה, כי מתוך הלצה רשמה את שמו של החתול בתחרות שאורגנה ע"י חנות בגדים בראשית השנה. כאשר שמו של החתול צויין כזוכה בתחרות, פנתה הנהלת ה' חנות לבית המשפט לפני ששיל' מה את סכום הזכיה.

מנהל החנות אמר, כי תמיד התכוון לשלם את הסכום, אולם ביקש פסיקה של בית משפט, כי בעלי החתול הוא הזוכה החו' קי, כדי שהזוכים בפרס שני וש' לישי לא יוכלו להגיש תביעה לקבלת הפרס הראשון.

הבירור בבית המשפט נמשך 15 דקות בלבד והשופט פסק, כי דברה קרנפורד היא הזוכה החוקית. פרקליטי שני הצדדים אמרו בבירור, כי לא יכלו למ' צוא תקדים לכך שבעל חיים יזכה בתחרות ציור.

ארגון חשאי שרצח 200 איש, ושחבריו היו פקידים ושוטרים נתגלה במקסיקו

מכסיקו סיטי 9 (ע"ר) — ארגון שהיה ידוע תחת השם „היד השחורה", ושבו היו חברים פקידים ושוטרים בעיר טאפ' אצ'ולה בדרום מקסיקו, הרג כ־200 אנשים במשך חמש ה' שנים האחרונות — על כך הודיעה אתמול משטרת מק' סיקו.

טאפאצ'ולה היא עיר של 50 אלף תושבים על הגבול המפריד בין מק' סיקו לגוואטמלה. במקום זה פעל ארגון פלילי ימני, בעל הכינוי „היד השחורה" במשך שנים.

כוחות משטרה וצבא פדראליים נכנסו לאחרונה לעיר ותפסו את ה' נשק מהמשטרה העירונית, לאחר שהתברר בחקירה שרבים מבין ה' שוטרים המקומיים וכן ראש העיר היו מעורבים ברצח ובפשעים אח' רים.

בעקבות הפעולה נגד „היד ה' שחורה" נפוצו שמועות כי נתגלו בתי קברות סודיים. קצין משטרה אחד הביע את הדעה שהארגון רצח כאלפיים אנשים.

דובר המשטרה הפדראלית ציין כי מפקד המשטרה המקומית, רוברטו אנסון, ושני אחיו, היו אישים הבולטים בארגון. עסקו במיני שחיתות ובעסקות בלתי חוקיות אחרות ב' משך חמש השנים האחרונות.

ראש עיריית טאפאצ'ולה אקוסטה רואיז, נעצר בשבוע שעבר יחד עם 30 שוטרים והואשם ברצח. בין השאר האשם ראש העיר בה' ריגת עיתונאי מקסיקאני, שנורה ל' מוות במקלע, בחודש אוקטובר. כנראה לאחר שאיים לגלות את ה' פשעים של „היד השחורה".

בין אלה שנרצחו על ידי „היד השחורה" היה מנהיג איכרים. בהו' דעת המשטרה נאמר עוד ש„היד השחורה" רצחה מנהיג סטודנטים ו' תלתה את גופתו בחלון ביתו של ידידתו.

התאבדויות מסתוריות בעיירה גרמנית

בון, 9 (ע"צ) — גם אגאתה כריסטי או ז'ורז' סימנון לא היו יכולים להמציא רקע מגו' תח יותר לרומנים הבלשיים שלהם: בפרק זמן של מספר חודשים איבדו את עצמם לדעת 4 אישים ידועים ומכוב' דים בעיירה המערב-גרמנית דירן, המרוחקת כ־30 ק"מ מערבה מקלן.

שורת ההתאבדויות הוחלה ללא כל סיבה נראית לעין, ב־19 באוקטובר אשתקד. כאשר הד"ר יוהן קירש, אורולוג בעל שם בבית החולים הק' תולי, בן 50, ירה באקדח בראשו, בהיותו בדירתו.

מקץ 10 שבועות איבד את עצמו לדעת נוטריון העיירה האנס קוטנר, בן 65 והחקירה שנערכה גילתה, כי לא היו לו כל קשיים פיננסיים ואף לא דאגות אישיות. כעבור 15 ימים, ב־29 בינואר השנה נמצא מת מהר' עלה הרופא הראשי של בית החולים הקתולי ד"ר הרמן דייטרס. לבסוף, ב־5 בפברואר איבד את עצמו לדעת הגובה הראשי של העיר היינריך אכבר, בן 47.

החקירה הקפדנית של המשטרה לא העלתה דבר פרט לכך ש־4 ה' אישים הכירו זה את זה וניהלו חיים מאושרים ללא דאגות חמריות. ה' גובה אכבר חזר ימים מספר לפני התאבדותו מחופשה וחיבר תכניות בעתיד. החקירה לא גילתה כל קשר בין 4 ההתאבדויות.

בנותיו של פארוק יורשו לשוב למצרים

קאהיר 9 (עי"ן) — שלטונות מצרים החליטו להוציא דרכו' נים לשלוש בנותיו של פארוק מלך מצרים לשעבר, שנולדו לו מנישואיו הראשונים עם הנסיכה פארידה.

הדרכונים נועדו לאפשר לבנותיו של פארוק לשוב למצרים. העיתון „אל-גומהוריה" שמסר על כך הוסיף, כי הדרכונים יימסרו לשלוש הנסי' כות בפאריס, שם הן מתגוררות. ה' עתון אינו מוסר, אם גם בנו יחידו של פארוק אחמד פואד יורשה לח' זור למצרים.

הנסיך ושלוש אחיותיו למחצה שלחו בחודש האחרון עשרת אלפים פראנקים שוויצריים למשפחותיהם של החיילים המצריים, שנפלו ב' מלחמת אוקטובר.

פלדמן שוחרר מצינוק

לונדון, 9 (עטס"א) — האסיר אלכסנדר פלדמן שוחרר ממאסר בצי' נוק בבית הכלא לאחר 55 ימים — מסרו היום מקורות יהודיים בברית המועצות.

בידיעה אחרת נאמר כי לאביו של ישראל זלמנסון האסור בכלא פוטמה נמסר שבנו אסור בצינוק. לפרופ' הוכברג, כימאי מקייב נד' חתה בקשתו לאשרת יציאה.

כימאי יהודי אחר, פרופ' כיר קאן מבובוכה, לא קיבל אף הוא אשרת יציאה.

100 אלף כורדים עברו מערי עירק לחבל כורדיסטן

לונדון, 9 (ע"ר) — 100 אלף כורדים מערי עירק עברו אל ערי כורדיסטאן ב־4 השבועות האחרונים — מסר הדובר ה' ראשי של המפלגה הדמוקרא' טית הכורדית.

רבים מהם הם אנשי מקצוע, רופ' אים, מדענים וטכנאים שעבדו בשדות הנפט בקירקוק.

הדובר לעניני הסברה של המפ' לגה הדמוקרטית הכורדית שאפיק קאזאו, המסייר עתה באירופה, כדי לגייס תמיכה לתביעת האוטונומיה הכורדית אמר לעתונאים, כי באזורים הכורדיים פועלים עתה 50 רופאים לעומת 6 לפני ה־11 במארס, כאשר חל קרע חדש עם בגדד.

קאזאו אמר כי 5 השרים הכורדים שפוטרו בשבוע שעבר, התפטרו ל' מעשה מיד לאחר ה־11 במארס, ה' תאריך בו ביקשה ממשלת בגדד לכ' פות על הכורדים את תכנית ה' אוטונומיה שלה. 5 הנציגים החדשים שצורפו לממשלת בגדד, אינם מייצ' גים את העם הכורדי — אמר קאזאו. מינויים נועד לעורר רושם, כי ה' אוטונומיה המזוייפת שבגדד מנסה לכפות על הכורדים נהנית מתמיכה כורדית. יש להניח, כי המינויים קשורים בהכנות למתקפה צבאית עירקית גדולה, שמטרתה למגר את כוחותיו של המנהיג הכורדי מולא מוסטפה אל בארזאני.

קאזאו אמר כי ספק, אם הצבא העיראקי יסתכן ב' מיתקפה בהיקף גדול נגד הכורדים, שעה שהתפתחויות שורות בגבול שבין עירק ואיראן. קאזאו הכחיש, שבידי הכורדים מטוסים כלשהם וכי איראן מספקת להם נשק, אך הוא ציין, כי הכורדים מקבלים מזון וציוד רפואי מעבר לגבול האיראני.

צנע באירועי יום העצמאות בתל-אביב

(ח"פ"ן) הנהלת עירית תל-אביב, שדנה בישיבתה האחרו' נה בתכנית יום העצמאות בתל-אביב, החליטה באורח עקרוני על צמצום האירועים, כשהדבר נוגע בראש ובראשונה בהתחש' בות של העיריה ברגשות ה' הורים השכולים והורי הנעדרים.

תצפית

בעקבות כך — מסר לנו מר עמיקם בירא, דוברה החדש של העיריה, יבוטלו ביכות ההרקדה בככר מלכי ישראל ובככר די' זנגוף. אך יחד עם זאת תופעל תאורה חגיגית וססגונית בכרכי העיר ובשכונות. התאורה בשכו' נות תוגבר וישמיעו משם מוזי' קה מתקליטים.

מסיבת קבלת הפנים החגיגית שנהוג היה לקיים בבני התערוכה לנכבדי העיר, תבוטל, ובמקומה תנהיג העיריה „בית פתוח" ב' יום העצמאות בו כל תושב יו' כל לבוא לבית העיריה ולברך את ראש העיר וחברי ההנהלה.

ועדת החגיגות של יום העצ' מאות בראשותו של עו"ד י. אר' צי, סגן ראש העיר, גיבשה הצ' עותיה ואף שמעה במהלך יש' בותיה את נציגי ארגון ההורים של הבנים הנעדרים ונציגי „יד לבנים" אשר, כאמור, ביקשו שלא להפריז באירועי היום ול' הצניעם ככל האפשר.

ד"ר ד. רוזן-צבי חבר הועי' דה, עמד על החשיבות של טי' פוח הנושא הרוחני ביום העצ' מאות וחשיבותה של התפילה החגיגית בבתי הכנסת, ב־ה' ב' עצמאות.

*

אין להתפס לאשליות

(ע. א) מותו של נשיא צרפת ג'ורג' פומפידו, ופרסום שמות המועמדים המתחרים על תפקיד זה, החזיר את הזכרי ישראל ל' תקופה של „התקוה הגדולה". העתונים מלאים בסיפורים על אישיותם של המועמדים, מצבי' עים על רובם כאוהדי ישראל, ברם, אסור לנו לחיות באשלי' יה, גם נשיא בצרפת, קשור כאד במפלגה שהוא מייצג, ועל אף מרחב התמרון שיש לו אי' נו יכול לפעול, אחרת מהמדי' ניות שמפלגת השלטון מתווה לו. כך גם היה עם ג'ורג' פומ' פידו, טרם כניסתו לתפקיד מל' או העתונים ספורים על פגי' שותיו עם מנהיגים יהודים. על הצהרותיו ב„פורומים סגורים" שישנה את היחס לישראל, והיו גם עתונים שתלו תלי תלים של השערות ותקוות, לאחר ש' באיזה מסיבה רשמית, האריך ג'ורג' פומפידו בשיחתו כלפי ה' נציג הישראלי".

לא החזיק קובע ואף לא ה' „יחס האישי החם", יש לשנות מדיניות, וכל עוד לא תשתנה המדיניות הצרפתית המבוססת כ' יום היסב באגם הרלוח של הנפט הערבי — אין לצפות ל„נסים מפאריז", טוב עשתה היהדות המאורגנת בצרפת, שהחליטה ל' בקש מארבעת המועמדים שיצ' הירו בגלוי הכוונותיהם ביחסם לישראל — במקרה ויבחרו ל' נשיאות, לנו, בארץ, אין לצער' נו אפשרות להתפס לאשליות תקוה.

*

3,000 כלים בני 3000 שנה

מקפריסין לירושלים

(מ. ו.) כתובות קיפריות-מינו' איות לא מפוענחות, „כלוב לג' חשים", חותמות ג'י"ל מעוטרים, וכלי זהב יוצגו עם 3,000 כלי חרס שלמים שהובאו מקפריסין לתערוכה במוזיאון ישראל.

רבבת כלים מלפני יותר מ־3,000 שנה נתגלתה בחפירה ב' אתיינו שבקפריסין בצד תעשי' יה של נחושת בשלבי עיבוד שונים ובגושים המגיעים ל־25 קילו. התערוכה מבליטה את ה' קשר ההדוק בין קפריסין לכנען במאה הי"ד — י"ב לפסה"נ.

מוזיאון ישראל בנה לראשו' נה מיכל בגודל טבעי לשחזור חלקים מהחפירה ומודל מוקטן של אתר אתייני כולו ובו גם שחזורים וצרורים של הכלים שנמצאו.

זוהי החפירה הראשונה מחו"ל המוצגת בארץ וזו הפעם הרא' שונה שמוסד ישראלי חפר ב' חו"ל. האתר באתיינו, עיירה ל' יד ניקוסיה, נחפר מטעם המכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית, בשנים 1971 — 1972.

*

הרב הראשי בצילה בין דורשי שחרור האסירים

(ע.א) הרב אנג'ל קריימן מ' סנטיאגו, נמנה על מנהיגים דת' יים, אשר ביקשו מבית המשפט העליון של צ'ילה צו הבאה נגד השלטונות בעניין 131 אנשים, שנעלמו לאחר שנעצרו בתקופה שלאחר ההפיכה הצבאית בצ'י' לה בספטמבר אשתקד.

יחד עם הרב קריימן ביקשו את הצו הבישוף הפרוטסטנטי וראש הכנסיה הקתולית בסנטיא' גו. שכולם חברים בועדה למען שיתוף פעולה לשלום בצ'ילה, קבוצה חוקית המסייעת בידי ה' אסירים ופועלים שפוטרו מטע' מים פוליטיים או כלכליים.

אנשי הדת תבעו מבית המש' פט לצוות על הכת הצבאית ה' שלטת למסור על גורלם של 131 אסירים, למסור את טעמי מעצ' רם ולשחרר מיד את האסירים, שאין סיבות חוקיות למעצרם, לא נמסר, אם אחדים מהאסירים הם יהודים.

הרב קריימן הוא בן 27 שהי' גיע לסנטיאגו ב־1972 מבואנוס איירס, והוא חבר האסיפה ה' רבנית של המועצה העולמית של בתי הכנסת.

אגב

במיצר הפנימי

מלחמת יום-הכיפורים שמש תימה חידשה בעצמה מלחמת חטיבות במפלגת-העבודה. בימי תון ושובע מירוחו הבקיעים איחוד מלאכותי. בימי מיצר כל, כשכל אחד מטיל את האש בזולתו, נפל הטיח ונגלה המפריד בין חטיבה לחטיבה איש לרעהו. יש אוירה של פילוג במפלגת העבודה. יתכן ימצא מוצא דחוק כדי לדחות עתה את ההכרעה. אך ספק רב המפלגה המאוחדת היה זמן רב.

שר-הבטחון סירב להתפטר אחר הפסקת האש. אף כל אנשי „מטבח" לא ראו צורך לבוא ולה ייתכן שאנו טעינו, טעות רעה רבה, לכן אין אנו להמשיך. מה שלא עשה שר-הבט אז הוא ייאלץ לעשות עכשיו, שגם יגרור התפטרות הממשלה לה.

לכאורה עוסק הפולמוס ב מתת אחריות פארלמנטרית, מחילים אותה על שר הבטחון גם על ראש-הממשלה ו רים של ה„מטבח". אך כאחו לוקי דעות אלה פועלים חטיבתיים. רפ"י גורסת, „מסא קוו או אחריות קוקסיבית", אחד מראשיה, היינו, השארת ה הקיים, או התפטרות כל ה ולא דיין בלבד. מפא"י מפ"ם וחלק ניכר באחדות-העבו גורסים, שר-הבטחון עבד על של הרמטכ"ל ולכן הוא צריך יחד עם צמרת צה"ל.

שר-האוצר, מן המפשרים בין צדדים, אומר, שאין לו כל הס-ושלום להדיח את דיין. רצוי שיחדל למלא תפקיד של הבטחון ויש לבקש בשבילו אחרת בממשלה. ואילו יריבי דיין בחטיבות מפא"י, מפ"ם ואחדות העבודה קוראים בקול חד-משמ אסוף ידיך ממשרד הבטחון. כות באופנים שונים בהפגנות-מחא ובאירגוני-מחאה למיניהם. המפ רים סבורים, שבסילוקו מן-הממשלה תופג המחאה נגד ראש-הממשלה יוקצנה. זו תקוה שבסיסה אלא התפטרות ראש-הממשלה לה לגרום מבוכה רבה במפלגה, מעוניינים בהיקארותה עד בוא עד.

האם עד ישיבת הכנסת, ש יציע ליכוד אי-אימון בממשלה, המעורך לידי הסדר פנימי כדי לדחות בהשיתוף את הצעת האימון, או שמא הריב הפנימי בסא גם בהצבעה וקיים חשש חוסר רוב, או של רוב מבוס שהו? ייתכן שהיום יתברר הדבר.

סילוקו של דיין ממשרד-הבטחו ישביע את יריביו פרק-זמן אך ספק רב אם ירגעו הרוחו לא-מעטים תובעים התפטרותו ראש הממשלה כאחראית הראשו למחדלים. היא לא גילתה רא רחבה ומעצבים בימים שבהם ה התכונן להגנה את מהלותה. נגדותה העיקשת להקמת ממשלת חירום לאומית מוכיחה שוב הע האינטרס המפלגתי על הצורך ממלכתה.

הליכוד תובע בחירות חדשות. גים קיצוניים במפלגת-העבודה קור אים לילך שוב אל הקלפי. בחירות חדשות יקרבו את הליכ אל השלטון? בלתי מסתבר. לוסים שלום ובטחון.

פילוג במפלגת-העבודה יהיה לה ובלתי רצוי לציבוריות פילוג גורר פילוגים בכל מקום עוד הארץ זקוקה להצות פנימית, וליותר שותפות ב הכרוכים.

המסכלה דיינה להתחדש ב גברי שיאפשרו הקמת ממשלת לאומית. זו הצעה הנראית מן הבציאות. שהרי שסן הפ רוקד בפנים במפלגות. אך מחודשת, רחבת-אופק, ובעלת עשויה להציג עירוך גורמים ריים חדשים, עד כדי ניתן שייצג את העם ברובו המכריע הקשים.

מפלגת-העבודה שרויה בתסבכת. אף הליכוד בחלקו הניכר מע בפעילות מכינים בימי מאבק בשהותי הכור. זו שעת-כושר ציבור בעלי בצוף, אמינות שיכנעו ליחוד וגם לבצע שלת אחודה העם הלוחם על הוצה בשלום.

זה כוצא מן הקשיים ה של מפלגות הה מבשיר ר לחודש את הרוח של תקוה במקום האחראים למחדלים, תם תוכיח את אחריותם עשו, יבואו אחרים, ואין ספק המחנות נמצאים אנשים להפקידים בבירים והאראיים.

משבר המנהיגות

מאת יעקב אדלשטיין

...מת יום הכיפורים הביאה את משבר המנהיגות. מה ...יש ויותר מכך אינו אלא ...של המלחמה, שבה ראו ...ים את אזלת ידה של המנ- ...ועבודה שילכו מהר. כה ...משבר זה נפגעו רוב ה- ...ם הפוליטיים בישראל. ה- ...ן שהקיבוץ עמד במימון המנהיגות, באשר המפל- ...גבן לא היישר לבחור את הרשימות לא נפתחו הד- ...הישגה הבטיחה לעמוד...

...ציפה שדו"ח „ועדת אגרנט" את בעיית המשבר של המנ- ...הפוליטית ויורה באצבע מא- ...לפי פלוני אל אלמוני שצריך ...ותאכזב. בדו"ח הביניים שלה ...סה הוועדה לאחריות הפול- ..., היא הסיקה מסקנות חמורות ...דרג הצבאי, אך הניחה לדרג ...אך בדומה לדו"ח ויתקון, ...יכי נפשי שלא מצאה אשמה ...ד מן הנאשמים, בא הציבור ...האליך את כמטי פרידמן ואת ...י דיגנסטיין לשלם את המחיר. ...באלץ להתפטר מן ההברה ...לדין על אי תשלום מס הכ- ...ושני באלץ לוותר על כמא ...ד כנסת ולהשאר פקיד אוצר.

...בק עד הדרג האזרחי ...מאבק של אלו המנהלים ...ש האחריות המיניסטריאלית ...הבטחון, אינו אלא מאבק ...טון בין הסיבות שונות ב- ...העבודה. יריביו של דיין אר- ...ל השנים וקיוו שדו"ח „ועדת ...יעשה עמו את החשבון, אך ...י כי הוועדה פסחה עליו, ...ראש והחליטו לפתוח נגדו ...ציבורי-פוליטי, מלווה באיר- ...חיים. החשבון בינם לבין דיין ...שבון ישן. הוא התחיל עוד ...ן גוריון, כאשר דיין הועף

על ידי כרמטכ"ל גנד אלון, ונמסך בימי מלחמת ששת הימים כאשר דיין תפס את מקומו כשר הבטחון, וקצר את פירות הנצחון מידי הרמטכ"ל דאז י. רבין שהיום הוא שר העבודה.

היריבות, מקורה עוד בימים שמפלגת העבודה היתה מחולקת לסיעות. סיעת „אחדות העבודה" שאיבדה את המונופול הצבאי שהיה לה על הפלמ"ח, לא שכחה את בגידתו של דיין בפלמ"ח והליכתו עם בן גוריון. שלא לדבר על סיעת מפא"י, שהיא יריבה אידיאולוגית לדיין ולרפ"י. בכמפא"י המקורית עומד כנגדו פ. ספיר, שראה מאז ומתמיד בדיין יריב מסוכן על השלטון ועל ראשות הממשלה. כך יש לראות את המאבק כנגד דיין. לא מאבק לטוהר המידות, אלא מאבק לשלטון בין הסיבות שונות שמצאו את הזמן המתאים לכך דווקא עכשיו. מלחמת יום הכיפורים התישה את מנהיגותו של דיין וקיצצה את כנפיו, מנהיגותו נמצאת במשבר חמור, וכך רואים את עצמם יריביו, מוכשרים ומתאימים, לסלק את החשבון הישן.

הצדקת מחדלים

ניתן להבין את ועדת אגרנט, שלא רצתה להכות על ימין ועל שמאל. אילו פלשה גם לדרג המדיני, כי אז לא היתה משאירה חלקה טובה בישראל שלא אשמה במחדל. היא חששה מפני יצירת קרע כזה במנהיגות הפוליטית. למרות שבכתב סמכותה נאמר שעליה לחקור את הדרג האזרחי בצד הדרג הצבאי. היא העתירה דברי שבח על ראש הממשלה גולדה מאיר על שהכריעה כפי שהכריעה, בבוקרו של יום הכיפורים לגייס את כל חיל המילואים בניגוד להמלצתו של דיין לגייס רק חלק מן המילואים. היא הצדיקה את מחדלו של דיין, בכך ששר הבטחון אינו צריך להיות בעל ידע צבאי, והוא לא צריך לדעת פרטים ופרטי פרטים על הערכך של צה"ל, אף שדיין נתמנה לשר בטחון לפני מלחמת ששת הימים, דווקא משום ידיעותיו המקצועיות. אי לכך הטילה את האחריות על הרמטכ"ל. עתה בא הרמטכ"ל ואומר, מה שאני ידעתי ידע גם דיין. המשתמע מכך, שאם אני אחראי במחדל, כי אז גם שר הבטחון אחראי לא פחות ממני. אולם הוועדה, מוליכה במפורש לגנאי את השיטה של גב' גולדה מאיר, שיטת „המטבח" שבה הוכרעו דברים חשובים וחמורים, בהתייעצות בלתי פורמלית בינה לבין קבוצה של שרים בכירים, מקורבים, מהסיבה אחת או שתי הסיבות. המחדל הוא לכן באי הקמתה של ועדת שרים לענייני בטחון, ובאי שיתוף בעניני בטחון, קבוצה ניכרת של שרים. הוועדה ממליצה לכן על הקמתה של ועדת שרים מצומצמת לעניני בטחון.

הממשלה כולה אחראית

אילו התנהל המאבק על האחריות המיניסטריאלית, כי אז יש הגיון בטענה, ששר שבתחום טיפולו אירע מחדל, אחראי למחדל והוא צריך להתפטר. אך אלה המנהלים את המאבק מתכוונים למשהו אחר. במצב כזה נכונה טענתו של דיין, שהממשלה כולה אחראית למחדל. קרי, ראש הממשלה, או קבוצת השרים שעמם התייעצה ואותם שיתפה בכל ענייני הבטחון. השרים שלא שותפו בעניני בטחון אינם אחראים. הבעיה שהציבוריות הישראלית עומדת בפניה היא, שעם התפטרותו של דיין כשר הבטחון, עשוי לבוא במקומו מועמד מתאים הרבה פחות, ואז תעמוד שאלה, מה הועילו חכמים בתקנתם? הן טיהור בלבד אינה המטרה הסופית, אלא טיהור שיביא תיקון, ואם אין תיקון, מה תועלת יש בטיהור?

חלק מאותם שרים שיוצאים כיום כנגד שר הבטחון, בייחוד שני שרי אחדות העבודה, גלילי ואלון, היו שותפים מלאים למטבח של גולדה, וידעו בדיוק מה שידע דיין, ולכן דרישתם להטיל את האחריות על דיין, היא לפתות דרישה שיש בה לא מעט צביעות. לכן יש לראות בדרישתם לסילוק דיין, דרישה שיש בה מאבק פומבי על השלטון ועל מערכות השפעה פוליטיות. הם נעדרים כמובן בהתמרמרות הכנה השוררת בקרב הורים שכולים על מה שאירע להם, כתוצאה מן המחדל הבטחוני. אבל אין לראות בהם גיבורים של הדמוקרטיה הישראלית. שכן הם צריכים היו לעמוד על אי הכללתו של דיין בממשלה, מיד לאחר הבחירות, שכן ועדת אגרנט לא חידשה שום דבר ביחס לאחריותו של דיין וסילקה את ידיה מלטפל בדרג המדיני.

זהו מאבק שעולה מלמטה למעלה. הקצינים הבכירים שהודחו מאשימים את הרמטכ"ל. הרמטכ"ל מראה אצבע מאשימה על שר הבטחון. שר הבטחון מראה אצבע מאשימה על ראש הממשלה ועל הממשלה כולה. אחד מאשים את השני, כמו בכל חבורה אנושית. אבל מאחורי האשמות הללו, יש לראות בכך משבר המנהיגות ומאבק גורלי על השלטון בישראל. זהו מאבק ולא התגוששות על הטוהר של הדמוקרטיה הישראלית.

משבר המנהיגות שנפתח ביום הכיפורים, יתן את אותותיו שנים רבות בחיים הפוליטיים של ישראל.

...ב טואף בעד חוק ...ירושין באיטליה

...שים והמישה אלף היהודים ...ה (כמו כן 200 אלף הפרו- ...ם האיטלקים) צריים מאד ב- ...המלווה לעתים באלימות, על ...גירושין שנתקבל בארץ זו ...נתיים ברוב העם.

...כלל התיחס אל חוק זה ...יני גט" מפני שהחוק נותן ...גירושין רק כמקרה של קר- ...ר רגיל או בישואין שנערכו ... האפיפיור גבה את החוק ...קבלתו — כותב ה„ג'ואיש ...

...לים דתיים התחילו במגע ל- ...יד את 500 אלף החתימות ...ת לעתירה כדי לקיים משאל ...אביב 1972. הם אספו למעלה ...ושלש מאות אלף חתימות. ...הנשיא ליאון גיובאני פיזר ...רלמנט וקרא לבחירות חדשות ...העם נדחה, עתה עלה הענ- ...ב על הפרק ומשאל העם ער- ...תוקים ב־12 לבאי.

...ות באיטליה, גם מתוך סי- ...יות עומדת על כך, שהחוק ...גירושין ישאר בתוקפו. ...הראשי ברומא פרופ' אליו ...אמר לכתב „ג'ואיש כרוניקל": ...היהודים הנם היה קים מ- ...תניק, השתמשו בו בהתאם- קות, ובמרוצת זמן שהיה נוגע לבעיה יסודית משפחתית.

בשביל היהדות, התחוקה אינה סאקרמנט כמו כן לא היתה סאקרמנט בשביל הבצרות הקודמה, לפיכך אין שום דבר חמור או חילול הקודש בעובדה שברית שהוא תוצאה של רצון האדם ניתנה להפרד.

„אם המישאל היה מסתיים בביטול של חוק הגירושין, היה בזה משום עוול נגד אותם המיעוטים הדתיים המתירים את הגט. למעשה, בעוד שהקאתולים הרומאנים שאינם מתירים גט, יכולים להפר תמיד את קשר הנישואין שלהם על ידי פנייה אל הערכאות הכנסייתיות, ואילו לגבי היהודים והפרוטסטאנטים לא תהא קיימת האפשרות הזאת".

הרב הראשי טואף סיים: אני סבור שזהו זכותם וחובתם של המיעוטים הדתיים בארץ הזאת להצטרף לכוחות המגינים על העקרונות המוסריים הדתיים שלהם והזכויות האזרחיות.

„בעוד שהם מקיימים את העקרונות היהודיים המיוחדים, חייבים היהודים להתאחד עם אותן הקבוצות השואפות לאותה תוצאה: להשאיר את חוק הגירושין".

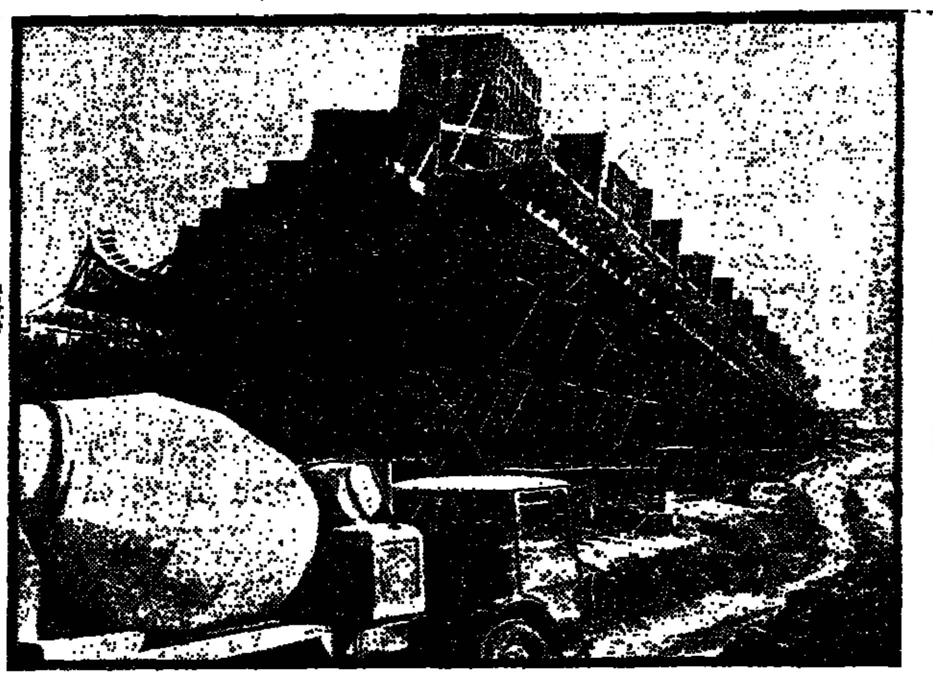

מחלף הכבישים הגדול ביותר בארץ הולך ונבנה בהצטלבות רחוב ארלוזורוב ודרך פתח-תקוה בתל-אביב

מפעלים נמנעו מלגלות על עודפי כוח האדם

מימצא משמעותי של הוועדה לויסות כוח אדם בשעת חירום — הסיבה היא כנראה: חשש שלא יוכלו להשלים כוח אדם שיוותרו עליו.

מאת שופרנו הכלכלי בירושלים

ברבית המפעלים במשק נמנעו מלדווח על אבטלה סמויה השוררת אצלם בתקופה שלאחר המלחמה. נראה כי מפעלים אלה העדיפו לשמור על כח האדם שלהם למרות שלא היו זקוקים לו באותה עת.

התנהגות זו ניתן להסבירה בכך שהמפעלים מכירים את בעיית המחסור בכוח אדם במשק. לכן הם העדיפו כי מוטב להם להמשיך ולשלם משכורות תקופה מסויימת בלי ניצול כח האדם ובלבד שלא להפסיד אותם כאשר המשק יחזור לפעילותו התקינה.

הוועדה לוויסות ולמיצוי כוח האדם במשק בשעת חירום פנתה באמצע חודש דצמבר בקריאה לכל המעסיקים במשק לדווח לה על עודפי כח אדם וכושר ייצור או על מחסור בכח אדם ובכושר ייצור. פנייה זו נועדה כדי לאפשר סיוע בוויסות ובמיצוי מאבקי הייצור במשק. הוועדה חזרה על פנייתה בחודש ינואר 1974 והפיצה שאלונים מיוחדים לכל המפעלים והמוסדות לשם ריאיון המנהלים ואיתור העודף או המחסור בכח אדם וכושר ייצור.

סיכומי ביניים של המבצע שהקיף למעלה מ־2000 מפעלים ומוסדות מראה כי הרוב הגדול של המפעלים — כ־1500 במספר — הודיע על מחסור בכח אדם מקצועי ובלתי מקצועי. במיוחד נתגו כך מפעלים בענפי המתכת, האלקטרוניקה, הטכסטיל, ההלבשה והכימיה.

לעומת זה נמנעו המפעלים מלהודיע על עודף כח אדם, ולו גם על עודף זמני. רק כשלושים מפעלים דיווחו על עודפים אך גם אלה סירבו בשלב זה להעבירם וזמנית למפעלים אחרים.

נתון זה הוביל למסקנה האמורה כי מפעלים נזהרים מלוותר על כח אדם שברשותם, בהנחה שלא יוכלו להשיגו חזרה כאשר יזדקקו לו.

כמאה מפעלים (במתכת, אלקטרוניקה ובתעשיות קלות) הודיעו על עודף כשר ייצור. במפעלים אלו, נעשו נסיונות ויסות עם מפעלים שחיפשו קבלני משנה.

הוועדה לוויסות כח האדם במשק טיפלה בבעיות שהובאו בפניה. כ־200 מפעלים ביקשו וקיבלו סיוע מקצועי לפתרון בעיות שעת חירום. כ־60 מפעלים קיבלו לפי בקשתם סיוע בהכשרה מקצועית והדרכה פנים-מפעלית.

תכנית לאיוש כהונות הרבנות הפנויות בארץ

מאת א. דורון

עם חידוש פני הרבנות הראשית והשינויים הפרסונליים באדמיניסטרציה הדתית, צפויה השנה בשורות והחידושים בעולם הרבנות בישראל, לקראת בחירתם של עשרות רבנים ראשיים כ„מרא דאתרא" בערים השונות.

שר הדתות החדש, ד"ר יצחק רפאל, ומנכ"ל משרדו, דוד גלס, חזרו והדגישו בכל באומקים הראשונים, כי בדעתם לאייש, תוך שנה, את כל הכהונות הרבניות הפנויות בערי הארץ. הם רואים בכך את אחת משימותיהם המרכזיות. גם שני הרבנים הראשיים, הגר"ש גורן, והגר"ע יוסף, הבטיחו לפעול למילוי כל המשרות הרבניות הפנויות במדינה.

הנהלת משרד הדתות מנהלת בימים אלה מגעים עם העיריות והרשויות המקומיות ומשתדלת לעודד ולזרז את התהליכים המורכבים לבחירת רבנים מקומיים. בחירת רב עיר בישראל מחייבת מכרז, כאשר על המועמדים לזכות ב„כושר" מועצת הרבנות הראשית והרכבת גוף בוחר הכולל את נציגי המועצה הדתית, מועצת העיריה ונבחרי בתי הכנסת.

עיון ברשימת רבני הערים הגדולות בישראל מורה כי רוב הערים שרויות בלא רבנים ראשיים כאשר במקומות מסויימים נמשכת תופעה זו שנים ארוכות ומעוררת חששות כבדים ל„הנצחה" ולהרגל של קהילות ללא רב.

תריגה לחיוב היא דווקא הבולטת בערי ישראל — תל אביב רבתי, אשר פרנסיה מיהרו לבחור רבנים ראשיים, הגר"י פרנקל והגרח"ד הלוי. מיד לאחר בחירתם של רבני העיר, הגר"ש גורן והגר"ע יוסף, כרבנים ראשיים לישראל.

בשתי הערים הגדולות האחרות, ירושלים וחיפה, אין מכהן כיום אפילו רב אחד מבין ארבע המשרות הפנויות.

מגעים לקראת פרסום מכרז

בירושלים החל השבוע בגבעים לקראת פירסום מכרז למינוי רבנים ראשיים וראשי אבות בתי הדין. כהונת הרב הראשי האשכנזי פנויה למעלה מעשר שנים, מאז נפטר הרב צבי פסח פרנק, זצ"ל, וכהונת הרב הספרדי פנויה לבעלה משנתיים מאז פותו של הרב אליהו פרדס, זצ"ל. בשלב מסוים העלתה הצעה לבטל את משרות הרבנים הראשיים לירושלים על מנת שהרבנים הראשיים לישראל יכהנו גם כרבני העיר, אלא שהצעה זו ירדה מעל הפרק בעיקר בשל התנגדותם של הרבנים הראשיים עצמם אשר טענו ובצדק, כי לירושלים סבך בעיות הלכתיות וכצרכת חיים דתיים ותורניים רחבה ומורכבת המחייבת התכסרות מלאה של רבנים מלאים לנושא זה ולאו דווקא „עיסוק צדדי" בשעות הפנאי של הרבנים הראשיים.

לפני כשנה וחצי החל בהליכים לבחירת רבני העיר ואף הוחל בהרכבת הגוף הבוחר ובשיחות עם מועמדים קודם אך לאחר מגעים בינסיעתיים החלט לדחות את הבחירות עד לאחר הבחירות לכנסת, עתה בחודשים הבגוים.

כמועמדים לכהונת הרב הראשי האשכנזי בירושלים נוקבים בשמותיהם של רבה הראשי של פרדס חנה הרב חיים יעקב לווין שהוא בן ירושלים ובנו של אבי האסירים ר' אריה לווין זצ"ל ובשמותיהם של שלושה מחברי בית הדין הרבני הגדול לעירעורים הרב שאול ישראלי, הרב בצלאל ז'ולטי והרב חיים אברהם שפירא. כן נוקבים בשמותיהם של שלושה ראשי ישיבות יצחק אלחנן בניו יורק הרב חיים צימרמן והרב אביגדור ציפרסטיין שעלו באחרונה ארצה והרב דוד ליפשיץ המכהן עדיין בארה"ב.

לכהונת הרב הראשי הספרדי מוזכרים חבר בית הדין הרבני הגדול הרב מרדכי אליהו, רבה הראשי של נתניה הרב דוד שלוש, ראש ישיבת „פורת יוסף" הרב יהודה צדקא ר' הרב בן ציון אבא שאול, ראש ישיבת ה„ירא הרב אברהם הע- פוטא המדיין והחל אביבי הרב מרדכי לופז.

מכרז מחודש

גם בחיפה פנוית כהונת הרב הראשי האשכנזי והספרדי לאחר פטירתם של הרבנים יהושע קניאל ונחום בנאש זצ"ל. לפני כשנה פורסם מכרז לבחירת רב ראשי אשכנזי. כמספר מועמדים נענו לבכרז וקיבלו „כושר" ממועצת הרבנות הראשית. הגוף הבוחר הורכב והורשלב, אלא שגם כאן נדחו הבחירות עד לאחר הבחירות לכנסת.

בינתיים נפטר גם הרב הספרדי הרב יוסף משאש ועתה כוונת ה...ה „לפתוח" את המכרזים מחדש ו-

(סוף מעמוד 5)

לעתידן של הרשויות המקומיות הקטנות

מאות הישובים הקטנים, הפזורים על פני מפת כל הארץ, והפועלים במסגרת של רשות מוניציפאלית שאינה קשורה במועצות האזוריות, חשות עצמן, ובצדק, כמקופחות, בכל מה שקשור לקליטת עליה חדשה, לתהליכים של פיתוח ויכולת אספקת השירותים באורח תקין.

כזכור החלה, מיד לאחר מלחמת ששת הימים, הנהירה מ„העיר אל ה...שטחים", וישובים הוקמו ברמת-הגולן, בבקעה, ברצועה ובהרי חברון, כך שעיירות הפיתוח חשו עצמן כ„מי שעבר זמנן". הן התאגדו ותבעו במפגיע את התערבות מוסדות הקליטה להפניית עולים חדשים, לאיזורי הגליל והדרום הארץ, הדומה ובמידת מה חלה תמורה. עובדה, תהליך הפיתוח ניכר כיום בעיירות פיתוח אלה, ומאות רבות של משפחות עולים נקלטו בהן, אם כי ראשי העיירות טוענים בכל הזדמנות וקובלים על כי הגורמים הנוגעים לענייני שיכון, מתעלמים מהצרכים, ומפרישים „מיכסות ועדמות" לבנית השיכונים עבור העולים החדשים, בני הדור השני בעיירות ואף לזוגות המבקשים לעקור מהעיר הגדולה אל עיירת הפיתוח.

בימים אלה, התוועדו נציגי עשרות רשויות מקומיות קטנות, שבישוביהם, פחות מ־8000 תושבים. בכינוס חירום מיוחד שנערך בזכרון-יעקב, ושם קבלו על כי אין בכוחן להעניק את השירותים המוניציפאליים הנדרשים, בשל דלדולה של האוכלוסיה, היעדר תקציבים מתאימים, חוסר תנופת הפיתוח.

הללו, בנאומיהם, חזרו וטענו כי בניה ציבורית בישוביהם, זוגות צעירים עוזבים את המקום, בתי הספר מתרוקנים ונטל המיסים, מאידך, חייב להיות „כבד ביותר". טלו למשל, את מושבת פרדס חנה. זו, שיטחה המוניציפאלי, גדול במיוחד, ויש אומרים כי מגיע לשיטחה המוניציפאלי של ה„ציר תל-אביב", המסתכם ב־15 אלף קמ"ר, ואוי לו מספר תושביה, עולה על 11 אלף, המפוזרים על פני שטחי מגורים נרחבים. לאלה חייבים להבטיח את רשת צנרת המים, את הכבישים, וכחולק גדול גם את המדרכות, את מערכת הביוב, המובן, שההוצאות גדולות. יהודה מזו. „הצמידו" איחדו למושבה זו גם את מושבת כרכור, והתוצאה? הכבידה ניכרת יותר על התושבים.

אגב, איחוד פרדס-חנה וכרכור, יש אומרים כי לא עלה יפה ויש אומרים כי הצליח. ההתנבחות צריין קיימת, את מדינות משרד הפנים. בנושא איחוד רשויות מקומיות קטנות, נגנו לפי שעה.

עתה, הועלתה על ידי מר ח. קוברסקי, מנכ"ל משרד הפנים הצעה מקורית. מדיניות זו, מר קוברסקי הסביר, מוכתתת על מגמת העידוד של הישוב הקטן והעדפתו, במידת האפשר על-פני העיר הגדולה. בין היתר הוגשה הצעה לרשויות המקומיות הנוגעות בדבר, להקמת מסגרות גג, כעין מועצה נפתיות בין ישובים סמוכים, וזאת, מבלי כל רצון לטשטש את עצמאותו של כל ישוב.

אנשי משרד הפנים סבורים כי הצעה זו, אם תיצא לפועל, עשויה לקדם במידה רבה את הישובים הקטנים, להבטיח להם את הצטמצאות המיוחלת ויותר מכך — את תנאי הסיוע, כדי לקדם נושאים שונים הקשורים בפיתוחם, כמו עבודות התשתית, בנית מואצת להבטחת שיכונים ודירות למבקשים להשתקע בישובים כאלה, דוקא, ובכלל, כדי שיוכלו המועצות המקומיות הקטנות, לכלכל ענייניהן על הצד הטוב ביותר.

שוב, עיקרה של התביעה, להפניית העולים החדשים לקליטה בישובים. מוסדות הקליטה וכן משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל נתבעו להטות את תשומת הלב לתביעה-קריאה זו, שבמימושה, אומרים, תלוי עתידה של הרשות המוניציפאלית הקטנה. כן הצגה תביעה ודרישה גם מצד מר פ. אילון, יו"ר המרכז לשלטון המקומי, שיועמדו מקורות תקציביים לצרכי פיתוח הישובים הקטנים ממקורות ממשלתיים. „אלה עומדות כיום, על פרשת דרכים בכל מה שקשור לעתידן" — קבל מר אילון.

האמנם, „ווי הגזרה" — הסכימו הנוכחים, „אנו עומדים על פרשת דרכים!" ובמתר ליבם הם מייחלים לימים טובים של נהירה המונים מהעיר אל הכפר, כי שם, במקומות אלה „עוד אפשר להסתדר" גם מבחינת העבודה, מבחינת השקט, השלווה וכל מה, שלמעשה, מחופשת כיום משפחה בישראל!

שב'בים

יבנו בתים „לפי תנאי האקלים"...

לאחרונה החלו קבלנים לתת דעתם לצורך בבניה בארץ „לפי תנאי האקלים". שכן הוברר כי דירות נבנו עד כה כך, שב„חורף קר בהן ובקיץ — חם"!

בין השאר יבוצע גם חידוש מסויים, בהתקנת „אוגרי חום" בבניינים הנמצאים בתהליך של בניה. היתרונות של אוגרי חום אלה, מבחינת החיסכון, הוא רב ביותר. „עד כה רגילים היו קבלנים להבטיח התקנה מוקדמת של קווים ל...טלפון פנימי ולטלוויזיה, ואילו עתה יחסכו הדבה גם אם יתקינו את התנאים, „הם זולים יחסית, „לאוגרי החום"...

אמינותה של ה„מכונה האלקטרונית"...

האם הגרלות המבוצעות על ידי מפעל הפיס אמינות?

ראשי המפעל, מסבירים כי, מצידם, לא חסכו מאמצים כדי לבדוק את טיבן ויותר מכך — אמינותן של מכונות ההגרלה, בכמה מהמתוקנות בעולם, ר הוברר להן כי המכונה האלקטרונית הפועלת בבית מפעל הפיס, עולה על כל מכונת הגרלה אחרת, לרבות אלו הפעלות במונטה קרלו...

עם זאת ישנם אנשים המתפקפקים ותוענים כי ההגרלה באמצעות „כדוריות מקפצות" על הכבשיר המסתובב, דוגמת מונטה-קרלו, עשויות לעשות להם, דוקא. „בזה יש לנו הצלחה" — אמרו לא פעם, וברור כי במקרה זה, שוב לא סומכים אלה על ה...גס.

מוסד יקבל את ה„פרס

ב„פרס קפלן" זכו עד כה מאות רבות של אנשי עבודה, השוקדים על מלאכתם ומומלצים לקבלתו על ידי הממונים עליהם וכל מי שמכיר בקרוב ומוקיר את פעלם וגישתם לעבודה. זכו גם קבוצות עבודה וקואופראטיבים, אך דומה זהו לראשונה בתולדותיו של פרס זה, שמוסלץ להכתיר בו מוסד.

הכוונה — למוסד ל„ביטוח הלאומי", המציין בימים אלה מלאות 20 שנה לקיומו. כמה מחברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות המליצו להעניק את הפרס השנה למוסד זה, ש„עמד ועומד יפה במשימותיו"!

חיים פיקרש

חגיגות המימונה מתפשטות בכל חלקי הארץ

מאת חיים נחתומי

הילולת המימונה, שחודשה בארץ, על ידי יוצאי ארצות צפון אפריקה בכלל ויהודי מרוקו — בפרט, והנערכת מזה עשר השנים באיצטדיונים הפבה בירושלים, עבירה השנה במיקום הלבמים בצד יוזמיה לאור פניות הורים שכולים והורי נעדרים, למנעה בשל המצב.

ברם, הוליטי בחיוב, ואת לאור עובדה שחג המימונה צויין במרכזים היהודיים של מרוקו, על רקע סיבלם ורדיפותיהם של היהודים שם, ויש בו מקום ביטוי רגשי נעלה לאחדותו של השבט היהודי, ה„מתוקים כדבש". יסלסלו בקול ר' ישתלבו במעגלי השמחה.

יוזמי חידושה של המימונה בארץ, מגלים כי הרצון לשמור על מסגרת של פולקלור, חושש שמא, בארץ, ישתכח מינהג ה„תרבה והסעדי" שנהוג היה לקיים, הביא אצלם את המחשבה לחדשו, ולוא גם במסגרת קטנה, דלה משתתפים. ואכנם, פעילה של אגודת יוצאי העיר פאס, במרוקו, התאגדו, וביוזמתו של מר בר-שמחון, יצאו בבוקרו של איסרו חג הפסח, לפני 10 שנים, אל תחנת הפצים הסמוכה לבן-שמן, כשלוש מאות איש, ומיפגש זה שהוגדר כ„מוצלח ביותר" נסתיים בשירת „לשנה הבאה בירושלים".

משביל להתעלות בתפלות השמחה לבורא בצוקה והכל שידע כל הרכים.

למרות כל מה שעבר עלינו, הרי מאני במוחים, דוקא בימים קשים אלה, להתועד יחד, בבחינת „שבת אחים גם יחד", ולציין את המימונה, אומר לנו מר סאול בן-שמחון, הסבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות ויו"ר כנת הילולת המימונה. יתירה כזו, השנה יתרחבו החגיגות ויתפשטו על פני הארץ כולה. לא רק בירושלים יתכנסו ביום הראשון, הקרוב אלפי יוצאי ארצות צפון אפריקה כי אם גם בבורה של עיירות פיתוח, בצפון הארץ ובדרומה, ואף כמה קיבוצים ומושבים.

הבאים להשתלב באירועי המימונה, יבואו לבושים בבגדיהם המסורתיים, יעלו תבשיליהם המיוחדים ו...

במבואות ירושלים

„אמנם, שנה לאחר מכן, נערכו הוגיגות במבואותיה של ירושלים, בכסתו של „גן-סאקר" שהועמד לרשות החוגגים מטעמה של עיריית ירושלים, ואלפים כבר השתתפו בה.

הפלכבי שניתן לאירועים אלה, נידרו בשנה שלאחר מכן את השתתפותם של הרבנות, ובשנת 1968, מספר איש ניתנו, כשמדינה סגת העשרים לקיומה של המדינה, החליטה „ברית יוצאי מרוקו בישראל" לאמץ באורח רשמי את מסורתם של יוצאי צפון אפריקה, ובספר המשתתפים — הוכפל!

בשנים האחרונות, שוב לא יכל „גן-סאקר" להכיל את הרבבה שעלו לירושלים. גם מתי"ל החלו לבוא, במיוחד משלחות של יוצאי מרוקו, בעיקר מצרפת, וההילולה לבשה כבר אופי כלל-ישראלי, שכן גם משאר בני העדות, לרבות יוצאי ארצות מזרח אירופה, היו באים ליטול חלק בשמחתם של יוצאי ארצות אפריקה. הגיעו הדברים לידי כך, שגם רבי מדינה, וכמובן אישי התנועה של יוצאי צפון אפריקה, נטלו חלק בהילולה, שהפכה בה אם לשכבה של כלל ישראל.

חידוש מסורת זו, שהיא מיוחדת בפינה נובעת מההווי המיוחד של יהדות צפון אפריקה.

העולים מארצות השונות הביאו אמנם עימם הרגלי חיים, מסורות ומנהגים בגוונים יפים ועשירים, אך הם רכשו וגיבשו בתקופה הארוכה של היותם מיפוס בן גויים, אך אותה מקוריות הייחוד האופייני, אומדים, למעשה, ונשחקים בתנופה הכבירה של קליטת העליה, פיתוח הארץ ומיזוג הגלויות. יתירה מזו, העולים החדשים ובמיוחד הצעירים, עוברים תהליך של התערות והשתלבות בחיי החברה ויוקתם לבטחון המדינה וקיומה, היא עמוקה והד משמעית, ובכאן, שאין כל חשש להתבדלות"...

ספוח מנהגים

עתה נראה כי אמנם, הולכת ומתפשטת זו של שכירות ההווי היהודי של בני העדה. גם יוצאי ארצות כורדיסטאן, יוזכים מיפגשים עדתיים, כלל ארציים, בהשראת זקני ומכובדי העדה, וכמותם, מהעודדים יוצאי גלויות אחרות. כשהמצד השווה שבארגון אירועים אלה — הוא, הרצון לחדש מסורות, ולמנוע השרכתותן, ויותר מכך — לאפשר את מיפגש בני העדות, ופשוט, להרבות שמחה, אחווה ורעות בקרב כל שכבות העם, שמחה שכה נעדרה באתנו, על ריקעם של הימים הקשים העוברים עלינו!

ברם, לא הכל תמימי דעים עם צורת עריכת חגיגות המימונה. השבת הוקם ועד פעולה של רבנים יוצאי צפון אפריקה ובה משתתפים אישים רמי מעלה מיהדות זו, אשר החליטו לנקוט בפעולה לשינוי מהותו באופיין של החגיגות.

לדברי הרבנים מילפו כארגני החגיגה את מהותו הדתית והמקורית של החג והפכוהו לפאסטיבל זול הכולל אלמנטים המנוגדים להלכה. הם קובלים על כך שחג דתי בעל שורשים דתיים הפך למפגש רומנטי עם תחרויות יופי ושירי אהבה.

הרבנים גם טוענים כי יש בתערוגת הכיכונה גם נזק לאומי בשל ההקצבים הצבוכים המושקעים בהם.

עם זאת, אין הם חושבים שיש לבטל את החג הזה אלא רק לשנות את אפיו ולהחזירו לחג דתי — כפי שהיה בעבר.

מעמדו של מועמר קדאפי בצמרת השלטון בלוב — לא ברור

מאת נ. נתיב

מצבו של מועמר קדאפי שליט לוב כלל כלל לא ברור, למרות הידיעות המגיעות מלוב ואשר מספרות, כי הוא כבר החל במילוי תפקידיו החדשים.

גם המקורות הערביים חלוקים בדעתם אודות מעמדו החדש של קדאפי. מקור אחד טוען, כי קדאפי עוסק בארגונה מחדש של מפלגת השלטון („האיחוד הסוציאליסטי") בלוב, ואילו מקור אחר מדגיש, כי אכן נשללו מקדאפי כל סמכויותיו, מלבד התארים הרשמיים.

ראויה להשומת לב הידיעה שהופיעה ב„אל-אהרם" ולפיה עוסק קדאפי בתמרונים פנימיים שמטרתם להדיח את כל יריביו הפוליטיים ובראשם את ראש-הממשלה ג'אלוד ש„ירש" את כל סמכויותיו של השליט קדאפי.

אך הנימוק העיקרי, אליבא דמצרים, להדחתו של קדאפי הוא כשלון מדיניותו של לוב בזירה הערבית בהנהגתו של קדאפי.

עתוני מצרים יודעים עוד לספר, כי ההחלטה לשחרר את קדאפי מסמכויותיו התקבלה בישיבה סודית של מועצת ההפיכה. בישיבה זו, התבקש קדאפי לבחור בין האפשרות שימונה לנשיא הרפובליקה, ללא סמכויות מבצעיות, לבין אפשרות שהוא ימשיך לכהן כיו"ר מועצת ההפיכה, אך תפקידו יוגבל לענינים אידיאולוגיים ואירגוניים בלי סמכויות כל. קדאפי בחר באפשרות השניה — הדגשים הפתוניים.

פתגמים שונים טוענים, כי עמדתו הבדלנית בהנהלה של מלחמת אוקטובר, היא שהכריעה את הכאה לגבי ההחלטה לשחררו מתפקידיו.

משוט בעולם הערבי

הצמדת תגיגות „הנצחון" באוקטובר לתגיגות מולד הנביא

הממשלה החליטה עפ"י הנחיית הנשיא סאדאת שמצרים תחוג בשנה זו את הגיגות הולדת הנביא מוחמד בקהיר ובמחוזות בצמוד לתגיגות הנצחון במלחמת אוקטובר.

הממשלה אישרה למטרה זו תכנית אירועים של החגיגות, שהוגשה ע"י שר הוקף, אשר ימשכו שבוע ימים ועל המשרדים הנוגעים בדבר להשתתף בו וכן מנגנוני השלטון המקומי, הארגונים העממיים, מוסדות הדת והבתות המוסלמיות.

12 אלף פועלים מצריים ביוון

התאחדות הפועלים הכללית במצרים תחל בקרוב בהליכי הקמת אגודה מקצועית חדשה, אשר ייתכן ותהיה ראשונה מסוגה בתולדות תנועת האגודות המקצועיות המצריות — לא בבחינת צורתה אלא מבחינת המקום אשר בו היא בכדי למלא את פעילותה — על כך מוסר „אל אהרם" המצרי.

האגודה החדשה תוקם ביוון ותכלול 12 אלף פועלים מצריים העובדים שם. 80% מהם מתרכזים בנמל פיראוס, שם הם מועסקים בעבודות ימיות.

המחשבה על הקמת אגודה זו, התחילה עם הגידול במספר העובדים שיצאו ליוון במשך חמש השנים האחרונות. המניעים להגירה של עובדים אלה, רובם עובדיים הם: הפסקת העבודה בתעלת סואץ, כוח המשיכה של יוון עצמה בשל קרבתה, הרצאות הנסיעה הנמוכות אליה על ספון אניות מאלכסנדריה, האפשרות למי שאינו מכיר שפה זרה להסתדר בקלות — כאשר השפה הערבית מדוברת באתונה ופיראוס בפי רבבות יוונים אשר חיו במצרים.

תפקיד האגודה הוא לטפל באינטרסים של הפועלים האלה להגיש להם שרותים סוציאליים וערבויות אשר נותנות האגודות המקצועיות לחבריהן. כל הפועלים המצריים ביוון נקראו להצטרף אל האגודה. נציגיהם לאגודה ייבחרו לפי אותם העקרונות לפיהם נבחרות ועדות האגודות המקצועיות במצרים. האגודה החדשה תיכלל בהתאחדות המצרית הכללית של האגודות המקצועיות.

על-פי נתונים שונים מתברר, כי ישנם למעלה מ־300 אלף פועלים מצרים העובדים בחו"ל והנפוצים במדינות ערב ובחלק במדינות אירופה.

„הבעיה היא, טוען „אל אהרם", שאין מחקרים מספיקים על מצבם של הפועלים האלה, תנאי העבודה בהם הם נתונים, וחסרים אומדנים מדויקים על מספרם. כן חסרה קונצפציה כדעית לבקרם של שוקי העבודה כלפיהם.

טיהור תעלת סואץ ימשך ארבעה חודשים

המבצע הגדול של טיהור תעלת סואץ החל בראשית השבוע והוא צפוי להמשך בארבעה חודשים. אך מומחים בערביים מעריכים כי תהליך עוד כשנה עד שהתעלה תיפתח לשיט בינלאומי.

בשבועות הראשונים, יולקו המוקשים מהתעלה, לאחר מכן החל המלאכה המסובכת של הוצאת הספינות, הפגוים והסילים מהתעלה.

העתון המצרי „אל אהרם" מספר, כי מנהל רשות התעלה, המהנדס משהור דן עם הכוחות הימיים המצריים והכן עם יחידות מנדי האמריקני האנגלי בדרכים לטיהור התעלה.

יחידות התעלה, השייכות לכוחות היבים, יחלצו קרוב ל־80 מכשולים קלים ובינוניים באפיק התעלה. כן יפשו יחידות אלה את המוקשים הבגויים השקועים בקרקעית התעלה. קבוצה של צוללים בצי האנגלי; בפקוד הקומנדור ריד בדקו את המכשולים באפיק התעלה הם יערכו ישיבה בשתתפות כבניין רשות התעלה בקהיר, בה ישתתפו אנשי חיל הים ואנשי מחלקה המצלה בכוחות היבים.

המהנדס משהור מסר, כי קבוצה המומחים האמריקניים שערכו את הסקרים הראשונים סיימה את משימתה במצרים ויצאה להגיש את הדו"ח למשרד ההגנה האמריקני.

משהור ציין כי צפוי שהסקרים שעורכים הבריטים יסתכמו 10 ימים ולאחר מכן הן יגישו את דו"חם. אנשי חיל הים המצריים ואנשי הצי האמריקני והבריטי יתוו ביחד את התוכניות המפורטות שמטרתן קודם כל משיית המוקשים מההעלה בצפון פורט סעיד ובמפרץ סואץ.

המהנדס משהור הוסיף, כי קבוצות העבודה תבואנה לאחר מכן לקהירה, כדי להתחיל בבצוע, לאור התוכניות המשותפות.

ההסכמים הראשוניים מצביעים על כך שסיוע האמריקנים והבריטים במשיית המוקשים יהיה בעין סיוע עולמי, כדי שנתיב מים חיוני זה ישוב למלא תפקידו בשורות הרווחה בעולם. רשות התעלה הזמינה את כל הנספחים המסחריים בקהיר לפגישה והעלתה את ענין המוקשים. היא הביעה נכונות לקבל השתתפות כל מדינה, שיהיו לה האפשרויות הטכניות לכך, הצי האמריקני והבריטי הציעו סיועם, בשים לב לכך שהם בלבד אפשרויות אלה.

סטטיסטיקה שהתפרסמה: הפלשתינאים מונים 3.5 מיליון נפש

סטטיסטיקה בעניינת אודות הפלשתינאים התפרסמה באחרונה בקהיר. סטטיסטיקה זו אמורה, להוכיח את „היכולת האפשרויות הטכנית המדיניות האצורים בקרב העם הפלשתינאי"...

הסטטיסטיקה מציינת כי העם הפלשתינאי מונה כיום כ־3.3 מליון איש המחולקים בצורה הבאה:

30% בירדן בגדה מזרחית. 32% בגדה בערבית, עזה וצפון סיני, 15% בתוך ה„סוב הציוני, 8.5% בלבנון, 5.9% בסוריה, 4.9% בכווית ו־2.9% בשאר מדינות ערב.

הסטטיסטיקה ציינה כי מספר תושבי העם הפלשתינאי באדמות הכבושה יגיע בשנת 1980 לכ־4,066 מליון איש. דבר המעורר את דאגת הישראלים אשר מספרם יגיע באותה שנה לכ־2,837 מליון איש וזאת כולל העליה הצפויה המוערכה בכ־40 אלף.

בסטטיסטיקה נאמר עוד כי 61% מהסטודנטים הפלשתינאים לומדים באוניברסיטאות ובבתי המדעים. כלבד הסטודנטים הלומדים בישוב הציוני בעשה הרפואה וההנדסה האזרחית הרי שמספר הסטודנטים הפלשתינאים הוא 36.1% דבר המתקרב לשעור הישראלים הלומדים בסטה זה שמספרם מגיע ל־48.4%.

„פלסטין אלתהדיה" הוסיף כי הפלשתינים אשר להם תעודות בגרות העובדים בשטח ההוראה בכווית, סעודיה ולוב מהווים 5%.

שעור המהנדסים הפלשתינים מגיע ל־18.2% מכלל בעלי ההתמחויות. מתוך ההוזר של בעלי תעודות הבגרות — 87 הם פלשתינים העוסקים במחקר מדעי ובור עיוני לצומת 54 רופאים, 938 מנהלים, 27 שגרירים 7 שרים, 16 פקידים בכירים בדרגות שר ו־30 שופטים.

בסטטיסטיקה מצוין עוד, כי המסורות אותן תופסים בעלי תואר הב. א. כתוארה כמגוונות וכי המורים בקרב בעלי תואר ה"ס. א. מהווים 37.8% לעומת 24.3% מהנדסים ו־18.2% מנהלי חברות. מקרב בעלי הדוקטוראט רובם עוסקים בבקצוע הרפואה וכ־14.4% הם מרצים באוניברסיטאות וכ־8% חוקרים ואנשי מדע בתחום הטכנולוגיה והביולוגיה.

הסטטיסטיקה שפורסמה ב„פלסטין אל-ת'ורה" מוכה כי שעור האבטלה בין הפלשתינאים בב"ע כיום לכ־2% וזאת בשל הקשיים שנתקלים בהם הפלשתינאים במספר מדינות ערביות בשל ההגבלות התמודיות על העבודה.

המתיחות בין מצרים לבריה"מ גם בתחום הטכני

המתיחות בין הסובייטים למצרים, הנוגה בתחום הפוליטי-מדיני והגיעה, בשבועות האחרונים, אף להתבטאות בתחום הפנימי-כלכלי בתוך מצרים.

בשורה של דוגמאות על התוצרת התעשיה הסובייטית הגרועה, יצא בגן העורך הראשי של העתון המצרי „אל-ג'מהוריה" לשעבר:

● הרופאים כלאים תלונות על המכשירים הציוד הרפואי בתוצרת בריה"מ האוכרים, כי ציוד זה עלול לעלות בחיי של החולה.

● טונה אחת של ציר שבונים כבריה"מ עולה 245 ל"ים ואילו הכבעצרב עולה ב־225 ל"ים, למרות שהציר כתוצרת סובייטית הוא מהבתב ובאיכות גרועה. ואף על פי כן אין העתונות המצרית דנה בנושא זה מחשש הסתבכות בעניני פוליטיקה.

● בדו"ח התאחדות התעשיינים נאמר, כי הגוש המזרחי מספק לתעשייה המצרית תוכרי גלם מהודים הנחרים בשוק העולמי בכ־40% — אך דו"ח זה לא פורסם באחר שהוא כעורר בעיות פוליטיות.

● ההספריה המרקסיסטית אין לה הפצה בקהיר, הספר הכוב ביותר נמכר ב־30 עותקים. העתונות וכתבי העת המביעים השקפה מרקסיסטית, אין להם צבור קוראים, ורובם בחזרים.

● מצרים רכשה מבריה"מ מכונות קידות לנפט, ועם הפעלתן נתגלו בהן ליקויים רבים.

● המצרים מעדיפים לקנות בדים לחליפות בלוב וביוון, למרות שהבד בתוצרת מצרית בשנגה אך היא כיוצא לבריה"מ ולמדינות הגוש המזרחי.

● מצרים בייצאה כותנה, אורז ודברים חקלאיים לבריה"מ לגוש המזרחי ב ל"י. ומשם הם נמכרים בשווקי אירופה ובערבית בבצבע זר וברווחים בדולרים.

صكر من الاحل

هكذا من الاصل

משק וכלכלה

הפיקוח על המחירים

בימים אלה הוארך צו הפיקוח על המחירים במתכונתו הקיימת ב־45 יום; כידוע פג תוקפו ב־15 באפריל. בהזדמנות זו נראה לנו שיש להרחיב את הדיון בנושא זה.

בציבור נתקבל הרושם שתקופה על המחירים נכשל מאחר שלמרות קיומו ממשיכים מחירי המוצרים והשירותים לעלות בהירות ובשיעורים ניכרים. כן עוקפים את הפיקוח ע״י הפסקת ייצור מוצרים סטנדרטיים תוך מעבר לייצור סוגים „חדשים״ שיש בהם רק שינוי קל בהרכב, באריזה ובדגם, בד בבד עם שינוי גדול במחיר... כן הפסיקו בתי־מסחר רבים — ובכללם של חברות גדולות — להציג את מחירי המוצרים.

מפנה בענף המחצבים והכימיה

ייצוא הפוספטים גדל ב־300 אחוז ✡ לקראת השקעות גדולות ✡ תנופה רבה בייצור וייצוא דשנים, חמרי הדברה ומוצרים פטרוכימיים

מאת ש. מ. סיסר

העלייה התלולה במחירי הנפט, חמרי הגלם, הדשנים והכימיקלים בשווקי העולם במחצית השנה האחרונה גרמה להרעה ניכרת של המאזן המסחרי הישראלי מאחר שישראל נאלצת לייבא כמעט כל התומרים האלה שהתייקרו במאות אחוזים — ואילו ייצואנו המורכב בעיקר ממוצרי תעשייה חקלאות, עלה בשיעור נמוך בהרבה.

עם זאת הביא המצב החדש למפנה בייצור וייצוא של המחצבים המעיסים שברשותנו (כגון פוספטים, מרצרי ים המלח ותוצרת רשל התעשייה הכימית והפטרוכימית המשמשת בימחצבים אלה ובמוצרי הלוואי של בתי הזיקוק בתור חמרי גלם לייצור דשנים, חומצות, חמרי הדברה וכימיקלים אחרים שהביקוש להם ומחיריהם בשווקי העולם מרקיעים שחקים.

הקפיצה הגדולה במחירים של מזון בסיסי (בעיקר תבואות) בשנים האחרונות, הגידול המהיר של אוכלוסיית העולם והרעב באפריקה וחלק של אסיה, הגבירו את הביקוש לדשנים כימיים, חמרי הדברה וכו׳. גם השוק האירופי המשותף צורך כמויות גדולות של דשנים ולדעת מרדכי מקלף, מנכ״ל חברת כימיקלים בישראל״ תהיה תעשיית הדשנים גורם בהשתלבותה של ישראל בשוק זה.

עליית תלולה במחירים ובייצוא

עליית המחירים מזה והרחבת הייצור מזה כבר משתקפים בייצוא הישראלי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 1974: ייצוא הפוספטים (זרחן סידן גולמית) עלה בשלוש מאות אחוז (!) בקירוב לעומת התקופה המקבילה אשתקד ושל צמנט־נחושת בכ־50 אחוז. חמרי הדברה חיטוי (כולל חומרים על בסיס ברום) במאה אחוז בקירוב; חמרי גלם פלסטיים — מאתיים אחוז; ברום ותרכובותיו — בעשרים אחוז ועוד.

מחירי הפוספטים בעולם עלו במחצית השנה האחרונה מ־15 דולר לטונה ל־45 דולר; מחיר הברום מ־350 ל־600 דולר; האשלגן מ־28 ל־40 דולר והאוריאה (חמר־גלם לתעשייה הפלסטית) מ־80 ל־230 דולר לטונה.

„מהפכה זוטא״ ברווחיות

מצב חדש זה לא זו בלבד שמגדיל את הכנסות במטבע־חוץ של המדינה ועי״כ ימתיק במידה מסוימת את הגלולה המרה של התייקרות התלולה של היבוא, אלא הוא גורם „למהפכה זוטא״ ברווחיות של ייצוא המחצבים לאחר תקופה ארוכה של השקעות־ענק והפסדים. כן יאפשר הדבר להסב עובדים מענפי השירותים לייצור, לקלוט עובדים חדשים, להקים תעשיית לוואי, לפתח את הנגב ואזורים אחרים. (למשל: חב׳ „כור״ עומדת להשקיע השנה 200 מיליון ל״י במפעלים הכימיים ומזה 80 מיליון בהקמת תשלובת כימית דרומית מבאר־שבע. כן הקים, חב׳ „כימיקלים לישראל״ תשלובת במרכז הנגב.

מפעלי הפוספטים בנגב יגיעו השנה לרווח של מאה מיליון ל״י דבר זה יאפשר לחברה לכסות את הפסדיה בסך 91 מיליון ל״י שהצטברו בעבר. כזכור דובר עוד לפני כחצי שנה על סגירת המפעל.

תפוקת הפוספטים תוגדל פי ארבעה

מצפים שייצוא הדשנים יגיע השנה לכ־550־600 אלף טונות לפחות (שווים כ־25 מיליון דולר) ובשנת 1977 לכשני מיליון טונות. אמנם במרבצי המכתש הקטן ניתן רק עד מיליון טונות, אולם תוך שלוש שנים ייכרו באתר החדש במרבצי נחל צין ואז הגיע התפוקה לשני מיליון טונה פוספטים לשנה.

הייצוא מכל המפעלים של „חברת כימיקלים לישראל״ (מקיף מפעלי ים המלח, פוספטים בנגב, חברות ברום בע״מ, תרכובות ברום בע״מ, „פריקלאס ים המלח״, כימיקלים ופוספטים), יגיע בשנת הכספים 1974/75 לכ־90 מיליון דולר לעומת 50 מיליון בשנת 1973/74. לכך יש להוסיף את הייצוא והחלפת היבוא של מפעלים אחרים לייצור כימיקלים ודשנים (כגון „מכתשים״, „חיפה כימיקלים״, „פרוטרום״ ועוד) וכן את התעשייה הפטרוכימית.

צפויות השקעות גדולות ביותר

נוכח התפתחות זו הנושאת בחוּבה סיכויים טובים לגבי עתיד המפעלים הכימיים בארץ, צפויות השקעות בסדר גודל של מיליארדים לירות, שחלק מזה יתבסס ע״י רווחים ופתח מפיתוחו שכבר נעשה.

„חברת כימיקלים לישראל״ לבדה הכינה תכנית־פיתוח לפיה יושקעו 1.4 מיליארד ל״י בחמשת השנים הקרובות. גם בתעשייה הפטרוכימית ובמפעלים אחרים עומדים להשקיע סכומים גדולים ביותר. עיקר ההשקעה, 750 מיליון ל״י, יהיה בתעשיית הדשנים אשר תנצל את אוצרות ים המלח.

תכנית חומש לניצול המחצבים

תכנית החומש של חב׳ כימיקלים לישראל מחולקת לשלושה שלבים: כבר היום נמצאים המפעלים בשלבי הרחבה בהשקעה של 140 מיליון ל״י שיסתיימו בסוף השנה. בשלב שני תבוצע הרחבה נוספת בהשקעה של 450 מיליון ל״י במפעלים הקיימים תוך מיצוי מירב אפשרויות הייצור; בשלב שלישי תוקם תשלובת של מפעלי הדשנים בהשקעה של 750 מיליון ל״י (בסה״כ השקעה של 1.3 מיליארד ל״י.

מתוך עיון בפירוט התכניות מסתבר כי הכוונה להרחיב את ייצור האשלג במפעלי ים המלח לכ־1.5 מיליון טונה בשנה לעומת פחות ממיליון טונות השנה, בהשקעה של 80 מיליון ל״י; הגדלת ייצוא הפוספטים ל־2.8 מיליון טונות לעומת כ־600 אלף השנה מזה 1.8 מיליון טונות ייצוא כסלע פוספט ואילו מיליון טונות ישמשו כחומר גלם למוצרים אחרים. והשקעה בפרויקט זה נאמדת ב־130 מיליון ל״י; תוקם התשלובה מפעלי דשנים ותוספות מזון לבעלי חיים לייצוא, שייצרו מגוון של מוצרים כגון אוריאה, סופרפוספט משולש, פוספט דק מגולען, אשלגן גפריתי, דשנים מורכבים, פוספט נטול פלואור ועוד.

נוסף להשקעה הישירה במיתקני הייצור עבור מוצרים אלה תדרש השקעה גדולה בשתושה מיתקנים סביב לאספקת חמרי גלם למפעלים אלה. מיתקן אמוניה דרומי בכושר ייצור של כ־250 אלף טונות בשנה; מיתקן לייצור חומצה גפריתית בכושר ייצור של כ־800 אלף טונות בשנה ומיתקן לייצור חומצה זרחתית בכושר ייצור של כ־200 אלף טונות השנה.

תכנית החומש כוללת גם הכפלת הייצור במפעל „פריקלאס״, הנמצא עדיין בשלבי הרצה, בהשקעה של 110 מיליון ל״י, הכפלת הייצור של ברום ותרכובות־ברום בהשקעה הנאמדת ב־170 מיליון ל״י.

1.2 מיליארד ל״י לפיתוח בתי הזיקוק והתעשיות הכימיות

השקעה בתכנית הפיתוח בבתי הזיקוק ובתעשיות הכימיות הקשורות בהם, תגיע ל־1.2 מיליארד ל״י בחמש השנים הקרובות, כפי שמסר מר אביגדור ברזל, מנכ״ל בתי הזיקוק לשר האוצר מר פ. ספיר.

מתוך סכום זה ישקיעו בהרחבת בתי הזיקוק בחיפה 365 מיליון ל״י; במפעלים פטרוכימיים — 430 מיליון ל״י; בחב׳ שב״ת (ייצור שמני סיכה בסיסים) — 185 מיליון; בחיפה־כימיקלים — 80 מיליון; בחב׳ תעשיות אלקטרוכימיות — 85 מיליון. בשכת בתי הזיקוק בחיפה יוקם מפעל לייצור חומרים ארומטיים (חומרי גלם לתעשיות כימיות) בהשקעה של 85 מיליון ל״י.

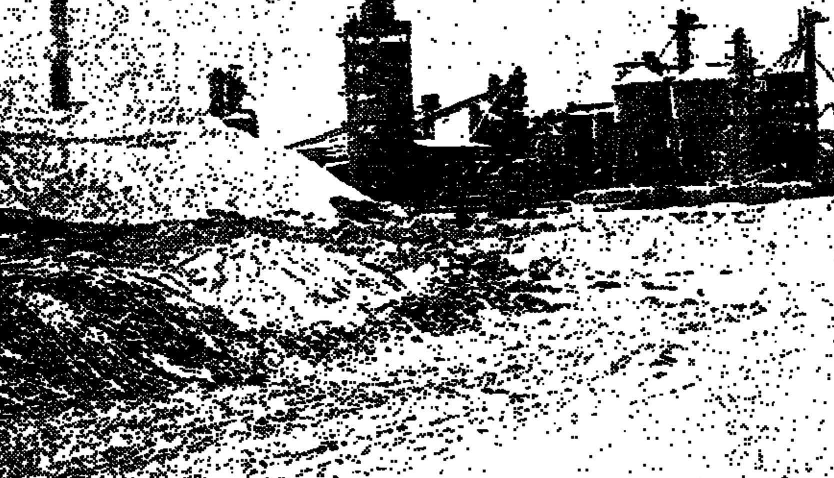

התגור הגדול במפעל לפוספטים באורון

הפרק

אשר לקריטריונים לאישור העלאות מחירים ע״י הוועדה הציבורית, יש לציין שקיימת מחלוקת בהסתדרות בין האיגוד המקצועי לבין חברת העובדים שעמדתה דומה לזו של ארגוני המעסיקים. האיגוד המקצועי דורש להמשיך בשיטה הקיימת לפיה מכירים רק בהתייקרות חומרי הגלם והשומות־ביניים בייצור מקומי ומיבוא. לעומת זאת תובעת חב׳ העובדים להכיר גם בעליות העבודה על כל מרכיביה בניכוי שיעור הגידול של פריון העבודה, במחיר המימון והשינויים מפחת הנובעים מהשקעות חדשות במבנים. אם ההסתדרות והממשלה יקבלו את דרישות חב׳ העובדים, ברור שהעלאות המחירים הרשמיות יהיו גדולות יותר ובעיקר לאחר חודש יולי, בו תשולם תוספת יוקר מוגדלת.

השאלה היא מה האלטרנטיבה והאם ביטול הפיקוח על המחירים יביא לנורמליזציה ולהתחרות טבעית. אולם נראה לנו שכל זמן שקיים שוק של קונים ותעסוקה מלאה, הרי ביטול הפיקוח יביא להפקרות גמורה ולעליה בלתי מבוקרת של כל המחירים. השוק הנוהג גורם בלאו הכי לחוסר תלונות מצד הציבור, לעקיפת הצו ולתנודות של היצע וביקוש כפי שקיים לגבי מוצרי חקלאות הפשיים (עופות, בשר מרי, ירקות, פירות ועוד) וכן במחירי השירותים (שרברבות, השמלאות, מוסכים וכיו״ב). אולם אם יבוטל הפיקוח לחלוטין, יגרום הדבר לתוהו ובוהו ולאינפלציה דוהרת.

זאת יעוד: בשעה שהממשלה עדיין מוציאה סכומים גדולים לסובסידיות על 12 מוצרי יסוד, ימים, הכמל ועוד, יש לה זכות מלאה לדרוש שמוצרים אלה יגיעו לכל הצרכנים במחירים המוחלים שנקבעו על ידה. עם זאת יש לעמוד על ביצוע יעיל של צו המחירים ביחס לקרטלים, לסירוב למכור, לשינוי דגמים ואריזות, הצגת מחירים וכיו״ב.

מערכת מעוותת של שכר ומיסוי

מאת ב. אדלר

נסיון ראשון לתיקון העיוותים במערכת השכר והמיסוי נעשה עתה לראשונה עם החלטת האוצר לצמצם בהדרגה את הפטור ממס הניתן כיום לאחזקת רכב ולספרות מקצועית. נסיון זה נתקל בהתנגדות עזה של העובדים, הרואים בכך פגיעה בשכרם. לעזרתם באו המעסיקים, הסבורים שכעת אין הזמן מתאים לתיקונים אלה ואם בכל זאת רוצים לבצעם צריך לעשות זה במשך מספר יותר גדול של שנים מזה המוצע ע״י האוצר.

ככל הנראה אינו האוצר בדעתו לבצע את התיקון המוצע, שהוא מתנה את ביצוע הרפורמה במסים, הכוללת מתן הקלות שונות במס לשכבות שונות של משלמי מסים, בתיקון העיוותים.

לעמדתו זו של האוצר אינו שותף צוות השיבה של המרכז הישראלי לניהול, שבדק את הנושא של מערכת המיסוי והשפעותיה על איכות הניהול ורמתו בישראל. צוות זה הורכב מאנשי משק בכירים מכל הסקטורים ובראשו עמד מר י. מידן, מנהל המכון לפריון העבודה והייצור. חברי הצוות היו: הכלכלן ב. בר, י. ברזילי, מנהל המכון למחקר חברתי־שימושי בוועד הפועל של ההסתדרות: ד. גולומב, ראש אגף התכנון ופיתוח „בכור״; י. גלעד, מנכ״ל מכון המחקר „תבל״; י. הראומן, מנהל מחלקת העבודה בהתאחדות התעשיינים: ד. כהן, מנכ״ל י.ב.מ.; א. פילדסדורף, מנהל חברות; בן־עמי פרידריך, מנכ״ל „ישאסבסט״; ד״ר בן־עמי צוקרמן, סגן הממונה על הכנסות המדינה וג. שעל, מנה כח אדם בחברת העובדים.

אין להמיר עיוות בעיוות אחר

הצוות הזה החל בעבודתו לפני שנודע על כוונת האוצר על תיקון העיוותים והוא לא מתיחס ישירות להצעת האוצר. אולם, מהמלצות של הצוות ברור שהתיקון המוצע אינו פותר את בעיית העיוותים. הימערכות הקיימות עוותו עד שאין לצפות לשינויין במהלך אחד ומיד — קובע הצוות. כן אין לנסות לתקן את המערכות בביטול עיוותים בודדים כאשר המערכת כולה נותרת לא מתוקנת. כל נסיון כזה רק ימיר עיוות בעיוות. יש לחתור לשינוי הדרגתי וברומצי של מערכת השכר יחד עם מערכת המיסוי, על בסיס תכנית רב־שנתית מוסכמת וידועה מראש — ממליץ הצוות. מה שמציע כיום האוצר רחוק, כמובן, מהמלצה זו והוא אינו אלא טלאי על המערכת המעוותת.

מר י. מידן, ראש הצוות, מדגיש, כי הסקר אינו מתיימר להיות עבודה מדעית מושלמת והוא מתבסס רק על בדיקה שנעשתה ב־25 מפעלים. אולם התופעות המובאות בסקר הן ידועות ולא דרוש מחקר מדעי בכדי לגלותן. הצוות רק גיבש את מה שידוע מכבר והוציא מסקנות ממימצאים אלה.

השפעת מערכות השכר והמיסוי על איכות הניהול

הסקר מצביע על מספר השפעות של מערכות השכר והמיסוי על איכות הניהול ויעילותו. בנושא של קשיים בניהול עובדים כתוצאה מקיומן של מערכות השכר והמיסוי הקיימות קובע הסקר שיש פגיעה בסמכות המדרות של ההנהלה. חלק לא־מבוטל מכלל הכנסת העובדים הוא „החזר הוצאות״ כביכול שבו מכירים הן המעביד והן שלטונות המס, אף שידוע כי אין העובד מוציא אותן. ידועים מקרים, מציין מר מידן, שעובדים מקבלים החזקת רכב למרות שאין בידיהם בכלל רכב. הסקר אומר: „כלליות התופעה והיותה „סקר בלוף״ מבחינה ציבורית וחברתית הפנה אותה ל„שקר ממוסד״. כך נפגעת, בניית מערכות יחסים תקינות בין ההנהלה ובין העובדים הנאלצים למלא דוחו״ח כוזבים. דיווח כוזב זה יש לו השלכות בנושאים אחרים והוא פוגע בסמכות המוסרית של ההנהלות ומכבידה עליהן בנושאים אחרים: ביקורת נוכחות, תפוקה וכו׳.

מרכיבי השכר הקיימים פוגעים ביכולת הקידום של העובדים

מרכיבי השכר הקיימים פוגעים ביכולת הקידום של העובדים משום שאין מוטיבציה להתקדמות במידרג הניהולי. עובדי ייצור, הנהנים משעות נוספות, שכר עידוד, הפסדות הלקית ממס, והטבות אחרות, מעדיפים להשאר בעבודתם ולא להקדם כי עם עלותם בתפקיד לא יקבלו הטבות אלה. למפעל, יש, אמנם, ברירה להצלות את משכורתם ולפצותם בהעלאה זו, אולם בכדי שהתוספת תהיה נקייה צריך להעניקה בשיעור ניכר כזה שלעתים אין הדבר כדאי למפעל.

מאותן הסיבות קשה גם להעביר עובדים מתפקיד לתפקיד ובכך נפגעת ניידות העובדים. התנגדות זו לניידות חמורה יותר לטווח הארוך — קובע הצוות — כי עובדים מאבדים את בטחונם והתהכים למוגבלים בכישוריהם וביכלתם בגלל צימודם לעיסוק אחד, מנוטיני.

מערכות השכר והמיסוי הקיימות מקשות גם על התארגנות ניהולית מחודשת, המתחייבת מתוך ההתקדמות הטכנולוגית והשינויים בתהליכי הייצור. במשק הישראלי, מדגיש הדו״ח, והתנגדות לשינוי היא בעל עוצמה רבה, בגלל הפסד הטבות שעלול להיגרם לעובד במעבר מתפקיד לתפקיד, על אף שדרוכי הניהול מחייבים זאת.

משמוש הקשר בין המאמץ לשכר

מערכות השכר המיסוי טשטשו את הקשר בין כישורי העובד ומאמציו לבין התגמול שהוא מקבל — קובע הסקר בדברו על השפעות שליליות על הנעת העובד ויעילותו. חלקים של הטבות שונות — ספרות מקצועית, ביגוד, הוצאות פרמיות אוטומטיות ומעוותות — הולך וגדל בשכר ובכך אובדת לאיטה התחושה שההכנסה קשורה במאמצים של העובד בעבודתו ובטיב הביצוע. הוספות אלה גם מביאות. ההפרשיות בשכר בין המקצועות השונות של העובדים. לא רק לקרות שעובד בכיר יקבל תוספת נמוכה מזו של בעל דרגה נמוכה ממנו או ברמה מקצועית נמוכה.

הסכמי השכר קובעים תוספות של קידום אוטומטי שאינו שור דווקא בהצטיינות בעבודה. התמחות בה אלא בוותק בלבד, מביא שכך ל„הצטופפות״ מיזערי עובדים בדרגות הגבוהות של הסולם המקצועי ולוחצים להשגת דרגות נוספות.

גם שיעורי המס השולי הגבוהים תורמים לכך שלעובדים אין להתאמץ ולהצליח בעבודתם.

עובדים מקצועיים פורשים והופכים לעצמאים

תופעה נוספת שעליה מצביע הסקר היא שעובדים מקצועיים פורשים והופכים לעצמאיים, גם כן לכך הצדקה כלכלית־משקית. הם אינם יכולים להשתמש במאמצים שלהם. בכיוון אחר הדבר להיעדרות עובדים לעבודות פרטיות.

הצוות מתריע על הנוהג של מתן סולמות השכר במקצועות ימיים לסולמות שכר במקצועות אחרים. דבר זה הוא פותח לחצים להיצמדות לקבוצות עיות אחרות על השבת הנעשה וריצות והמסירות לעבודה.

השיטה פוגעת במי שאינו עוקף את החוק

השיטה הקיימת פוגעת באנשים שאינם מסוגלים לסגל לצצמם נימים של דיווח כוזב, או שאינם מוכנים לעקוף את חוקי המיסוי. הם אינם יכולים להשיג כח אדם מקצועי משום שלא יכולים להעניק לו מספות הכנסה פטורות ממס. אם הם נאלצים לשלם שכר ברוטו גבוה מאד, דבר המייקר את מחירי העבודה שהטבות המיסוי אינן גוזרות לכל המפעלים גורמת לכך הצלחת מפעל תלויה לא בטיב הניהול ומאמץ העובדים אלא במקב הטבות.

היבטים חברתיים־מוסריים

הצוות מונה גם שורה של היבטים חברתיים־מוסריים ובין אלה הוא קובע שאמירת אמת חדלה להיות ערך בפני עצמה ואמירת שקר נעשית לנכס תרבותי מקובל תוך טשטוש הקשר בין המאמץ ואיכות ביצוע עבודה ובין התמורה המתקבלת מביא את היחיד למסקנה שמעמדו בחברה כהישגיו וכספו אינם תלויים בתרומה שתרם לארגון הכלכלי אלא ביכולת של פעולות במערכות הצס או כישורי להפעיל לחצים לקבלת הטבות. מערכת המיסוי והשכר יוצרת גם תרבות של בזבוז משאבי יעילות והסכון.

אספקט מעניין הוא זה הנוגע לעובדים. מערכות השכר המכוסות פוגעות למעשה בקשישים ומשפחות גימלאות, כי הגימלא משולמת על השכר בעוד שהתוספות הנילוות אינן כלולות בה וכך צפוי מקבל הגימלה לירידה דרסטית ברמת חייו עם צאתו לגימלאות, כשהוא מקבל למעשה רק 50% משכרו ולא 70% כפי שהוא צריך לקבל להלכה. השלכות שיש לכך על מוראל העובדים והמבוגרים מרחיקות לכת ומובנות — קובע הצוות.

הצעות לשינוי המצב הקיים

צוות החשיבה של המ״ל מבקש לשחזר את הבעיות הללו הכליל את מירב התוספות הנוספות לשכר במערכת השכר הפורמלי ובניית מערכת מיסוי שתבטל תוספת ההכנסה והתקבלת שכר תוספת עבודה לא תיבלע בשיעור המס השוליים גם אם היא משולמת בצורה גלויה כשכר. כמו־כן מוצע לבטל את העיוותים עם הכללה של רב הערכים המכים בהכנסה גלי ממש במסגרת המיסוי הכללי.

נסיונות להשפיע על מחירי הדיור

מאת יצחק דריטש

במשרדי השיכון והאוצר עולות לאחרונה מחשבות חדשות אודות בעיות השיכון והדיור. במידה מסוימת מושפע הדבר מחילופי השרים במשרד השיכון. אך גם ללא סיבה זו הולכת ומתגבשת הדעה שבמצב הנתון בתחום הדיור אנחנו מגיעים למצב שהוא ללא נשוא.

שר השיכון מר י. רבינוביץ אמר בימים אלה כי „הגענו לכך שכמעט כל האוכלוסיה זקוקה לסובסידיה לדיור״. ואמנם השוואת מחיר הדירה לרמת ההכנסה המקובלת תראה כי כדי להגיע לדירה צריך האדם להקדיש 10־15 שנות עבודה, ואולי אף יותר.

מתוך תחושה זו עלה הרעיון של הקמת ועדה שתבדוק את בעיית היוקר של מחירי דירות. זאת במיוחד על רקע העובדה שעליית מחירי הדירות היתה בשיעור גבוה בהרבה מעליית מדד המחירים לצרכן וכן מהתייקרות תשומות הבנייה. אולם האמת היא שהסיבות הבסיסיות למצב זה ידועות:

- יוקר הקרקע, כאשר הממשלה לא דאגה להכשרת קרקע באיזורים מתאימים והבנה התשתיה לבנייה.
- כיבולים אדמיניסטרטיביים בישור הבנייה.
- שיטות בניה בלתי יעילות, בעיקר ובקבלנים שלאחר צבר השילך;
- שיבושים באבטחת אביזרי בנייה שונים.
- מחסור בכח אדם לבנייה, המנצל להעלאת מחירים של שכר עבודה.
- הרווחים הגדולים של הקבלנים, כמו גם של בעלי המגרשים.

סיבות אלה ידועות לממשלה מכבר. הבעייה איננה באיתור הסיבות ע״י ועדה, אלא בהחלטה של הממשלה לפעול נגדן בצורה מתאימה.

מובן מאליו כי שום הוועדה לא תוכל לבלום לחלוטין את התייקרות הדירות. יש לזכור כי תהליך כזה קיים בעולם כולו; קל וחומר בארץ של עלייה. מה שניתן אולי להשיג הוא ריסון עליית המחירים והתאמה לשינויים במחירים הכלליים, תוך קיות העליות הגדולות בשנים האחרונות.

פישוט הקריטריונים לסובסידיה

בבקביל לכך הוחלט שר השיכון לפעול לפישוט הקריטריונים במתן סובסידיה לדיור. היום נקבעים גודל הסובסידיה ותנאיה עפ״י שיטת ניקוד מסורבלה, שלא ניתן גם להוכיח שהיא נשערת היטב. משרדי האוצר והשיכון ינסו לבחון אפשרויות להנהגת שיטה חדשה.

בהקשר זה עולה גם המחשבה להתערב ברווחיות הבנקים האפותקאיים. בנקים אלה מגיעים לרווחים גדולים מאד. יש אפשרות להקטין את רווחיהם ולהסוך הוצאות מסורבות ממשכנכים, או להשתמש בכספי הרווח לסבסוד דירות של אוכלוסיה החלשה.

עד לפני ארבע שנים היפנה מבקר המדינה את תשומת הלב לבעייה זו, כאשר בדו״ח על בנק „טפחות״ אמר: „לפי הדו״ח הכספי של הבנק ל־31.3.1968 היו לו — לאחר כיסוי הוצאות הריבית — הכנסות בסך 16 מיליון ל״י, ולעומתן הוצאות מינהליות האחרות של 5 מיליון ל״י, דהיינו רווח של 11 מיליון לפני מסים. רווח זה מופק מפעולות שבחלקן המכריע נמסרו לבנק ע״י הממשלה, והן בעיקרן ניהול וגבייה של הלוואות המדינה והסטאנדרטיות, הקשורות לבנייה הציבורית, ובמידה מוגבלת מפעולות בעלות אופי עסקי. כבר אז הציע המבקר לשקול אפשרות הולת שורות הבנק או שיפור התנאים שבהם האוצר מממן את ההלוואות לצרכי שיכון.

ככל הידוע גדלו מאז רווחי הבנקים האפותיקאיים. שר השיכון, י. רבינוביץ רמז על האפשרות לנצל מקורות אלו לצרכי דיור למעוטי יכולת. עדיין לא ברור אם אמנם המכים הצעה זו ואם היא תתקבל ע״י האוצר הבנקים.

בדיקת התרחבות הקרקעית

בינתיים מונתה ועדה משותפת למשרד השיכון ולמינהל מקרקעי ישראל לבדיקת מצב העיורבה הקרקעיות של המדינה, ויכולת ניצול הקרקעות לצרכי בנייה. הכוונה היא להגיע לפרוגרמה בדבר הקצאת קרקע לטווח ארוך.

אם אמנם יגיעו לכך יהיה השלב הבא פיתוח ההשתית של הקרקעות באופן הדרגתי.

פעולות אלה ישתלבו בתכנית בנייה ארוכת טווח, כאשר בארבע השנים הקרובות ייבנו 250 אלף דירות.

הדלק והחשמל בתעשייה הישראלית

המרכיב המוצע של דלק וחשמל בערך הייצור התעשייתי גדל עקב ההתייקרות היחסית של מקורות האנרגיה מ־1.3% לפני עד כ־2.7% כיום ✡ אפשרות של צמצום צריכת הדלק ב־20% מבלי לפגוע בהיקף הייצור ✡ עד 1981 תגדל הצריכה הכוללת של הדלק בתעשייה מ־2.4 עד 4.3—5.3 מיליון טון ✡ מפעלי התעשייה צרכו ישירות כ־37% מהאנרגיה הכוללת

מאת ויקטור כהן, מנהל המרכז למיכון תעשייתי, משרד המסחר והתעשייה

התעשייה מהווה אחד הצרכנים הגדולים של הדלק והחשמל במשק. בשנה 1972/73 צרכה התעשייה במישרין כ־1,680 אלף טון דלק המהווה 26.5% מכמות הדלק הנצרכת במשק כולו. צריכת החשמל בתעשייה הגיעה בשנה זאת ל־2,439 מיליוני קוט״ש, כלומר כשליש מסך החשמל הסופק לכל הצרכנים בארץ. הצריכה הכוללת של דלק בתעשייה (הן במישרין והן בעקיפין על־ידי שימוש בחשמל) הסתכמה בשנת 1972/73 ב־2,360 אלף טון. האנרגיה הכוללת הנצרכת בתוך המפעלים התעשייתיים כגיעה איפוא לכ־37% מכלל האנרגיה הנצרכת במדינת ישראל.

אפשר לייחס גם לפעילות התעשייתית חלק מהדלק הנצרך על ידי התחבורה. במקרה זה קשה להפריד בין החלק שיש לייחס לפעילות ענף אחר אשר לו מספקת התעשייה את מוצריה (למשל: הובלה של חומרי בנין ממפעל תעשייתי לאתר בניה נוגעת גם לתעשייה וגם לבנייה). אם ניקח בחשבון גם גורם זה נגיע למסקנה שכ־42%—45% מסך צריכת הדלק במשק נובעים ישירות או בעקיפין מהפעילות התעשייתית.

בכאמר זה נתעלם מהדלק הנצרך ע״י התובלה של חומרי גלם למפעלים ושל מוצרים סופיים ללקוחות, ונתרכז בצריכת האנרגיה במפעל התעשייתי עצמו.

הסוג העיקרי של הדלק שמשתמשים בו בתעשייה הוא המזוט (כ־62.5% מסך צריכת הדלק, מתוך זה 34% במישרין, היתר בעקיפין על ידי שימוש בחשמל).

רק 7 אחוזים משמשים כחומר גלם

את חלק הארי של צריכת הדלק על־ידי התעשייה יש לייחס לצריכה מסך כמות הדלק הנצרכת בתעשייה (כ־160 אלף טון בשנת 1972/73) כשמש כיום מגש כחומר גלם בתעשייה הכימית. רק הלקים מסויימים של תהליך הזיקוק מספקים חומרי זינה לתעשייה הכימית הבסיסית (בעיקר בתעשייה הפטרוכימית). כמות חומרי זינה אלה שאפשר להפיק מסך הנפט הגולמי המזוקק בבתי הזיקוק, היא אחת המגבלות העיקריות להתפתחות התעשייה הזאת. מצד שני מבחינה כלכלית זהו השימוש היעיל ביותר של הנפט הגולמי, כי ערך המוצרים המוגמרים (כגון פי.וי.סי. פוליאתילן וכדומה) עולה בהרבה על חומר הגלם המשמש לייצורם.

את התפלגות הצריכה הכוללת של הדלק בתעשייה (ישירה ועקיפה על־ידי שימוש בחשמל) בשנת 1972/73 בין קבוצות ענפים בהשוואה להתחלקות התפוקה התעשייתית ומספר המועסקים בתעשייה מראה הלוח הבא:

התפלגות הצריכה הכוללת של דלק בתעשייה (ישירה ועקיפה על־ידי שימוש בחשמל) בשנת 1972/73 בהשוואה להתחלקות התפוקה התעשייתית והמספר המועסקים בתעשייה

קבוצת ענפים	צריכה כוללת של דלק — אלף טון	צריכה כוללת של דלק — אחוזים	מספר מועסקים — אחוזים	תפוקה תעשייתית — אחוזים
מזון, משקאות וטבק	341	14.5	18.8	13.2
טקסטיל, הלבשה ועור	222	9.4	15.3	22.8
עץ, נייר, דפוס, יהלומים ושונות	206	8.7	18.3	17.0
כרייה וחציבה ומינרלים אל־מתכתיים	669	28.3	5.9	5.4
כימיקלים, מוצרי גומי ופלסטיק	531	22.5	14.0	7.3
ענפי המתכת והאלקטרוניקה	391	16.6	27.7	34.3
התעשייה סה״כ	2360	100.0	100.0	100.0

הקבוצה הצורכת באופן מוחלט, ועוד יותר באופן יחסי, הכי הרבה דלק היא קבוצת „הכריה, החציבה והמינרלים האל־מתכתיים״. משקלה בצריכת הדלק מגיע ל־28%, בעוד שהלקה הן בתפוקה והן בתעסוקה הוא קטן ונע בין 5%—6% בלבד. גם את קבוצת הענפים „כימיקלים ומוצרי גומי ופלסטיק״ אפשר להגדיר כעתירת דלק. קבוצה זאת צורכת 22.5% מסך הדלק הנצרך ע״י התעשייה כולה בעוד שמשקלה בייצור התעשייתי מגיע ל־14% ובתעסוקה ל־7.3%.

יש לציין שגם הצריכה העקיפה של דלק בהתחבורה נובעת בעיקר מפעילות של ענפים אלה (הובלה של אשלג, פוספטים, חומרי בנייה, חומרי גלם למפעלי הכימיה וכדומה).

לגבי כל יתר קבוצות הענפים הלוח מבליט תופעה הפוכה. משקלן בצריכת הדלק נמוך בהרבה מחלקן בהפיקה התעשייתית ובמספר המועסקים בתעשייה.

התייקרות מרכיב הדלק והחשמל בהוצאות הייצור בתעשייה

אין כל ספק שהספקה סדירה של דלק וחשמל היא תנאי הכרחי לייצור תקין בכל מפעל תעשייתי. באותו זמן מרכיב הדלק והחשמל בהוצאות הייצור בתעשייה היה עד סתיו 1973 נמוך יותר. לפי אומדן אשר נעשה לגבי התעשייה כולה הגיע המרכיב הממוצע של דלק וחשמל לכ־1.3% מסך ערך הייצור. אחרי העליה האחרונות של מחירי הדלק והחשמל (עד ינואר 1974) חלה התייקרות יחסית של מקורות האנרגיה והמרכיב הממוצע של דלק וחשמל בסך ערך הייצור התעשייתי מגיע כיום לכ־2.7%.

בעבר, בתנאי מחירי אנרגיה נמוכים, לא היה תמריץ מיוחד לחסכון של האנרגיה, אולם כיום השתנה מאוד המצב. חסכון בדלק והחשמל הוא צו השעה, הן מנקודת ראות היצרן הבודד והן מנקודת ראות מאזן התשלומים של המדינה.

באופן כללי אפשר לומר שמרבית הדלק אשר התעשייה צורכת הן ישירות והן בעקיפין מיועד לתעשייה הכבדה. יתר ענפי התעשייה צורכים יחסית פחות דלק אם כי אין כיום בתעשייה המודרנית ענפים שאינם משתמשים בצורה זו או אחרת בדלק ובחשמל.

תחזית צריכת הדלק ל־1981

כל תחזית לטווח ארוך קשורה במידה מסויימת של אי־הודאות, גם אם היא נעשית בתנאים רגילים ולגבי נושא בו קיימות מגמות ברורות. על אחת כמה וכמה קשה להעריך את השינויים בצריכת הדלק והחשמל בתקופת משבר האנרגיה בעולם וזאת לגבי ארץ קטנה כמו ישראל, אשר עברה זה עתה מלחמה קשה ונמצאת עדיין בשעת חרום. גם קצב צמיחתה הכלכלית של ישראל והשינויים המבניים הקשורים בה מהירים יותר מבמרבית ארצות העולם ומוסיפים בכך הרבה על גורמי אי־הודאות.

למרות הסתייגויות אלה נראה שיש בהחלט תועלת בהכנת תחזית של גידול אפשרי והכביר של צריכת האנרגיה בתעשייה. תחזית זאת עשויה להוות כלי עזר למחשבה לטווח ארוך ולקביעת מדיניות כלכלית מתאימה.

התחזית נעשתה לגבי 1981 (ולא לגבי שנה אחרת) משתי סיבות: ראשית נראה עתה שרק אחרי שנת 1981 יתחילו לפעול בארץ תחנות כוח גרעיניות שיצמצמו, ואחר כך גם יעצרו את גידול בצריכת הדלק במשק כולו. שנית — כשנת היעד של תכנית פיתוח התעשייה נבחרה בשעתה דווקא שנת 1981 ולגביה קיימים אומדנים עקיבים על היקף התפוקה התעשייתית ועל התפלגותה לענפים שונים. לכן שימשו כבסיס לאומדן צריכת האנרגיה שורי גידול הייצור התעשייתי אשר הותוו בתכנית הנזכרת, עם תיקונים הנובעים משינוי המצב (החשה בפיתוח ענפי המתכת והאלקטרוניקה וקבוצת ענפי הכימיקלים וחומרי גלם).

לפי אומדנים קודמים שנעשו לגבי המשק כולו תגיע צריכת הדלק בשנת 1981 ל־11—13 מיליון טון. אם אמנם תתממש תחזית זאת יעלה משקלה של התעשייה בצריכת הדלק במשק כולו מכ־37% בשנת 1972 לכ־40% בשנת 1981. החסכון האפשרי בצריכת הדלק בתעשייה מגיע איפוא לכ־8% מהצריכה הכלל משקית וזהו שיעור לא מבוטל, עובדה זו מצביעה ביתר עוצמה על חשיבותו של התכנון והביצוע לפתרונות מעשיים, המכוונים להשגת חסכון דלק בפועל. הן במישור המפעלי והן במישור המדיניות כללית.

שתי אלטרנטיבות

אומדן הצריכה של דלק וחשמל נעשה בשתי אלטרנטיבות:

אלטרנטיבה א׳ — מינימלית הנחה שקיימת אפשרות ריאלית של חסכון בהיקף של כ־20% בדלק הנצרך במישרין במפעלי התעשייה.

מקורות החסכון הן רבים ומגוונים. חלק מהפתרונות הוא כמובן ספציפי לכל מפעל והמפעל (חסכון דרך שיפור תהליכי ומיתקני ייצור, התקנת מיתקני שריפה חדישים ויעילים, ניצול חום גזי פליטה ועוד) וקשור בדרך כלל בהשקעות נוספות. כדאיות של השקעות אלה השתנתה כמובן עקב ההתייקרות היחסית של הדלק בזמן האחרון. גם בתחום ייצור וצריכת החשמל קיימות אפשרויות של חסכון אשר נלקחו בחשבון בחישוב הצריכה הכוללת של דלק בתעשייה בשנת 1981. יש לציין שגם פעילות ארגונית־טכנית עשויה לתרום לחסכון בדלק. (כגון: תכנון וביצוע של מערכות מעוזמות לכמה מפעלים סמוכים, עריכה תקופתית של מאזני חום ואחרים). והחשוב ביותר יצירת אווירה של חסכון בדלק אצל היצרנים ובציבור הרחב. ענין זה אינו נופל בחשיבותו מהצורך לחסכון במים.

אלטרנטיבה ב׳ המכסימלית הניחה שצריכת הדלק הישירה בכל קבוצת הענפים תגדל במקביל לגידול התפוקתן ושהיחס בין צריכת החשמל ובין גידול הייצור בכל קבוצה יהיה בעתיד גבוה ב־10% מאותו יחס שנמצא בפועל בשנים 1968—1972. (עקב מיכון נוסף, מעבר לחשמל כמקורות אנרגיה אחרים וכדומה). קשה לצפות מראש מה יקרה במציאות, אך סביר להניח שבצורה זאת הוגדר לפחות התחום בו תנוע צריכת הדלק והחשמל בתעשייה בשנת 1981.

ההפרש בין שתי האלטרנטיבות יכול להגיע לכ־100 מיליון דולר. זהו סכום בסדר גודל של הערך הנוכחי של הייצוא השנתי של ההדרים או של יצוא ענף המזון כולו. נתון מספרי זה מבליט את החשיבות הגדולה שיש לייחס למדיניות האנרגיה בתעשייה.

משבר האנרגיה בעולם והשלכותיו

העליה התלולה במחירי הנפט בעולם יוצרת קשיים חמורים לגבי מספר רב של מדינות, ובעיקר המתפתחות שבהן, דבר המכביד על התפתחותן ומרחיב את הפער ביניהן לבין המדינות המפותחות — טענו מומחי כלכלה בסימפוזיון על משבר האנרגיה שנערך באוניברסיטת תל־אביב.

היה זה ביום השני לדיוני הסימפוזיון בנושא ההשלכות המדיניות והכלכליות של משבר האנרגיה שנערך מטעם בית הספר למוסמכים במינהל עסקים על שם ליאון רקנטי ומכון שילות לחקר המזרח התיכון באוניברסיטה.

בחלק זה של הסימפוזיון השתתפו היה משה זנבר נגיד בנק ישראל, ד״ר אליעזר שפר מנכ״ל הבנק, מר עמנואל רסין, מנכ״ל דלק, ד״ר מיכאל אגל מהאוניברסיטה ת״א, אנטוני הריס מעורכי ה„פיננשל טיימס״.

מר שפר עמד על הבעיות המעיקות על המדינות המתפתחות כתוצאה מהתייקרות מחירי הנפט והדגיש כי גם לפני המשבר הן היו צפויות לפער גדל והולך במאזן השלומיהן. עתה הן עומדות בפני בעיות חמורות של מימון היבוא המהיקר. יתר על כן, כתוצאה מבעיותיהן של מדינות מפותחות, הן עלולות להפסיד גם את הסיוע שנהגו מדינות אלה לתת להן. בסקירתו ציין מר שפר כי תוך שנה־שנתיים צפויה האטה בצמיחה הכלכלית גם בקרב המדינות המפותחות. לדעה זו הסכים גם מר הריס המומחה לבעיות אנרגיה בעתונו הכלכלי.

השפעת ההתייקרות על הצריכה בישראל

מר עמנואל ראסין, שהתרכז בעיקר על בעיותיה של ישראל בתחום רכישות הנפט, אמר, בין היתר, כי בנובמבר 1973, בעיצומו של משבר, נאלצה ישראל להשתתף במיכרז על רכישת דלק במחירים מאמירים. תוצאה הרכישה הקודם היה בתחילת המיכרז נאלצנו לשלם עבור כמות על שני מיליון טון דלק כמחיר של 130 מיליון דולר לטונה, במילים אחרות — 17 דולר לחבית. הדובר אמר כי הממשלה השתדלה שלא להעלות את הבלו במידה ניכרת, כדי שלא להשפיע על מחיר המוצרים המוגמרים. מכל מקום, כתוצאה מההתייקרות הדלק ירדה הצריכה בינואר 1974 ב־15 עד 18 אחוזים בהשוואה לינואר אשתקד. בפברואר כבר היתה התאוששות והפער בין השנה לאשתקד הצטמצם. הדובר סבור כי בהמשך השנה תחזור צריכת הדלק לרמה של 1973 על אף ההתייקרות.

בדברו על הפקה הנפט מאבו רודס, הביע הדובר תקוה כי תתממש ההזית אופטימית לפיה הפרת השטח לבצרים תהיה בתקופת שלום ובתנאי שלום כך שתתאפשר רכישה סבירה של נפט זה על ידי ישראל מן החברה המצרית־איטלקית.

ד״ר מיכאל אגל באוניברסיטת ת״א דיבר על הכישום האפשרי מבד הערבים לא רק בעסק הנפט אלא גם בעסק הכספים ההולך ומצטבר בידיהם. הוא הדגיש את ההשפעה הכלכלית הצבורה שניתן לרכוש באמצעות מאגר כספים זה. כך לכשל, יוכלו הערבים להפנות סיוע למדינות במשבר ולאו דווקא למדינות מתפתחות אלא מפותחות, והמורת סיוע זה יבקשו להיטה יתרונות מדיניים.

1974: שנה של מהפכה כלכלית

נגיד בנק ישראל, מר מ. זנבר, ציין כי יש לראות את שנת 1974 כשנה של כהפכה בכלכלה העולמית. בין השינויים ההיסטוריים — חלוקה שונה של העושר בעולם: תוך השנים הקרובה יהפכו ארצות כבושבון לעניות, כעניות, פרס ועירק לארצות עשירות. לעומת זאת עלולות ארצות שנחשבו כעשירות להפך לעניות. כדוגמה ציין כי בשנה האחרונה הגיעה הכנסתן של הארצות המייצרות נפט, המאוגדות בארגון „אופק״ ל־22 מיליארד דולר. ב־1974 הגיע הכנסתן עד ל־75 מיליארד דולר. סכומים אלה יתנו גם הכנסות נוספות מריבית והדיבידנדים. אם מדינות אירופה יצטרכו לשלם 40־50 ביליארד דולר עבור הנפט, על פי התחזית הקיימת, הארצות מקבלות הכסף לא יוכלו להוציא סכומי עתק אלה באותן מדינות אירופיות לצורך קניות וגרי יעשפיע הדבר על מאזן התשלומים באירופה בצורה הרסנית.

הכנסות הנפט של ערב הסעודית בלבד, ב־1974 יהיו 14־15 מיליארד דולר, בעוד שהיבוא השנתי שלה הוא 800 מיליון דולר בלבד. זוהי אחת ההוגמאות החריפות לפער העצום ולשאלה אגירתו הבלתי מנוצלת של הון עתק בידי מדינות שאינן יכולות לנצל כסף זה בתעשייה.

7.4 מיליון לינות בבתי ההארחה ב־1973

7.4 מיליון לינות נרשמו בשנת 1973 בכל בתי ההארחה בארץ, זוהי ירידה של כ־10% בשנה כולה לעומת 1972. ההתפוסה השנתית הממוצעת של מיטות היתה 48.2% לעומת 51.1% ב־1972. מספר הלינות של תיירים מחו״ל ירד ב־17% ל־4.5 מיליון ב־1973 (זוהי ירידה גדולה מזו של התיירים שנכנסו ב־1973 שהיתה 9%). בלינות של ישראלים נרשמה עליה של — 4%, ומספרן הגיע ב־1973 ל־2.9 מיליון. מימצאים אלה נמסרו ע״י דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כמסקרים השוטפים על בתי ההארחה.

נמשך הביקוש הער למטבעות כסף

מאת חיים לנגלבן

כל המסחר בבולים התנהל בצילה של תערוכת הבולים הבינלאומית „ירושלים 73״. נעשו עסקים בדולים בדוכני המכירה המיוחדים שהוקמו בשטח התערוכה. המטוור עלה על כל המשוער וכל הסחורה שהוכנה במיוחד לבאי התערוכה נמכרה. במיוחד יש לציין הצלחת „יום הנוער״ שהוכרז בתערוכה. אלפי בני נוער צבאו על דוכני המכירה של הסוחרים וקנו מכל הבא ליד, כמובן שהסוחרים הכינו חומר זול ומושך לפי האפשרויות הכספיות של המבקרים הצעירים.

להתעניינות מוגברת זכה הדוכן של המהנדס הישראלי מ. קוזמה, מרחובות, הסוען כי המציא תרופה למכת התולדה הפוקדת את בולינו, בפרט באקלים הלח והשינוי מזג האויר. „מולת הבולים״, היא מנת חלקם של רוב האספנים והסוחרים המתלבטים קשה בגורמי המחלה ומניעתה. לפי השיטה החדשה של קוזמה המציא סוג נייר מטופל בחומר המונע התפתחות חיידקים ופטריות על הבולים ומשמידים באיבם. הנייר המיוחד משורר אדים של החומר המונע — כשהבולים באלבום או בתאים — ויוצר לבול סביבה סטרילית. מר קוזמה סבור כי הנייר המיוחד אינגו פוגע בבול ובצבעו ואינו רעיל. השיטה החדשה סביאה מהפכה בטיפול השמרני לגבי בולים נגועים, לכן ההתעניינות היתה גדולה מן הרגיל.

התערוכה — הצלחה כלכלית

מבחינה כלכלית היתה התערוכה מוצלחת מאד. לא רק שלא היה גרעון, אלא ההתערוכה הביאה לאוצר המדינה מיליוני לירות ממכירות גלויות הזכרון ומבולי תערוכה אחרים. הוצאות התערוכה הסתכמו בכמיליון וחצי ל״י שהוצאו ע״י משרד התקשורת לכסוי הוצאות התערוכה. ממכירת גליונות הזכרון בלבד השיג האוצר סכום של כחמישה מיליון לירות — מהדורה של 500 אלף יחידות. כן היוותה הכנסה של מיליון לירות ויותר משני בולי הזכרון שראו אור עוד בדצמבר 1973. ההכנסות מבולי התערוכה לא רק שלא היו מבוטלות, אלא, בעיקר נוצר עודף עצום של הכנסות, שלא בתערוכות אחרות כשהגרעון הוא דרמינוסי וכרוני.

ביקוש לפיספופים ויציבות לזהובים

בסחר מטבעות הזהב נוצר מצב רגוע ושקט. למעשה היה זה שבוע ללא תנועה מוגברת ועל אף צמצום הביקוש, לא נוצר מצב של מימוש רווחים והיציבות לא היו מרובים. עובדה זו בלמה את הנטיה לירידה והגביר את היציבות במטבעות הזהב.

אנשי מסחר סבורים כי רוב המטבעות הכספיים המצויים כרגיל לכוון רכישת מטבעות הזהב, הוא השבוע כלפי הנפקות החדשות לציון הערוכת הבולים הבינלאומית בירושלים. שסמנה מיליוני לירות כשיד המספרים על העליונה.

בעוד וקיים קפאון בשוק המטבעות קיימת התעוררות כללית במטבעות הכסף, במיוחד מטבעות הראשונות הזוכים לביקוש רב. המעלה הוא סביב מטבעות בודדים, כשכל הצע נקלט מיד.

ביקוש ער נרשם גם לכוון מטבעות הכסף הזולים יחסית בני עשר ל״י ערך נקוב הנסחרים בכמויות גדולה נראה לנו כי מתקרבת גיאות כללית שתשביע את התמונה בשוק מטבעות הזכרון, כשילך ויגבר הביקוש למטבעות הזולים מכסף, המצאים בשפע אצל רוב הסוחרים, ושבת הציבור תשואה באה למוניטקה.

להלן טבלה חלקית של מטבעות הזכרון, כשהפער בין מכירה לקניה מגיע בין 10 ל־20 אחוזים:

מטבעות בני 5 ל״י

העשור 1958 רגיל — 110 ל״י קשוט — 1000 ל״י; ושבו בנים לגבולם 1959 רגיל — 250 ל״י, קשוט — 850 ל״י; הרצל 1960 רגיל 250 ל״י, קשוט — 750 ל״י; בר מצוה 1961 רגיל — 650 ל״י, קשוט — 900 ל״י; „הנגבי״ 1962 רגיל 700 ל״י, קשוט — 900 ל״י; יובל 1963 רגיל — 2800 ל״י, קשוט — 2900 ל״י; מוזיאון ישראל 1964 רגיל — 650 ל״י, קישוט — 900 ל״י; הכנסת 1965 רגיל — 225 ל״י, קשוט — 350 ל״י; עם ישראל חי 1966 רגיל — 145 ל״י, קשוט — 450 ל״י; אילת 1967 רגיל 250 ל״י, קשוט — 380 ל״י.

מטבעות חנוכה

תורה אור 1958 רגיל 50 ל״י, קשוט ללא סימן — 400 ל״י; דגניה רגיל — 80 ל״י, קשוט — 475 ל״י; סולד 1960 רגיל 470 ל״י, קשוט 3100 ל״י; וישלך נפשו 1961 רגיל — 130 ל״י, קשוט — 230 ל״י; חנוכיה איטלקית 1963 רגיל — 475 ל״י, קשוט — 700 ל״י; חנוכיה מרוקאית 1963 רגיל — 450 ל״י, קשוט — 820 ל״י, חנוכיה רוסית 1972 רגיל — 65 ל״י, קשוט — 150 ל״י, חנוכיה בבלית 1973 רגיל — 60 ל״י, קשוט — 95 ל״י.

מטבעות זהב

הרצל 1960 — 3700 ל״י; ויצמן 1962 זוג — 4100 ל״י; בנק ישראל 1964 רגיל — 4000 ל״י, קשוט — 20.500; ניצחון 1967 — 5000 ל״י; ירושלים 1968 — 2800 ל״י; שלום 1969 — 2300 ל״י; שלח את עמי 1972 — 2750 ל״י; כיה למדינה הסט השלם 1973 — 4,800 ל״י; מיני סט — 1900 ל״י; הפלשינה 1973 — 2300 ל״י.

מעילה בחברה ממשלתית „שבח"

[מנה]ל החשבונות נחשד בגניבה ✡ טוען: אי סדרים רבים בחברה

[חבר]ת „שבח" לבנייה מרו[...]ישה לבית המשפט המ[חוזי] בתל־אביב תביעה ב[סך] של 86 אלף לירות נגד [אל]יעזר פרי, שהיה מנהל [החשבונו]ת בחברה משך מספר [שנים]. החברה טוענת, כי מר פרי שילשל לכיסו את כס[פ]י החברה.

בתשובה טוען מר פרי כי בחב' „שבח", שהיא חברה ממשלתית, שו[ר]רים אי סדרים רבים. הוא הכחיש כאילו לקח לכיסו כסף מכספי ה[ח]ברה.

מר פרי טוען, כי מנכ"ל החברה הממשלתית מר חיים סלבין מינה את בנו אמנון להיות פקיד החברה. חלק מהצ'קים שהחברה תובעת עכשיו את תמורתם, נמסרו למר פרי, לטענתו, לפי הוראה של מר אמנון סלבין.

כן טוען מר פרי, כי בחברה היה נוהג רגיל להכין מראש חבילות של צ'קים חתומות בידי שני המנהלים וחותמת של החברה. אם היו צריכים לשלם כסף לקבלן או לספק היו לוקחים אחד מהצ'קים המוכנים הל[ל]ו. מכיוון שהצ'קים היו ממולאים בדרך כלל עם שמות של מוטבים, נהגו למחוק את שם הנפרע על הצ'ק, ובמקומו רשמו שם של אדם אחר ומסרו לזה את הצ'ק.

צ'קים מתוקנים

נוסף לכך נהגו בחברה לשלוח פקידים אל הבנק עם צ'קים מתוקנים. הפקיד היה מקבל את הכסף בעד הצ'ק והחברה היו משלמים במזומן לספק או לקבלן. מר פרי טוען, כי הוא עצמו שימש כשליח מספר פעמים וקיבל את הצ'קים המתוקנים על שמו כדי שיוכל להוציא את הכסף בבנק. אולם את הכסף לא לקח לעצמו אלא העבירו בכל המקרים לחברה.

מר פרי הדגיש, כי בכתב התביעה לא הואשם כלל בזיוף הצ'ק, וכי הצ'קים שנמסרו לו היו חתומים כדין על ידי מנהלי החברה. לטענתו אינו חייב להחזיר אף פרוטה לחברה.

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט דוד ולך, נתן למר פרי רשות להתגונן נגד התביעה.

[הוא]רך מעצר חשוד בחטיפת מו"ל „אל פאג'ר"

[בית ה]משפט השלום בירוש[לים הא]ריך אתמול ב־15 יום את מעצרו של עורך [...] של השבועון הערבי [„אל פא]ג'ר, החשוד בחטיפת מו"ל השבועון, יוסף נאצר נאצרי.

ב"כ המשטרה טען בבית המשפט, כי למשטרה עדות המייחסת לחשוד, ג'מאל חמאד את תכנון החטיפה וכי החוקרים משוכנעים שחמאד יודע מה אירע בדיוק למו"ל, שנעלם בראשית פברואר השנה מביתו בירושלים המזרחית.

איש המשטרה הדגיש, כי מדובר במקרה יוצא מגדר הרגיל, בו נעלם אדם וחוקרי המשטרה המשוכנעים שנחטף, עדיין אינם יודעים אם הוא בחיים אם לא. הוא ציין עוד כי מעצרו של החשוד חיוני להמשך החקירה, ושחרורו עלול לפגוע במהלכה.

סניגורו של חמאד ביקש מבית־המשפט להתחשב בעובדה שהלקוח עצור כבר כחודש ימים, וכי לא חלה שום התפתחות חדשה בחקירת המקרה. הוא טען כי אין המשטרה יכולה לבסס את מעצרו של חמאד על עדות אחת, וכי קיימת בהחלט האפשרות שמו"ל אל פאג'ר נחטף ע"י השלטונות הירדניים, שזעמו על פרסומים נגדם בשבועון.

בתגובה השיב ב"כ המשטרה, כי החוקרים משוכנעים עתה, שאין שום סיכוי שיוסף נאצר אכן נחטף לירדן וכי כל ההוכחות מראות שהחשוד וחשודים נוספים הנמצאים במעצר הם שתיכננו וביצעו את החטיפה.

לאחר ששמע את טענות הצדדים, החליט בית המשפט להאריך את מעצרו של חמאד ב־15 יום נוספים.

[נכי] מלחמה ייקלטו [ב]שירות המדינה

[נציב] שירות המדינה, מר יעקב [...]ביר הוראות למשרדי ה[ממשלה ל]הפעיל להרחבת קליטת נכי [מלחמה] בשירות המדינה.

[בהתאם] להוראות אלה יאוישו תפ[קידים ע]ד דרגה י"ב בשירות המ[דינה ב]מועמדים מלשכת השיקום [במשרד] הביטחון. בטרם תיעשה [...] העבודה.

[משרדי] הממשלה נתבקשו להקפיד [על ה]הוראות ולדאוג לכך ש[...]ים בכל אותם התפקידים [המסוג]לים למלא בשירות.

[מ]טוסים חדשים ל„סויסאייר"

[...] 7 הטיסות השבועיות של [„סו]יסאייר" בין ציריך ללוד [יבוצעו] החל מהשבוע במטוסי די. [סי. 10] החדשים, אשר קיבלום הוא [...]ים. בכך הוגדלה התפוסה [...] של מטוסי החברה בנתיב [...] בכוונתה להוסיף טיסות נו[ספות לק]ראת הקיץ.

[א]שר תקציב המוה"ד חולון סך שלושה מיליון ל"י

[...]ה הדתית אישרה את תק[ציבה לש]נת הכספים 1974/75 המס[תכם בק]רוב ל־3,000,000 ל"י שהוע[בר מ...]ורה של מועצת עיריית חו[לון ...]נסה העצמית של שירותים [...] תגיע בשנה הבאה בערך [ל־]900,000 ל"י. ההוצאה הגד[ולה ביות]ר בתקציב תופסת מחלקת [...] שמגיעה לסכום 880,000 [ל"י, ...] כולל הוצאות שחיטה והכש[...]ארות.

[...] התקציב הזה משוריין סכום [...]300 ל"י להמשך בניית בתי [כנסת ל]פי המתכנן, וכן 70,000 ל"י [...]ם לעזרה שוטפת לבתי"כ [...] כ"כ קיים סכום של 100,000 [ל"י ל]שלמת בית המרחץ והמקוה [...] בשכ' בלוקונים — מפורט. [...] באמצע בנייתו, וישנם כל [...]ם שעוד השנה הבאה, בית [...] החודש ישולם.

[...] חשוב מושג בתקציב המו[...] החזית פ"ק „פעולות תרבות ושיפורי תורה בבתי"כ". זה בקרוב ל־100,000 ל"י. סעיף זה מיועד גם להדרכה והוי דתי, ארגון פעולות תרבות תורנית ואירועים צבוריים דתיים שונים. מספיק זה גם החזיקים 20 מגידי שיעור ב־20 בתי"כ בעיר וכן 8 מדריכים קבועים בבתי"כ שונים.

פרעון מלוות המסתכם בסך של 400,000 ל"י מיועד לתשלום חובות של הלוואות מתקציבי פיתוח שנתקבלו לבניית מוסדות דת בחולון. בסה"כ גדל התקציב של שנת 1974/75 לעומת השנה הקודמת ב־30%, שעיקר הגידול בו הוא — משכורות ושכר עובדים לרגל עליית האינדקס.

גלגל המזלות מבית אלפא מוגדל בקבוץ אילון להתקנה בלוס־אנג'לס

גלגל המזלות שנחשף על רצפת בית הכנסת בבית אלפא, מוגדל עתה פי חמישה במפעל המוזאיקה שבקבוץ אילון, לצורך הנחתו בבית העלמין היהודי „הר סיני" בלוס־אנג'לס שבארצות־הברית.

העבודה המבוצעת עתה ב„מוזאיקה אילון" תשתרע על שטח של כ־100 מ"ר והיא מורכבת מ־4 מיליון אבני פסיפס בגודל 16 ממ"ר כל־אחד ובכ־20 גוונים, והוים רובם ככולם לגוונים המקוריים. מציינים, כי זוהי עבודת המוזאיקה הגדולה ביותר שבוצעה אי־פעם בישראל.

[נהר]ג רוכב אופניים

[רוכב] אופניים בן 50, קלמן שיר[...] [מ]גבעת שמואל, נהרג אתמול [ב]בוקר בתאונת דרכים בכביש [...] [...]ש נפגע על ידי משאית, נ[הוגה ע"]י תושב כפר קאסם. כשרכב [...] פניו סמוך לצומת מסובים. [הו]עבר לבית החולים תל הש[ומר ו]שם נקבע מותו. נהג המשאית [...]

[שחקני] משחקי מזל בשכונת התקוה

[...]ים נעצרו אור ליום ג' בש[כונת ה]תקווה תל אביב במקום ש[שימש] כמועדון למשחקי מזל. [...] של משטרת מרחב יפו עצר [...] בזמן המשחק בבית ברחוב [...] השכונה. העצורים הם תושבי [תל־אב]יב ובסביבתה בני 20 עד 50.

„שבוע אפרים קישון" נפתח בבירה

מאת סופרנו בירושלים

„שבוע אפרים קישון" — נפתח שלשום בערב באווירה חגיגית ובמעמד אבות העיר ירושלים וראש העיר תל־אביב וקהל מוזמנים גדול, בתיאטרון ירושלים. ב„שבוע" זה מוצג בתיאטרון הנ"ל מבחר מחזותיו ומערכוניו של ההומוריסטן קישון ותערוכה מגוונת של ספריו, בעברית ובשפות אחרות.

בדברי ברכה שנשא לכבוד הסופר ציין ראש העיר מר קולק כי מר קישון ומשפחתו הינם אורחיה של ירושלים, גרים במשכנות שאננים, מקום שם יוזמנו מפעם לפעם סופרים, אמנים ואנשי הגות.

מר קישון הודה למארחיו ולקהל המוזמנים וכן למנהל התיאטרון מר אביטל מוסינזון ולעיריית ירושלים על האירוע ועל האירוח הנאה. הנאומים הוצגו על ידי השחקן ישעיהו אופיר. לאחר מכן קרא השחקן שמואל סגל ממערכוניו של קישון ויחד עם השחקן שמואל רודנסקי ביצעו אחד מראשוני המערכונים של מר קישון.

את תכנית פתיחת ה„שבוע" חתמה הצגתו של הסרט „השוטר אזולאי", פרי עטו של הסופר. לבסוף נערכה למוזמנים קבלת פנים בכיבוד צנוע.

[נפתח ה]בית לאיוש כהונות רבנות

(סוף מעמוד 3)

[...] בחירות לשני רבנים ראשיים. [...]ת הרב הראשי האשכנזי מוע[מדים] אבות בתי הדין הרבניים ב[...] הדיינים רוזנטל, פינק ושלב[...] [...]ן הרב דוד ליפשיץ מניו יורק. [...]גה הוזכר כמועמד גם ראש [...]הרי פישל והמדרשה הגבוה [ל]יהדות בירושלים הרב שאר [...]כהו. לכהונת הרב הספרדי ה[...] נוקבים בשמותיהם של מנו[...] [ה]ראשי לצה"ל תת אלוף הרב [...]ן, רבה של קריית אתא הרב [...]דיסקין, הדיין החיפאי הרב עז[...]איה, הדיין התל־אביבי הרב [...] לופז ורבה הראשי של מק[...] [ה]רב אברהם שלם.

[ברמ]ת גן אין מכהנים רבנים רא[שיים] כחמש עשרה שנה אם כי ה[רבנים] אושפיזאי ומרקוביץ מכהנים כ„רבני עיר". יתכן כי ה„ס[טטוס] קוו" יומשך גם בבחירות הבאות [...] כי לא ייערכו בחירות ואחד [...]ם יבחר כרב ראשי. כהונת [הרב ה]ראשי הספרדי בעיר פנויה כ[...]שרה שנים מאז עבר אליהו [...]ל לכהן כרבה של ירושלים.

[...]בת בדומה עד כה בעל החלו[...] כהונת הרב הראשי האשכנזי [...]זה והחלט לקיים בחירות לר[בנים ...]שרדי אם בצמידות לכהונת [הרב ה]אשכנזי ואם בנפרד. המוע[מדים] העיקריים לכהונה הרב הראשי [...] ברמת גן הם הרב אברהם [...] הרב מרדכי לופז ה"א וכן [...]יהודה, שרבנאי רבה הראשי [...]לוכבית והרב בניימין אביעד [...] של המועצה הדתית שפיר [...] המועצת הרבנות הראשית.

[...]ים שהוא העיר החמישית ב[גודלה] במדינת ישראל מכהן שנים [...]ת כרב ראשי אשכנזי הרב ה[...] פסח קוקס ואילו השבוע נב[חר ...]אכי ספרדי הרב אליהו בקשי[...] חוגים רבניים רואים בבחירה [...] רב בן שלושים ושתיים כיום [...]ך למיפנה הנפתח בעולם הר[בנות ...]עם שילובו של דור רבני ח[...] מגידולי ארץ ישראל וחניכי[...] היה בעולם הרבנות.

[...] בעיר השביעית בגודלה באר [שבע] מכהנים כיום שני רבנים רא[שיים] הרב אליהו כץ שעלה לפני [...] שנים מברטיסלבה והרב מישל [...]

בעיר השמינית ראשון לציון נתפנתה השנה כהונת הרב הראשי הספרדי עם בחירתו של הרב חיים דוד הלוי כרבה הראשי של תל אביב יפו. כמועמדים לכהונה זו מוזכרים הרב בניימין אביעד חבר מועצת הרבנות הראשית, הרב יצחק פרץ רבה הראשי של רעננה והרב משה הראשי רבה הראשי של אילת.

רחובות מהווה מרכז תורני ודתי גדול, הרב כדב הוא בן העדה הת[...] כאבות בית הדין מקום כך בקהילה רחובות בקהילה חשובה בעולם הרבנות. השנה נבחר כרבה הראשי האשכנזי הרב שמחה הכהן קוק במקומו של אחיו המנוח. וכמועמד לרב ראשי ספרדי יפים יותר סיכויי בחירתו של חבר בית הדין הרבני בתל אביב הרב יוסף גדיש שהוא בעל „כושר" לבית הדין הרבני הגדול ורבניה הראשיים מכהנים גם מנית המהוה את ריב האוכלוסיה תרבותית.

בפ"ת מקומות פנויים

בפתח תקוה אשר גם בה כבר בית דין רבני והיא שופעת בישיבות ובבתי תורה פנויות כיום שתי כהונות הרבנים הראשיים. כמועמדים למשרת הרב הראשי ואב"ד האשכנזים מוזכרים אבות בתי הדין בת"א הרב יצחק קוליץ והרב שאול הגהום רובינשטיין. ואילו לכהונת הרב הראשי ואב"ד הספרדים קרוב לודאי כי ייבחר הרב משה מלכה הכהן כיום כראש לשכת הרבנות בפתח תקוה ורבה של העיר בפועל. כהונה רבנית פנויה נוספת היא משרת הרב הראשי ברמלה. לאחר פטירתו של רב העיר הרב אברהם אבו חצירא, זצ"ל, שירש את כהונתו של אביו הרב יצחק אבו חצירא זצ"ל. כמועמדים למשרה זו מוזכרים, חבר לשכת הרבנות בירושלים הרב עובדיה, רבה של קרית מלאכי הרב יוסף עוראן או אחד הרבנים הצעירים כמשפחת אבו חצירא.

„בכל מקום בשנה הקרובה צפויה עורה של מערכות בחירות ומינוי רבנים חדשים העשויים להוביל מהפכה ולהחדיר דם חדש עם שילובו של דור רבנים ראשיים חדשים בער[...]רים במשפחת אבו חצירא.

משפטנים ערבים להגנת אסירים בטחוניים

משפטנים מרחבי השטחים וכן מקרב עורכי הדין הערבים הישראליים הקימו ועד שאורגן להגנה על אסירים בטחוניים שפוטים ועצורים המוחזקים בבתי הכלא על עבירות בטחוניות.

לכתב עתי"ם נודע, כי בקרוב יתכנסו היוזמים לפגישה, שמטרתה להניח קווי יסוד לפעולה של הוועדה. כי יערכו קריאה לציבורים להתנדב לפעולה זו שתכליתה לספק סעד משפטי והגנה לנזקקים חסרי האמצעים מביניהם.

לדברי היוזמים, צצה הרעיון בעקבות הרעת תנאי המעצר בבתי הכלא וכן הצעדי רשות המוסמכה לטפל בעניינים של אסירים שפוטים ועצורים, ותפקידה של קבוצה זו הוא לעמוד בקשרים עם העצירים ועם שלטונות בית הכלא למען מימוש האמנה הבינלאומית.

לכתב עתי"ם נודע עוד, כי בין עורכי הדין הערבים הישראלים נמנים עלי ראפע, שאינו מזוהה עם מפלגה כלשהיא, ועו"ד חנא נאקארה מחיפה, המשתייך לרק"ח. בין אלה מהשטחים נמנים עו"ד פאיז אבו רחב מעזה, בעזה (מי שכיהן עד מלחמת ששת הימים כיו"ר לשכת עורכי הדין הפלסטינאים ברצועה). עו"ד פאיד עלה א־דין, מירושלים המזרחית, חבר בית המשפט לערעורים הירדני, עו"ד סלח אל־כאדי מראמאללה ומשכם, עורכי הדין מחמד האופק אל יחיא, שופט מחוזי לשעבר, ועו"ד זאהי ברכס ומוסטפה אבו עודה, כלוקחם בשכם.

המשפטנים יופיעו בהתנדבות.

נסגרו משרדי התיירות בבוסטון ובמונטריאל

על סגירת משרדי התיירות של ישראל בערים בוסטון ומונטריאול כמר הבוליטין היומי „ג'והל נסיעות" המופיע בארה"ב.

בכתבה על צמצומים בפרסום ובתקציבים של משרדי התיירות הישראליים, ההייהם הבמאון גם להכנון לקראת הקיץ. הבטאון מציין, כי אף שהתיירות לישראל התאוששה בחודשים האחרונים עקב הכלהכה, קשה מאד לצרוך החזויה. הסיבה העיקרית לכך נעוצה בעובדה שההזמנות לטיסות נעשות כמעט ברגע האחרון.

בקשר לכך מציין הבטאון, הבוטף בין ראשי התיירות והמלונאות והתעופה, כי ישראל הקצן ב־35 אחוזים בן התקציב והפעילות של משרדיה בארה"ב. כולל סגירת המשרדים בבוסטון ובמונטריאול, יועבר נציג משרד התיירות בפלורידה לאטלנטה לבשך חצי שנה בשבת.

מחר
הגרלת
מפעל
הפיס
בשעה 19.00
מפעל הפיס

חב' „שיכון ופיתוח" תתחיל בבניית 9000 דירות בשנת 75־1974

מועצת המנהלים של שיכון ופיתוח לישראל בע"מ אישרה תקציב פעולות בסך 1.145 מיליארד ל"י לשנת הכספים 1974/5. כמנכ"ל החברה, אברהם כהנוב, הודיע, כי בשנת התקציב החדשה התחיל החברה לבנות 9000 יחידות דיור.

כהנוב אמר, כי יעדי הבניה העקריים של החברה בשנת התקציב החדשה הם — 3000 יחידות דיור לזוגות צעירים. 2500 יחידות דיור לחוסכי מפעל החסכון לבנין, 2000 יחידות דיור לעולים, 1000 יחידות דיור לפנוי דיור צפוף ו־500 יחידות דיור לשיפור רמת הדיור באזורי פיתוח.

נוכח המגבלות המסתמנות בחוגים ממשלתיים להגביר את היקף הפעילות של החברה אמר כהנוב, כי חברת שיכון ופיתוח אינה בנויה להעלות באורח משמעותי את חלקה היחסי בבניה בארץ: היא מסוגלת, במבנה הנוכחי שלה, לבצע כ־18 אחוז מהבניה למגורים בארץ וכ־35—38 אחוזים מהבניה הציבורית ולא יותר מ־15 אלף דירות בשנה.

שרין: הוקם פורום מתאם של משרדי הממשלה להוצאת מכרזים

יו"ר מועצת המנהלים של החברה, מר יוסף שרין, ציין, כי עליית הביקוש בתחום הביצוע — בעיקר בשל גידול ההזמנות מצד משרד הבטחון. גרמה לכך, כי משרדי השיכון, הבטחון, העבודה והאוצר יקימו פורום מתאם בהוצאת עבודות ממשלתיות למכרז. כושר הביצוע של תעשיית הבנין בארץ אינו עונה על הצרכים כפי שהם מתבטאים היום. מגמת הפורום היא להגיע להבנה בסדר הקדימויות של העבודות הממשלתיות, אף לבנות שתחרות בינמשרדית תגרום להאמרת מחירי העבודה וליצירת מחסור בחמרים.

יש לקצר את משך הבניה

הוא הוסיף כי קיצור משך הבנייה הפך כיום לכורח מדרגת העדיפות עליונה במשק: הוא יוזיל את הבניה ויאפשר סיבוב רב יותר בכח האדם והציוד המושקעים בענף.

הדובר ציין, כי אחת התוכניות הנוכחות כיום לעיון היא — העמדת קרקעות לרשות החברה הציבורית לצורך פיתוח מוקדם בתכנון להקמת שיכונים ציבוריים. בדרך זאת אפשר יהיה להרויח מספר חדשים במשך הבניה, אף להגיע לרציונאליזציה וחיסכון של ביצוע ומחיר בעבודות התשתית.

הייצוא במרס עלה ב־22%

עיקר הגידול בעקבות עליית המחירים בשווקים

יצוא סחורות ברוטו (במחירים שוטפים בדולרים) הסתכם במרס 1974 ב־169 מיליון, מזה 29 מיליון דולר ייצוא חקלאי ו־140 מיליון דולר ייצוא תעשייתי. במרס אשתקד הסתכם הייצוא ברוטו ב־138 מיליון דולר.

הייצוא נטו הסתכם במרס השנה ב־162 מיליון דולר, בהשוואה ל־133 מיליון דולר בפברואר 1974. עלייה זאת, ב־22 אחוזים בייצוא נטו, היתה גבוהה מהצפוי בהתאם לשינויים העונתיים הרגילים בין פברואר ומרס. על כך מסרו בירושלים דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד המסחר והתעשייה על סמך נתונים ארעיים שאינם כוללים את הייצוא מישראל לשטחים המוחזקים על ידי צה"ל.

428 מיליון דולר — הייצוא בינואר — מרס

ברבע הראשון של 1974 הסתכם ייצוא סחורות ברוטו ב־428 מיליון דולר לעומת 370 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1973 (עלייה ב־16 אחוז). הייצוא נטו הסתכם ברבע הראשון של 1974 ב־406 מיליון דולר לעומת 355 מיליון דולר ברבע הראשון אשתקד (עלייה ב־14 אחוז).

סופרנו מוסיף: נתונים אלה מתייחסים לערך הנומינלי של הייצוא; אך לאחר ניכוי עליית המחירים, הרי הגידול הריאלי היה נמוך מאד.

נתוני הערך החודשי הממוצע של הייצוא נטו (לאחר ניכוי השפעת העונתיות הרגילה) מראים כי ברביע הראשון של 1974 היתה רמת הייצוא כ־115 מיליון דולר בממוצע לחודש — גבוהה לעומת רביע האחרון של 1973 (כ־102 מיליון דולר), אם כי נמוכה עדיין מהרמה שלפני המלחמה (כ־143 מיליון דולר בממוצע לחודש ביולי — ספטמבר 1973).

עלייה ניכרת בייצוא התעשייתי

הייצוא התעשייתי (ללא יהלומים) הסתכם בינואר — מרס 1974 ב־192 מיליון דולר לעומת 138 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1973 (עלייה ב־40 אחוז). נתונים חודשיים מנוכי עונתיות מראים כי ברביע הראשון של 1974 היתה רמת הייצוא התעשייתי (ללא יהלומים) כ־72 מיליון דולר בממוצע לחודש בהשוואה לכ־49 מיליון דולר ברביע האחרון של 1973 ואף גבוהה מהרמה שלפני המלחמה (כ־64 מיליון דולר בממוצע לחודש ביולי — ספטמבר 1973).

התאוששות ביהלומים

יצוא יהלומים (לאחר ניכוי ההחזרות) הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־140 מיליון דולר לעומת 133 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (עלייה ב־5 אחוז).

בשני החודשים האחרונים הסתמנה עלייה ביצוא היהלומים, לאחר שבתקופה אוקטובר 1973 — ינואר 1974 חלה בו ירידה גדולה.

ירידה בייצוא ההדרים

יצוא חקלאי (כולל פרי הדר) הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־76 מיליון דולר לעומת 86 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה ב־12 אחוזים); יצוא פרי ההדר ירד מ־69 מיליון דולר בינואר — מרס 1973 ל־56 מיליון דולר בינואר — מרס השנה (ירידה ב־18 אחוזים). יתר הייצוא החקלאי הסתכם ברביע הראשון של 1974 ב־20 מיליון דולר לעומת 18 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד (עלייה ב־13 אחוזים).

„חיש בנק" — שרות חדש של בל"ל

שרות חדש — „חיש בנק" שנועד לחסוך בזמן ולמנוע המתנה בתור — מופעל עתה לנסיון ע"י בנק לאומי במספר סניפים בארץ.

שרות ה„חיש בנק" (בלועזית: — „אקספרס בנק"), מקובל בבנקים רבים בחו"ל ומופעל כדלקמן: הלקוח מצוייד במעטפות מתאימות שאותן הוא יכול למלא בביתו או בהמצאו בסניף ולתת באמצעותן הוראות לבנק לבצע פעולות בנקאיות שונות כגון: הפקדת שיקים בחשבון, הזמנת פנקסי שיקים, ביצוע העברות מחשבון לחשבון ופרעון חשבונות שונים.

את המעטפה מפקיד הלקוח בתיבת ה„חיש בנק" המוצבת בסניף. או מוסרה לידי פקיד המודיעין או הפקיד המטפל בחשבונו. הבנק מבצע את ההוראות בהעדרו של הלקוח ולאחר מכן שולח לביתו את מסמכי האישור הדרושים. שירות זה חוסך ללקוח עמידה בתור ואובדן זמן יקר, כדוגמת החידושים האחרים של ב.ל.ל. — הבנקומט והאשנבכל.

עם הפעלת שירות זו מגיעים שירותי הכל בו בנק — כפי שבנק לאומי מכנה את עצמו — ל־50 במספר.

גימנסיה „דביר" תובעת ממשרד החינוך כספים לתשלום פיצויי פיטורים

בית המשפט המחוזי בתל־אביב יצטרך לפסוק בשאלה, אם משרד החינוך צריך לשאת בסכומי פיצויים נוספים ששילמה גימנסיה „דביר" ברמת־גן למורים שפיטרה, מכיוון שהמשרד התחייב בשעתו לשלם לבתי־הספר התיכוניים את הוצאותיהם עם העלאות השכר בשנת 1970.

חברת גימנסיה „דביר" הגישה לבית המשפט תביעת פיצויים בסכום של 76 אלף ל"י נגד משרד החינוך. בכתב התביעה טענה החברה, כי בשנת הלימודים תשל"א התקיימה שביתת מורים ממושכת. השביתה הסתיימה כאשר משרד החינוך הודיע, כי יממן לבתי־הספר התיכוניים את הוצאותיהם להעלאות השכר. המשרד התחייב לכך כדי למנוע העלאות בשכר הלימוד באותה שנה.

פיצויים לפי המשכורות המוגדלות

גימנסיה „דביר" העלתה את שכרם של המורים בהתאם להסכם הכללי. ובאותה שנה נסגרה הגימנסיה, והמורים זכו לפיצויי פיטורין לפי המשכורות המוגדלות.

עכשיו תובעת הגימנסיה — שנסגרה בינתיים — כי משרד החינוך ישפה אותה גם על תוספת הפיצויים. סגנית פרקליט מחוז תל־אביב גב' עו"ד מרים דיבנון השיבה בכתב ההגנה, כי משרד החינוך עמד בכל התחייבויותיו ושילם לבתי הספר — תוספות בשיעור של 14 אחוז ו־36 אחוז כדי לכסות את הפרשי השכר למורים.

אם הגימנסיה נסגרה בגלל ניהול גרוע, אין משרד החינוך צריך לשלם את הפרשי הפיצויים — טענה עורכת הדין בכתב ההגנה.

בירור התביעה יתקיים בקרוב.

זיהום מנפט בשמורת הטבע בעין ירקעם

זיהום חמור מנפט נתגלה בימים האחרונים בעין ירקעם הנמצאת בסמוך למכתש הגדול. בורות המים באזור הוצפו וכוסו בנפט והזהם בצורה חמורה ביותר.

בחקירה שנעשתה במקום על ידי פקח רשות שמורות הטבע יחזאל מגנוס, שגילה את הזיהום, התברר שהנפט הגיע למקום מצינור של חברת „נגל" המספקת דלק למפעל הפוספטים באורון.

שמורת טבע מיוחדת במינה

עין ירקעם היא אחת משמורות הטבע המיוחדות באזור המכתשים ובה יש גבי מים ובריכות מים שאינם יבשים אפילו בימי הקיץ. עין ירקעם היא מקור מים יחידי באזור ובו שותים בעלי חיים ועופות בר. הפגיעה החמורה של זיהום המקום תימנע אפשרות שתיה גם ממטיילים שיגיעו למקום וכמובן מחיות הבר.

כדי למנוע המשך הנזק פיזרו אנשי רשות שמורות הטבע קש במקום במטרה לנסות לאסוף את הנפט ולסלקו מן המקום.

דובר רשות שמורות הטבע שהודיע על כך, ציין כי ימים מספר קודם לכן התגלה זיהום נפט שנבע מפריצת צינור הנפט שנפגע על ידי טרקטור של חברת אורון. פיצוץ זה גרם לזיהום נחל צין. רשות שמורות הטבע הגישה תלונה לנציבות המים ודרשה להעמיד לדין את חברת „נגל" בהתאם לחוק באשמת זיהום חמור של מקורות מים.

עולים בעקבות לוחמים ומתנחלים

כ־6,300 עולים מטיילים היום ב־22 צירים בטיולים המאורגנים ע"י משרד הקליטה ומרכז ההסברה, במסגרת „שבוע העולה".

מגמת הטיולים הנושאים את השם „בעקבות לוחמים ומתנחלים", היא לקרב את העולה אל תולדות הארץ, אל אתריה ההיסטוריים ואל המקומות שהם נקודות ציון בפריחתה של המדינה.

כך יבקרו העולים המתגוררים בצפון באזור שבע הגלילית, מפעל צלמון, מוזיאון ההעפלה, בית־שערים, רמת הנדיב, ואילו עולים מדרום הארץ יבקרו בפתחת רפיח, נגבה יד מרדכי, אשקלון ואשדוד.

אל העולים יתלוו מורי דרך דוברי שפתם.

בשעות אחה"צ יתכנסו אלפי העולים לעצרת המרכזית של שבוע העולה שתתקיים בהיכל הספורט ביד אליהו.

בקשה לצע"ת בעניין נישול בעין פשחה

תושב מזרח ירושלים הטוען שרשות שמורות הטבע מנסה לנשלו מקיוסק שהוא מנהל בעין פשחה, הגיש אתמול בקשה לבית המשפט הגבוה לצדק למתן צו על תנאי נגד שר הבטחון, מפקד איזור יהודה השומרון ורשות שמורות הטבע.

העותר, אמין אל עלמי, טוען באמצעות עו"ד אליקים העצני, כי ניהל בעין פשחה קיוסק נייד עוד בתקופת השלטון הירדני וקיבל אישור לנהל במקום מזנון בתקופת השלטון הישראלי. לפני כשנתיים החלה רשות שמורות הטבע לבנות במקום מסעדה תוך הגנת גבולי. המקום, שהיה בשימושו, גודר בכוח ונלקח ממנו, ושטחו צומצם מ־1.5 דונם ל־200 מ"ר בלבד.

לדבריו, כל פניותיו לאפשר את הקמתה והחזקתה של המסעדה נדחו במכוון ובאורח שיטתי ע"י הרשות והממשל הצבאי ביהודה ושומרון, תוך כוונה למסור את מקום הפרנסה בשמורה להסתדרות הציונית העולמית ולישוב הישראלי קליה.

העותר טוען, כי בתוקף היותו ראשון במקום רכש זכויות שבדין עליו וכי לכל הפחות היה זכאי ליחס שווה, ולסיכוי הוגן תוך תחרות, או לקבלת פיצוי הולם.

עוד נאמר בעתירה, כי נחסמה בפני עלמי הדרך לבתי המשפט הרגילים הן בישראל (לאחר שרשות שמורות הטבע טענה, כי אינה פועלת בשטחים), והן ביהודה ושומרון (לאחר שמפקדת הממשל הצבאי לא התירה לו להגיש שם את תביעתו).

הורשע על התחזות כחייל צה"ל

צעיר בן 18, תושב דליה אל כרמל, שנמצא לבוש בבגדי צה"ל, הורשע בהתחזות ונידון ביום ג' לתשלום 1000 ל"י קנס או 75 ימי מאסר תמורתם בבית משפט השלום בחיפה.

הנאשם, רפעת בן עקל חסון, הובא לדין בפני שופטת השלום הראשית הגב' מ. ורלינסקי בפניה הודה בעובדות שיוחסו לו בכתב האישום, לפיו נמצא השבוע לבוש מדי צה"ל בניגוד לחוק.

עולה חדשה נשדדה באשקלון

עולה חדשה בת 65 מגרוזיה נפלה אתמול קרבן לקבוצת שודדים, שחדרו לדירתה בשכונת שמשון באשקלון, כבלו אותה הורידו מידיה את צמיד הזהב, ולאחר שחיפשו בדירה לקחו עמם 500 ל"י במזומן, מבלי לפגוע ברכוש שהיה בדירה.

על המקרה נודעו לכתב עתי"ם הפרטים הבאים: בשעה 6 בבוקר בערך יצא בעלה של הנשדדת, ליובה קריכלימלי לבית הכנסת, וכעבור זמן מה נשמעה דפיקה בדלת הדירה. האשה שחשבה כי בעלה חזר הביתה, פתחה את הדלת, אך מולה עמד צעיר דובר גרוזינית, לבוש אזרחית, אשר הציג עצמו כשוטר. היא הכניסה אותו לדירה והצעיר דרש ממנה את הכסף והתכשיטים. תוך כדי שיחה נכנסו עוד חמשה צעירים, שדיברו גם הם גרוזינית והשתלטו על האשה. הם קשרו את רגליה וידיה, סתמו את פיה, הורידו את הצמיד שהיה על ידה, לקחו את המזומנים והסתלקו.

בעלה שחזר מאוחר יותר מבית הכנסת נדהם כאשר מצא את אשתו קשורה, אולם במקום לשחררה או להזעיק את המשטרה, הזעיק את השכנים וסיפר לכל אחד מה שארע לאשתו. רק סמוך לשעה 10 לפני הצהרים נזכר אחד השכנים, שיש להודיע למשטרה. חוקרי המשטרה, שהגיעו למקום ארבע שעות לאחר השוד, מצאו את האשה כשהיא עדיין קשורה לכסא. לא נמסר על מעצרים.

זכו בהגרלת לוטו

בהגרלת לוטו שהתקיימה אתמול הועלו בגורל המספרים הבאים: 07, 11, 12, 21, 22, 31. והמספר הנוסף: 03.

ירידה בשערי המניות

המדד הכללי לשערי המניות ירד אתמול ב־1.19 אחוזים והגיע ל־264. הירידה העיקרית היתה בקבוצה „חברות להשקעה" ו„תעשייה".

48 אזרחים מצריים הוחזרו למצרים

קאהיר 9 (ע"ר) — 48 אזרחים מצריים הוחזרו מהשטחים שנכבשו על ידי ישראל בשבת — על כך מסר היום האו"ם. מקורות מהימנים ציינו כי 24 מבין המוחזרים היו אסירים ששוחררו מבית־הסוהר.

אסירים אלה נכלאו בקשר עם האשמות שהועלו נגדם בדבר ריגול או פעילות חתרנית. אלה מביניהם שהיו להם משפחות בסיני, הסכימו לצאת למצרים, אם יורשו גם קרוביהם להצטרף אליהם.

24 המצרים, שלא היו כלואים בישראל, ישבו בעבר את איזור החיץ של האו"ם, היו כולם קרובים של האסירים ששוחררו, ציינו המקורות.

עד אחרו המקורות ש־66 עצורים אזרחיים הוחזרו למצרים בישראל בחודש שעבר תמורת שחרור שני ישראלים שנכלאו במצרים באשמת ריגול — ברוך זאקי כוהן ויורי לוי.

כוהן נעצר בבפון תינן בשנת ששבעה ונורש למצרים שם נידון למאסר עולם. עתה קאהיר מסר בסוף מרץ כשר החוץ האמריקני הנרי קיסינג'ר ביקש שאיש זה יוחזר וכי בקשה נדחתה.

הוקם ועד פעולה להצלת יהודי אתיופיה

בקריאה אל כנסת ישראל, הארגונים היהודים בארץ ובתפוצות לעשות ביחד להצלת יהודי אתיופיה, נוכח הידיעות על מצבם הקשה עקב המגיפה הרעב הכבד השורר באתיופיה והתדרדרות הכלכלית והמדינית וההתפרעויות הבטחון הציבי, קרבות ההתבדלות — יצא ועד הפעולה להצלת יהודי אתיופיה אשר הוקם בתל אביב בבית פ"טלוביץ.

ועד הפעולה הוליש כפנייה אל ארגוני הנוער, הסטודנטים והתלמידים, אל התנועה הקיבוצית ועל פעילי המוסדות הדתיים להרחב לבעק הצלתם המיידית של יהודי אתיופיה, עלייתם וקליטתם כשותפים שוי זכויות לבניין המולדת.

הוחמרו עונשי מפעלי מזון

בית המשפט המחוזי בחיפה, בשבתו כבית משפט לערעורים, החמיר אתמול בעונשם של מפעלים לייצור מזון, שהורשעו בייצור ושיווק מוצרי מזון, שאיכותם נפגמה.

השופטים, ע. סלונים, א. פרידמן וה. יהודאי הטילו 1000 לירות קנס על תשלובת מפעלי „טמפו" ירוחם, שהורשעה בייצור בקבוק „טמפו קולה", שהכיל בתוכו מקק. בית המשפט נענה לבקשת פרקליטות המחוז, שעירערה על קולת העונש, שגזר בית משפט השלום על המפעל בגין אשמה זו. השופטים ציינו, כי אין לזלזל בחומרת העבירה, וכי הנזק העלול להיגרם לצבור הוא חמור מה עוד שאין זו ההרשעה הראשונה של המפעל.

„מאפיות מאוחדות פרדס חנה", נקנסו בתהליך ערעור בסכום כולל של 1400 ל"י, לאחר שהועמדו לדין בארבעה תיקים של אפיית לחם, שהכיל בתוכו גופים זרים, לרבות חוטים וזהום שמקורם חלודה.

יופעל שבתון רכב בנמל תעופה ב. ג.

תכנית לטיפול ולשיפוץ הציוד התפעולי בנמל התעופה בן גוריון, בעיקר של צי הרכב, תופעל בשנה התקציבית הנוכחית — על כך מוסר בטאון נמל התעופה בן גוריון, אשר עומד לצאת בקרוב.

במסגרת התכנית יוכרז יום טיפול בשבוע, שבו יושבתו כלי הרכב לסירוגין. ביום זה יעבור הציוד ביקורת ושיפוצים, כדי להעמידו ברמה מכנית ותפעולית נאותה.

במסגרת העלאת רמת האחזקה מוקמת גם סככה מיוחדת עבור הטרקטורים המשמשים לפריקה וטעינה. זאת, לאחר שגם כלים אלה, שנחשבים לעמידים ובלתי נתבלים במים, אם יוחזקו בסככה.

תל־אביב

בית התנ"ך תל אביב

היום ומחר — תהיה תערוכת התנ"ך בדפוס ובאמנות שבבית התנ"ך (שד' רוטשילד 16) פתוחה, בשעות 10—1 לפני הצהרים ו־4—6 אחר הצהרים. לתלמידים ולחיילים הכניסה חופשית.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: „רמות אשכול", מרכז מסחרי רמות אשכול, טל: 280552; „אל שעב בדירה", בתוך שער שכם, טל: 282034.

תל אביב: „גרינברג", המלך ג'ורג' 46, טל' 226208; גורדאו, בן יהודה 183, טל' 242673; „שלמה המלך", שלמה המלך 78, טל' 246461.

פתח תקוה: „אסותא", ברון הירש 21, טל' 11710.

בת ים: „בת ים", בלפור 45.

חולון: „אסותא", טרומפלדור 4.

רמת גן והסביבה: „חן", ז'בוטינסקי 99, טל' 794434.

בני ברק: כמו בר"ג.

הרצליה והסביבה: „כנרת", ויצמן 117, כפר סבא.

נתניה: „הנשיא", ויצמן 36, טל' 23639.

רמלה—לוד: „מורי", מרכז מסחרי, לוד.

באר שבע: „אביב".

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1443/74

בענין: ירושתו של המנוח הרמן קנול ז"ל.

המבקשות: בטי קנול, מרחוב חברון 12, בני־ברק; אידה פוקס, מרחוב רב אשי 6, בני־ברק, ע"י ב"כ עו"ד פאיר אורנשטיין ו/או עמנואל ד. בציא שכתובתם למסירת כתבי בי־דין הינה ברחוב בלפור 37, תל־אביב—יפו.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום צוואתו של המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הסובר שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לצו קיום צוואה להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הזמנה זו, התנגדויות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

תיק עזבונות 1471/74

בענין: עזבון המנוח שאול חביב ז"ל אשר נפטר ביום 5.3.74 בבית החולים ע"ש שב"א בתל־השומר ומקום מושבו האחרון היה רח' אסף 10 ר"ג.

המבקש: צור חביב ברח' אסף 10 ר"ג ע"י ב"כ עו"ד ב. דותן מרח' פרץ חיות 35 תל־אביב.

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן צו קיום צוואה של המנוח שאול חביב ז"ל מיום 21.3.73, והנני מזמין כל אדם להתיצב בבית משפט זה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו ליתן טעם מדוע לא ינתן צו קיום הצוואה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1689/74

בענין: המנוחה מלכה (מרסה) סטורוחום שנפטרה ב־18.4.71 בהוד השרון.

המבקש: מר היינץ סטורוחום מאמסטרדם בהולנד, המיוצג ע"י ב"כ עו"ד כלב ביגר, עו"ד, שמענו להמצאת כתבי בי־דין הוא רחוב בוגרשוב 62, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו המכריז על יורשי המנוחה ולמנות את [...] עו"ד, ברח' בוגרשוב 62, תל־אביב למנהל עזבון.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה ולמינוי הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה ולמינוי המבוקשים, שאם לא כן, יתן ביהמ"ש כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

נרשמו לנשואין

לשכת הרבנות המקומית חדרה

בתילי נתנאל בן דוד (רוק) חדרה; ספיר כוכבה בת כוסא (רוקה) תימן—חדרה.

איזנברג אריה בן יצחק־מרדכי (רוק) חדרה; ריינברג רחל־יפה בת משה (רוקה) נתניה.

בר־גיורא אבשלום בן חיים (רוק) חדרה; רדיכבן צפורה בת יוסף (רוקה) חדרה.

פתיכה כחיים בן נסים (רוק) מרוקו—חדרה; גבאי שמחה בת אברהם (רוקה) חדרה.

נחום יוסף בן שלמה (רוק) חדרה; דאודי [...]ל בת משה (גרושה) מרוקו—חדרה.

פסרדיל יצחק בן שמואל (רוק) חדרה; רחמילביץ ריבה בת יעקב (רוק) חדרה.

מסיקה רחמים בן כואסו (רוק) חדרה—פרדס־חנה; פרץ אסתר בת יעקב (רוק) מרוקו—חדרה.

דייס מנחם בן יוסף (רוק) חדרה; בדר לאה בת אליעזר (רוקה) ירושלים—תל־אביב.

גרינברג ליר רחמילביץ (רוק) חדרה; ברנדר אסתר בת זולה (רוקה) רומניה—חדרה.

תהומי זכריה בן יהודה (גרוש) תימן—חדרה; יעקב אסתר בת מכלוף (גרושה) מרוקו—נתניה.

גיסן אליהו בן נורי (רוק) חדרה; גלר רחל בת מנדל (רוקה) רוסיה—חדרה.

כהן אהרון בן יהודה (רוק) תימן—גבעת עדה; צעירי גילה בת בצלאל (רוקה) חדרה.

אסרף מרדכי בן נסים (רוק) מרוקו—חדרה; כהן שמחה בת אהרון (רוקה) מרוקו—אור־עקיבא.

יוספוב זכר בן אוליא (גבר) רוסיה—חדרה; אברבוך חנה בת בוריס (רוקה) רוסיה—נצרת.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי כפר סבא

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס. כס/5/3/א'" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

מטרת התכנית היא ליעד מגרש לבנין צבורי ומגרש לבנית מגורים עד 7 קומות עם דירות גג, מעל קומת עמודים מפולשת.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6439 חלקה 90 בפינת הרחובות התקוה והחלוץ.

כל המעונין בשנוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

ד' ניסן תשל"ד 27.3.74

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1540/74

בענין: צוואת המנוח ליאון יהודה לויט מרחוב שטריקר 5 תל־אביב ע"י ב"כ עוה"ד י. גנון מרחוב דיזנגוף 214 תל־אביב.

הזמנה

הריני מזמין בזה כל אדם להתיצב בבית המשפט תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם, מדוע לא תוכח ולא תקויים צוואתו האחרונה של המנוח ליאון יהודה לויט והתוספת לצוואה זו ומדוע לא תינתן תעודת קיום הצוואה למבקשת הנ"ל ומינויה של המבקשת למנהלת העזבון, שאם לא כן, יתן בית המשפט הצודה כאמור.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1, תל־אביב
טל. 57227

מדם בטרפליי תל־אביב
בשעה 6 9.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 10.4

לה טראוויאטה מאת ורדי
חיפה, אולם ארמון בשעה 7 11.4

כרמן אופרה מאת ביזה
עם כוכבת המטרופוליטן ג'ודית בלגיפול
תל־אביב, בשעה 8.30 13.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 14.4

כרמן תל־אביב
בשעה 6 15.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 16.4

נסיכת הקרקס נצרת עלית
בשעה 8.30 18.4

כרמן תל־אביב
בשעה 8.30 20.4

נסיכת הקרקס באר־שבע
אולם קרן בשעה 8.30 21.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 22.4

כרמן תל־אביב
בשעה 6 24.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 25.4

ריגולטו מאת ורדי
תל־אביב ב־8.30 27.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 28.4

כרמן תל־אביב
בשעה 6 29.4

נסיכת הקרקס תל־אביב
בשעה 6 30.4

היום

יום רביעי י"ח ניסן תשל"ד 10.4.74
ג' חוה"מ פסח — ג' בעומר

הפרק: מיכה א—ב; המשנה: בכורות ב', ג—ד; הדף: מנחות עג; ההלכה: הל' שבת שכ"ה, ה—ו.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, צ — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ג)
עברית — 19.00: יידיש — 19.30: לאדינו — 20.00: מוגרבית — 20.15: רומנית 20.30: רוסית — 20.45.

רשת א'

8.05 „אנהולוגיה"; 10.05 „צלילים מ־הקבסוס האוניברסיטה העברית בירושלים"; 11.00 עבריה לעם; 12.35 „קונצרט צה"ר"; 14.10 לאב הילד; 15.05 „רדיודל"; 15.30 „למורה" — הדרכה למורים; 15.50 באהבר הספרים; 16.05 רגע של עברית; 16.06 „פליכס מנדלסון" „צלילי"; 17.05 „בליד"; 17.30 „גלי־קולי"; 18.05 עזריה איזור לספר על גוף הארץ; 18.10 „על עבודה ועובדים"; 18.40 הכוכבה היומית; 18.55 להקלאי — הקירת פנעים; 19.30 „מה בשבע"; 19.40 נעימות קלות; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: מיכה, פרקים א', ב', קריאה בפי משה ניסן והיחה באת אברהם אהר־ביה: שובי הכלתה; 20.05 „עם ישראל חי"; 20.45 פרקי חזנות „בבקתך"; 21.30 „עולם הבדר"; 22.05 „קונצרסטים".

רשת ב'

8.10 „בוקר טוב"; 8.55 „בעקבות החדשות"; 10.05 „כאן בביתי"; 11.50 לאן הערב ומוסיקה קלה; 12.05 „בעקבב יתצר"; 12.30 „תן חיוך"; 13.25 שירים משלנו; 14.10 „כאן אהוד מנור"; 15.05 „לי ולך"; 15.53 „הדרך"; 16.05 רגע של עבריה; 16.06 „אורחים לשעה"; 16.30 „בתקווה להבין את הרכוב" — חידון; 16.35 „אורחים לשעה" — המכך; 17.05 „בה הקשר"; 17.50 נעימה קלה; 18.05 „שירים מבית אבא"; 21.05 „הבו זכרי" — שירים משלנו; 21.30 „פינה הגאוי"; 22.05 „חיוג יקירי"; 22.52 נעימות קלות; 23.25 „אדום עתיק".

גלי צה"ל

14.05 שתים עד ארבע; 16.05 כמעט הברגניה; 18.05 הוכניות הדיון של יום ד' בערב: כהותה של חידות; 19.05 תיבת נוח; 20.05 כרצוכם; 21.50 סיפור לפסח; 22.05 הלילה עם יעקב אגמון; 23.45 שיחת הבוה — יעקב אגמון משוחח עם דייר בנתם ברינקר על „היפה".

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות; תכניות ילדים; 17.32 ידידי פליקה: 18.00 סרטים מצויירים; הכניות ערביות: 18.30 חדשות; 18.32 הסלום האבוד; 19.00 לחיסה; 19.05 — קריקרבי; 19.30 חדשות; 20.00 האומנת והפרופסור; 20.30 מבט לחדשות; 21.00 כוב לשכור על קסר; 21.40 סרט קולנוע — „הבריחה אל הככשי"; 23.40 פסוקו של יום — כתוך ההגדה של פסח; תפילה.

לוח הצופה

● פיליפ הקונה רהיטים, אנטיקות, פרידזרים, ריהוט משרדי וכל חפצי בית אחרים. טלפון 864938, 874245, בערב 876852.

● דירות: 3 חדרים ליד הבימה 175,000, 288178.

למסדרי קדושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א־יפו מבקשת להודיע לה אם בירה רחל, ת. ז. 0462018 בעלת תעודת גירושין מס' 48185 מיום ז' תמוז תשל"א גרושה אצלכם לנשואין.

הנ"ל טוענת כי תעודת הגירושין שלה אבדה.

גניבה בתל־אביב

חמרי בנין וכלי עבודה בשווי של כ־15 אלף ל"י נגנבו אור ליום ב' במחסן לחמרי בנין ברח' יצחק שדה 41 בתל־אביב.

מנהל עבודה בחברת „אליש" מר יוסף דזאני, התלונן במשטרה ביום ג' על הגניבה. נפתחה חקירה לגילוי הגנבים והחמרים הגנובים.

תיאטרוני ישראל

10.4.74 הערב

הבימה:
דלתות וזכוכית: תל־אביב, האולם הגדול בשעה 8.30
הו. יו. יוליה: תל־אביב האולם הקטן בשעה 8.30 בערב
שלום שלום
ואין שלום: צה"ל

הקאמרי:
נערי ורדה'לה: תל־אביב
מלון בוזה: צה"ל

התיאטרון העירוני
חיפה:
הציד: חיפה
ביתבשר 72: חיפה

הצופה
עתון יומי
HATZOFE DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ. עורך: ש. דוד־יהודה. מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66. טל. 35421. ת"ד: 2045. חשבון בבנק הדואר 41144 ✡ סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, ת"ד 1148. טל. 234910. בערב טל. 528344 35606 ✡ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 3 טל. 663628. דפוס העשור בע"מ, רח' המסגר 66. טל. 3155[...]

●

אין המערכת אחראית להחזרת כתבי יד ...

هكذا من الاهل

هكذا من الاحتل

האמונה בזכותו של עם ישראל לארץ אבותיו - בדיוני הכנס הארצי לתנ"ך

האמונה בזכותו של עם ישראל לארץ אבותיו המשתקפת האוניברסלית של ספרי החכמה — איוב, משלי וקהלת, עמדה במרכז דיוני הכינוס הארצי ה-22 לתנ"ך בבית העם בירושלים.

אולם הכינוס היה מלא קהל שוחרי התנ"ך, חוקרים ומלומדים, שבאו מחלקי הארץ השונים, ביניהם נראו בני נוער וכן בני משפחות שכולות, אלמנות, צעירים וחברי חוגים ללימוד התנ"ך, שהוקמו לאחרונה על שמותיהם של בנים שנפלו. הם גילו ענין רב בפירושי נסתרות היסורים, הנחמה והתקוה אשר בספר איוב.

ההרצאה המרכזית אתמול הושמעה מפיו של החוקר פרופ' אשר דב גוהר על „המוטיב של איוב בספרות החדישה היהודית והעולמית". המרצה הצביע על הבדלי הגישה בין הסופרים המשוררים והמחזאים הלא־יהודים הרואים באיוב ביטוי לצער העולם, לבין אלה היהודים שכתבו יצירות גדולות אחרי השואה וראו באיוב נקודת מוצא להתגברות הרוחנית על הלם השואה.

מר דב רפל, מאוניברסיטת בר אילן, ניתח את עשרת הפרקים הראשונים של ספר איוב, בהם מתגלה מעין מורה דרך לאדם, לפי הגיון: תחילה אזהרה לנצור מפני סכנת הצטרפות לחבורות של עושרים, לאחר מכן — לרווק הצעיר מפני פיתוייה של אשה זרה הבוגדת, ולבסוף — לאדם הנשוי בפני הניבורות אחרי אשה זרה המבקשת להרוס את חיי משפחתו. החכם מדריך את האדם, כי האושר האמיתי הוא רק באהבת אשת הנעורים.

יסוד התקוה בספר איוב הודגש בהרצאתו של פרופ' יהודה פליקס, שציין כי יש תקוה לעץ הכרות שיוציא יונק חדש, והאדם — כעץ השדה.

על חשיבותו של לימוד התנ"ך בשעה זו דיבר פרופ' בנימין אופנהיימר, בהדגישו כי התפקיד להשהול את האמונה בעצם זכותו של עם ישראל על ארץ ישראל.

הכינוס יימשך היום ובו ידונו בבעיות ספרותיה ופרשנויות של ספרי החכמה.

מבצע „שירות ירוק" לאדניות

היום ומחר יתקיים ברחבי הארץ „שירות ירוק לאדניות", ע"י המועצה לארץ ישראל יפה בשיתוף עם הרשויות המקומיות.

במסגרת המבצע ימכרו שתילים ודשן וינתן הדרכה לבעלי אדניות — צעיצי גני שהופצו אשתקד ע"י המועצה בכל הארץ זכו לפופולריות רבה.

בתל אביב יערך המבצע בככר מלכי ישראל, (בין השעות 10—1 בצהריים, 3.30 — 6.00 אחה"צ). כמו כן ינתן „השירות הירוק לאדניות" בירושלים, חיפה, באר שבע, חולון, דימונה ואופקים.

בכוונת המועצה היה להפיץ השנה גם אדניות חדשות, אך עקב קשיי ייצור שהזמן נרכם, נדחתה הפצתן של אדניות חדשות למועד מאוחר יותר.

אלפי עולי רגל בירושלים

אלפי עולי רגל עלו אתמול לירושלים וביקרו בהר ציון וברחבת הכותל המערבי.

במקביל אירגן משרד הדתות עליה לרגל בשביל פצועי צה"ל המאושפזים בבתי־החולים ובבתי ההחלמה השונים וכן לעולים חדשים שעלו לאחרונה מברית המועצות ומארצות ערב. הפצועים והעולים היו אורחי משרד הדתות שהסיע אותם למקומות הקודשים לסיור בירושלים ולתפילה ברחבת הכותל.

כדי יום ביומו נערכה ברחבת הכותל ברכת כהנים בהשתתפות מאות כהנים מכל חלקי הארץ.

עיריית ירושלים ארגנה בימי חול המועד מבצע „סובו ציון והקיפוה" והזמינה את הטיילים השונים לסיורי היום בעיר העתיקה והחדשה בהדרכת מדריכים מקצועיים.

קבלת פנים ברחבת הכותל

קבוצות של עולי רגל עלו אתמול לירושלים במסגרת מסע שאורגן על ידי המפד"ל. בשל הגשם נתבטלה התהלוכה המסורתית של עולי הרגל מתחנת הרכבת עד להר ציון והעולים עלו בקבוצות, קבוצות להר ציון ומשם המשיכו לכותל. ברחבת הכותל נערכה להם קבלת פנים שבה נאם ד"ר ש"ז כהנא והודיע כי השנה הבאה תהיה שנת רבי יהודה הלוי לרגל מלאת אלף שנה להולדתו.

בבית יד לבנים בתל אביב נפתחה תערוכת פרוייקטים „לאחר הנצחה לחללי הסיירת הצפונית" שבין 57 המוצגים אשר הוצגו בפני השופטים 6 מוצגים זכו בפרסים. בצלום: אחד מהדגמים המוצגים.

הנצחת חללי „הסיירת הצפונית"

גישה מהפכנית בהנצחת חללי מלחמה, תבוא לידי ביטוי בתכנית הנצחתם של נופלי „הסיירת הצפונית". בשכונות טבע ונוף יוטבעו שמות הנופלים בסלעים ובפינות התייחדות על פני שטח נרחב. על כך מסרו אתמול נציגי חבר השופטים, שבחר בתכנית ההנצחה, במסיבת עתונאים בבית „יד לבנים" בתל אביב.

המדובר בהנצחתם של 26 נופלים של סיירת המתנדבים, אשר איננה ניתנת לזיהוי פומבי, אך ידועה היטב בצה"ל ע"י מעלליה. היחידה פעלה בכל עת בזירות שהיתה החמה ביותר: בעמק בית שאן, כאשר היו חדירות מחבלים מירדן, בגבול הלבנון, כאשר גברה הפעילות שם, ולאחר מכן בחזית הצפונית. עיקר פעולה של יחידת המתנדבים היה בלילות. בשלוש השנים האחרונות שיכלה 26 מאנשיה.

על חבר השופטים נמנו פרופ' דניאל חבקין (אדריכל, יו"ר) האלוף יצחק חופי (מ"מ הרמטכ"ל), הפרופ' יצחק דנציגר (פסל) מר אברהם יסקי (אדריכל) ומר יעקב סמרון (הורה שכול).

250 איש ביקשו להגיש הצעות להנצחה, ו־42 מהם הגישו לשלב הסיום של תחרות ההצעות. התנאים היו מיוחדים וחדשניים: לא עוד אנדרטה נוספת, אשר בני נוער מבקרים בה להתרשם מגנה ומן העצב שלה. התנאי העיקרי, שתבע חבר השופטים, היה שילוב של רעיון הנצחה עם מקום שיהיה מקור חיים, טבע, נוף והתייחדות. מקום שבני נוער ומשפחות ישהו בו. יפגשו את רוח הלוחמים שנפלו. ההנצחה נועדה להעשות בפורדות הורמון לא הרחק מקלעת נבריד תווה אשיב — המקומות בהם פעלה הסיירת.

לאחר בדיקת ההצעות החליט חבר השופטים לא להעניק פרס ראשון, אלא את 4 הפרסים הנוספים לפי הדירוג, כיון שהתכונות שנדרשו נמצאו מפוזרות בכמה תכניות.

הפרס השני ניתן לארכיטקטים ישראל לוטן, בנימין תורי, צבי רתון והציירת מיגה זיסלמן. הפרס השלישי — לארכיטקטים דני בן וגיורא בן דב. התכנית הסופית תגובש משתי ההצעות של הצוותים הללו.

הפרוייקט יכלול מעבר דרך נקיקים אל רחבה שקועה כעם בפיסגתו של הר. שבילים רמים יובילו אל הרחבה, שהשתלב בנוף. בינות לשבילים יוטבעו על פני סלעים שמות הנופלים וכן פרטים עליהם.

הסוכנות תגביר ההסברה בקרב יהודי התפוצות

הנהלת הסוכנות היהודית החליטה להגביר את פעולות ההסברה בקרב יהודי התפוצות. לשם כך נערכה ריאורגניזציה במחלקת ההסברה של הסוכנות והוקצבו סכומים מתאימים להגברת הפעילות.

על כך מסר יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, מר אריה דולצ'ין, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב מטעם האיגוד העולמי של העתונאים היהודים.

במסיבה השתתף גם מר משה גלבוע, שהתמנה לאחרונה לתפקיד מנהל מחלקת הארגון וההסברה בסוכנות, אשר יהיה אחראי לנושא ההסברה בתפוצות.

מר דולצ'ין אמר, כי יוגדלו האמצעים לעניני הסברה והיא תיערך בתיאום עם יתר הגורמים שבטפלים בהסברה. תיעשה הסברה יהודית ציונית בקרב היהודים בעולם ובאמצעים במדינותיהם.

משבר האימון בישראל עדיין לא פגע בעם היהודי

הדובר הדגיש, כי העם היהודי יעמוד לצידנו, אולם הוא זקוק להסברה והדרכה. משבר האימון בישראל עדיין לא פגע בעם היהודי, ויש לקדם זאת בהסברה מתאימה. מסע ההסברה יתרכז בעידוד העליה ד עתידה של מדינת ישראל.

במסע ההסברה שנערך לאחרונה בארה"ב, התקיימו כ־2400 מפגשים ב־340 מקומות במשך חודש אחד והצליחו להעמיד את נושא העליה כאחד העניינים המרכזיים בכל קהילה.

354 עיתונים ובטאונים יהודיים בעולם

מר משה גלבוע ציין, כי יש כיום בעולם 354 עתונים ובטאונים יהודיים בשפות שונות ולהם כ־3.5 מליון קוראים. מחלקתו מתכוונת להגביר את הטיפול בעתונאים היהודים ברחבי העולם ולשם כך ייצורו באיגוד העתונאים היהודים וכן בעתונאים ישראליים.

המחלקה מייסדת שורה של פרסומים נוספים בשפות שונות שנועדים ליהודי התפוצות. במסגרת זו ייצא לאור בולטין משותף לאיגוד העתונאים היהודים ולמחלקת ההסברה באנגלית ובאידיש ובו מידע על המתרחש בישראל.

הנחה את המסיבה מר משה רון, מזכיר האיגוד העולמי של העתונאים היהודים.

עובדי בטחון ייקלטו במשרד התחבורה

עובדי מחלקת התיפעול ביחידת הבטחון על נמל התעופה בן גוריון מועברים בימים אלה מרשות החברה הממשלתית לרשות מינהלת התעופה, ויכללו במסגרת משרד התחבורה.

ביחידה זו מצויים כ־100 עובדים. וגיוס כח האדם נמשך.

ואלרי קוקוי הגיע עם 250 עולים מבריה"מ

אסיר ציון, ואלרי קוקוי, היה בין 250 העולים, שהגיעו אתמול לפנות בוקר בשני מטוסי עולים מוינה.

בנמל התעופה בן גוריון הגיעו מבעוד לילה אשתו ובתו של ואלרי קוקוי וכן קבוצת חברים מקיבוץ משמר העמק, הללו „אימצו" את אסיר ציון, במסגרת מבצע של הקיבוצים לאימוצם של פעילים יהודיים שנאסרו בברה"מ.

אשתו ובתו של קוקוי עלו לפני שנתיים לישראל. בעוד שואלרי היה בבית סוהר בעוון „פעילות ציונית והסתה נגד ברה"מ". הוא נידון במארס 1971 ל־3 שנות מאסר, והשלטונות הקפידו עמו עד היום האחרון. לא רק שלא זכה לקיצור כלשהו של תקופת המאסר, אלא גם נכלא כאסיר פוליטי היה, בין פושעים פליליים. אולם קוקוי עמד איתן, כשהשמיע בעת משפטו הצהרות הזדהות עם יהדותו ועם ישראל. מן הכלא כתב לבתו מכתבים בצורת סיפורים, שמשמעותם חופש ושיבה למולדת הישנה. מיד עם שחרורו, כתום שלש השנים, ביקש וקיבל אשרת יציאה מברה"מ.

העולים האחרים שהגיעו היו מבין קבוצות העולים שהתעכבו במחנה המעבר באוסטריה, כיוון שלא הספיקו לצאת במטוס האחרון ערב החג.

משפחות ברוכות ילדים בי-ם יקבלו הנחות במסים

מאת כתב „הצופה" בירושלים

מועצת עירית ירושלים עשויה להחליט על פטור או הנחה של הקליה במיסים העירוניים למשפחות ברוכות הילדים. ד"ר אליעזר יפה, ראש אירגון „והבי" המאגד את המשפחות הגדולות פנה אישית לכל חברי מועצת העיריה בבקשה ליזום חקיקה לשיפור זכויותיהן של המשפחות הגדולות בעיקר על רקע האברת המחירים וההתייקרויות האחרונות.

סיעת המפד"ל בירושלים קיבלה בברכה את ההצעה והחליטה לתמוך בה בשל מספרן הרב של המשפחות ברוכות הילדים המרוכזות דווקא בעירה ואשר מצוקתן מצדקות. על פי המגעים הבין־סיעתיים הראשונים נראה כי ההצעה תתקבל על דעת כל הסיעות בעיריה. יחד עם זאת מינתה סיעת המפד"ל ועדה פנימית אשר תבדוק ותלבן את פרטי הנושא.

על פי ההצעה ישוחררו משפחות המונות שמונה ילדים לחלוטין מהארנונה הכללית בלא התחשבות במספר החדרים שבדירה. משפחות המונות חמישה עד שבעה ילדים ישלמו ארנונה עבור שני חדרים בלבד גם אם מספר החדרים שבדירותיהן גדול יותר, ובמשפחות המונות ארבעה ילדים לא תשולם ארנונה עבור אחד מחדרי הדירה.

נחנך בית כנסת בבי"ח רמב"ם

טקס חנוכת בית־כנסת באגף החדש של בית החולים רמב"ם בחיפה נערך אתמול בהשתתפות האדמו"ר מוויז'ניץ הרב אליעזר הגר, מנהל בית החולים, ד"ר מ. לזר, רבנים, דיינים, נציגי ציבור ופעילי אגודת ביקור חולים „אחיסמך".

בית־הכנסת הוקם באגף החדש באולם רחב ידיים וישמש במקום תפילה לחולים ולצוות עובדי בית החולים.

דברי פתיחה אמר הרב יעקב פינק. הרב יעקב שפירא, ראש ישיבת „משכנות יעקב" קרא את מגילת היסוד של בית הכנסת. יו"ר אגודת ביקור חולים „אחיסמך", מר ש. רוזנברג, נתכבד בתפילת מנחה ראשונה.

האדמו"ר מוויז'ניץ עמד בדברי ברכתו על הקשר הסימלי שבחנוכת בית כנסת בחג הפסח.

מנהל בית החולים, הד"ר מ. לזר, אמר, כי בית הכנסת ישמש כמקום סעד ואמונה לחולים ולעובדי בית החולים והביע הוקרה לפעילי „אחיסמך" על הסעד שהגישו בתקופת מלחמת יום הכיפורים ואחריה.

כן בירך רב בית הכנסת הרב ברוך סגל

הביקוש לבטנים מישראל בחו"ל עולה על ההיצע

מאת סופרנו הכלכלי

הביקוש לבטנים בחו"ל עולה על ההיצע של ישראל. השנה יוצאו 5000 טונות מהיבול המיועד לייצוא.

השטח הנזרע של בטנים הגיע בשנה זו ל־42 אלף דונם, שהניבו 15,300 טונות. הייצוא יתבסס ב־8 אלפים טונות.

השוק המקומי מתחרה בייצוא

הביקוש לבטנים גדול גם בארץ והשוק המקומי מתחרה בייצוא. מועצת הבטנים סבורה, לכן, שיש מקום להגדיל את שטחי הבטנים, וזה עוד שצפוי צמצום אספקת בטנים מארה"ב וארצות אחרות לאירופה.

התמורה הצפויה בעונה הנוכחית תגיע ל־2000 ל"י לטונה ייצוא. למרות העליות הגדולות בהוצאות הייצור שהגיעו בעונה האחרונה ל־40 אחוז כדאי לגדל בטנים ויש להניח שעקב המחירים הטובים יורחבו השטחים.

דב גולדשטיין מציע הקמת תנועה חדשה

להקים תנועה חדשה שתמנה 50 אלף חברים ויותר ואשר תכריע בבחירות הקרובות בין שני הגושים הגדולים במדינה. המערך והליכוד ותציל את המדינה מן המבוכה בה היא שרויה מאז מלחמת יום הכיפורים — הצעה זו העלה מר דב גולדשטיין, לשעבר ראש המועצה המקומית בראש פינה, במסיבת עתונאים שקיים אתמול אחה"צ בצפת.

אחיות הגישו תביעה לבית הדין לעבודה

69 אחיות ואחים עובדי בית החולים הממשלתי בנהריה הגישו אתמול תביעה לבית הדין האיזורי בחיפה, בה מבקשים לחייב את משרד הבריאות בתשלום הפרשי שכר, שמתבטאים ברבבות לירות.

בתביעות שהוגשו על ידי עו"ד נחמן רם, טוענים העובדים, כי בהסכם העבודה הקיבוצי שנחתם בתחילת ינר אשתקד לאחר שביתת האחיות, סוכם על תשלום הפרשים ואשר לטענתם לא שולמו עד כה. הם מבקשים גם מבית הדין לחייב את המדינה בתשלום פיצויי הלנת שכר.

לטענת פרקליטם, מאז נגבבר שולם לעובדים שכרם בהתאם להסכם העבודה וכי ההפרשים מתייחסים לתקופה שקדמה לכך. כן תובעים העובדים תוספת שכר ביחידה שהובטחה להם, לטענתם, עבור עבודה על מישמרת „עפת הירום".

שני האסטרונאוטים בתום ביקור בארץ
„בעייתכם כיצד לחיות בשלום עם השכנים"

בעייתכם היא כיצד לחיות בשלום עם השכנים, ואנו מאחלים לכם למצוא את הפתרון לשלום בטווח התיכון — אמרו שני האסטרונאוטים האמריקניים, אדגאר מיצ'ל וסקוט קארפנטר, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול במלון „דן" בתל־אביב. שני האסטרונאוטים הגיעו לארץ כאורחי משרד החוץ ובשבוע שהותם כאן ביקרו בכל הארץ, החל מרמת הגולן ועד סיני ואילת.

השניים אמרו, כי ישראל היא הארץ הראשונה שבה הם מבקרים כאורחים רשמיים, אך הם ביקרו בהרבה ארצות. בארץ זכו לקבלת פנים מקסימה.

בתשובה לשאלה אמרו, כי התרשמו ביותר מרוח הצוות הקיים בישראל. „זה מזכיר את רוח הצוות של חיל האסטרונאוטים שלנו. הם מעשים אך רוח הצוות שלהם נהדרה", אמרו.

השניים הוסיפו, כי לאחר שראו את כדור הארץ ממרחק, הם מקדישים כעת את מירב זמנם כדי למצוא פתרון לבעיות העולם.

לשאלה, מה דעתם על דעה מבקרים, כי היה צריך להקדיש את כספי הפרויקט של הטיסות לירח כדי לתמוך באנשים נצרכים, ענו, שרק 1.25 אחוזים מן התקציב האמריקני הוצאו על פרויקט החלל כשבאותו פרק זמן הוצאו 43 אחוז לעניינים סוציאליים. לדעתם כדאי היה להשקיע בתכנית החלל, כי עוד 200 שנה יהיו על המחקר שנעשה בקשר לטיסה.

הם הדגישו, כי כל האסטרונאוטים החלו להתעניין בבעיות סוציולוגיות לאחר שחזרו מן החלל. „האסטרונאוטים חזרו מהירח ואתם הרצון למצוא פתרון לבעיות העולם, וזה למדה כדאי", אמרו.

ברית מילה במקלט בגולן

באחד המקלטים של מושב רמת מגשימים התקיימה ביום ד' ברית המילה של הפעוט עמיחי מרקוביץ, בנם של אדית ודאב מרקוביץ, שעלו לארץ מארה"ב לפני שלושה חודשים והתיישבו ברמת הגולן.

האם, אדית דחתה את הצעת קרוביה, לבוא עם הרך הנולד לימי החג לירושלים.

תביעה בפני בית הדין של התנועה

מר חיים ברוידא, מראשי הפועל המזרחי, שהגיש תביעה בפני בית הדין העליון של התנועה נגד שרי המפד"ל, ובה נאמר שבהצטרפותם לממשלה עברו על איסור הרבנות הראשית, מבקש לפרסם, שהבירור יערך ביום ט' באייר ש. ז. ואין הוא כולל את מ. חזני לאחר פרישתו מן הממשלה.

„צים" תעכב הזמנת אניות חדשות

מאת סופרנו בחיפה

הדירקטוריון של „צים" החליט לעכב הזמנתן של אוניות חדשות ולבטל את החוזים לבניה של אוניות במספנות שונות, בהולנד, בדנמרק ובמספנות ישראל, כל עוד לא תהיה הנהלת החברה חופשית למכור אוניות ישנות.

החלטה זו באה בעיקבות מסקנה של ועדת בוררות ההסתדרותית לאפשר להנהלת „צים" למכור אחת מתוך שתי אוניות משא ישנות בגלל התנגדות הימאים. בהנהלת „צים" הובהר כי הועדה ההסתדרותית נמנעה מהחלטה בבעיה העקרונית הנוגעת לזכותם של קציני הים, אם זוהי זכותה של הנהלת החברה להחליט על מכירת אוניות תקף בפשרה שתגרום להמשך הסיכסוך בכל מקרה שיוחלט על מכירת אוניה נוספת.

הוסבר כי המימון לבניית אוניות חדשות הוא מכספי החברה, בהלוואות מבנקים ובעיקר ממכירת אוניות ישנות. גם אם אי אפשר להצמיד מכירה לקניה בגלל תנאי הגאות והשפל בשוק הבינלאומי ולכן החליט הדירקטוריון כי החברה תמשיך לפעול באוניותיה הישנות בצורה שתענה את דעתם של הימאים וההסתדרות, לא תזמין אוניות חדשות, המודרניזציה של הצי תיפסק וסופו שיתנוון ויתחסל.

בתגובה על הפירסומים בקשר לעיכוב התשלום במספנות ישראל עבור בנייתן של שתי אוניות מכולה, הוסבר בחוגי „צים" כי הוא נובע מהתמהמהות של הוועדה ההסתדרותית עד שהכריעה בחיוב על אונית המשא „לאה". הקונה הראשון הסתלק מן העיסקה וכעת מסכמים במשא ומתן עם קונה שני שתמורת דמי האוניה תועבר למספנות.

נשיא המדינה:
לדו"ח אגרנט יהיו השלכות על דרכי פעולת הממשל

„אנו חיים בתקופה של מתח פנימי רב. מלחמת יום הכיפורים על מבחניה הקשים והתקופה הסוערת שאחריה הסבירו אותנו העמוק על הבערך הפוליטי בישראל ועל החיים הצבוריים והחברתיים. אין ספק שלהתפתחויות האחרונות בתחום זה, פרסום דו"ח הביניים של ועדת אגרנט, יהיו השלכות חשובות על שיטת עבודתו ועל דרכי פעולתו של הממשל בעתיד — אמר נשיא המדינה, פרופ' אפרים קציר בהופעתו אתמול בכנס בוגרי בית הספר הריאלי בחיפה, לציון 60 שנה להיווסדו.

נשיא המדינה הביע בטחונו, ש„כשם שמצאנו את הכוח להסיק מסקנות, ולו מכאיבות, מנקודות התורפה שנתגלו ערב המלחמה ובשלביה הראשונים, כן נמצא את הכוח והגבורה להחלץ מהתקופה הקשה שלתוכה נקלענו".

עוד הביע הנשיא את אמונתו ש„בגרות לאומית שאינה נרתעת מקשיים אלא מתמודדת עמם באומץ ובקומה זקופה, היא המגמה לנו גם בעתיד ובמפנה של דבר לא ייצא מהיקף".

כרוז יום העצמאות תשל"ד

הכרוז ליום העצמאות תשל"ד תפורסם בעוד ימים אחדים ע"י הועדה לאירועי יום העצמאות. הכרזה מבוססת על סידרת קמיעות מול צבעונים שעוצבו ע"י הציירת מימי המורי. הקמיעות הוכנו במלחמת יום הכיפורים ונשלחו לחיילים, פצועים ולעצירינו בסוריה ובמצרים.

הקמיעות, בעלות המוטיב היהודי אותר לפסיפס צבעוני ועוצבו לכרוזה ע"י ו. פורונבסקי ובנו. הכרוזה תופץ בארץ ובחו"ל ע"י שירות הפירסומים של מרכז ההסברה.

רשות השידור סירבה לשדר פסטיבל לחזנות ספרדית מ„סיבות טכניות"

מאת כתב „הצופה" בירושלים

רשות השידור סירבה לשדר את הפסטיבל הארצי לחזנות ספרדית שיערך הקרוב בירושלים מ„סיבות טכניות" ומאחר ומבצעי הרשות עסוקים בהקלטת „פסטיבל עידגב".

פסטיבל החזנות נערך מטעם משרד הדתות והמחלקה לתרבות תורנית בעיריית ירושלים והוא נועד בין השאר לספק הקלטות חדשות לחזנות בסגנון מזרחי הדרושה לשידור בתוכניות השונות ברדיו. נציגי המחלקה למסורת והווי דתי ב„קול ישראל" לא יוכלו להקליט את הפסטיבל מאחר והמחלקה הטכנית לא אישרה את השידור בשל אירועי „פסטיבל עידגב".

כזכור עורר „פסטיבל עידגב" סערה בשל הרסיטלים הנערכים במסגרתו בלילות שבת ובערב הפסח אגב חילול שבת חג המצות.

שר הדתות ד"ר יצחק רפאל נועד בענין זה עם שר התירות משה קול והאחרון הביע את לפעול לביטול החסות הכלכלית וההקצבות הבטלתיה התחייבות מכך. אולם מסתבר כי הפסטיבל יתקיים בליל שבת הקרובה על פי התוכנית.

הודעת רשות השידור כי אין בדעתה לשדר את פסטיבל החזנות, עוררה רוגז רב במשרד הדתות ובחוגים דתיים מה גם שההקלטות נועדו לשידור בתוכניות המסורת ונציג „קול ישראל" מר משה לוי אף נכח בחבר השופטים.

בפסטיבל יתחרו 21 מטובי החזנים בדניה וישתתפו בין השאר מספר יצירות חדשות. חבר השופטים יבחרו את 6 החזנים אשר ייצגו את ישראל בפסטיבל החזנות העולמי שיערך ביום שחרור ירושלים בבנייני האומה בבירה.

הנחיות חדשות לכללי התנהגות ברחבת הכותל יופעלו בימים הקרובים

מאת כתב „הצופה" בירושלים

שורה של הנחיות חדשות לכללי התנהגות ברחבת הכותל המערבי יופעלו בימים הקרובים ע"י משרד הדתות.

בשבועות האחרונים סייר שר הדתות ד"ר יצחק רפאל פעמים אחדות ברחבת הכותל, התייעץ עם רבני הכותל ועם אישים שונים ולאחר תהליך שערך, הורה לבצע מספר שינויים לשמירה על כבוד המקום.

בין השאר תאסר לחלוטין הופעתם של קבצנים ומתרימים שונים ברחבה כאשר במקביל ינהגו הוראות קפדניות להפעלת התקנה. יחד עם זאת יתקין המשרד שורה של קופות למתן צדקה בסתר עבור הנצרכים בכך והכספים שייגבו יחולקו למשפחות נצרכות. שילוט בכל השפות ייקבע סמוך לכותל ובו הסבר האיסור לקבץ נדבות.

בדעת שר הדתות להפעיל בקרוב תקנה זו גם לגבי יתר המקומות הקדושים בישראל ובעיקר בקבר הרשב"י במירון שם הפכו הקבצנים למטרד.

תיאסר כניסת רכב לרחבת הכותל

כמו כן הורה ד"ר רפאל לאסור לחלוטין כניסת רכב או חניה ברחבת הכותל, פרט לרכבם של נשיא המדינה, הרבנים הראשיים, ראש הממשלה ומכוניות הנכים. מכונית השרד של שר הדתות עצמו לא תיכנס לרחבת הכותל בהתאם להנחיה החדשה. כדי שלא להכביד על המבקרים והטיילים המבוגרים, הוחלט על הכשרת מגרשי חניה נוספים לקליטת כלי הרכב הרבים. כן נמסר כי בימים הקרובים יוחל בריצוף המיפלס העליון של רחבת הכותל שתרוצף כולה באבנים.

יפורסם צו מחירים מקסימליים להתקנת גז מרכזי

משרד המסחר והתעשייה יפרסם תוך כמה ימים צו מחירים מקסימליים להתקנת מערכות גז מרכזיות לבתי מגורים. זאת לאחר שהמועצה לפיקוח על הגבלים העסקיים החליטה בסוף השבוע שעבר לבטל את ההסדר הכובל שבין חברות הגז והמליצה בפני המשרד לקבוע את מחירי ההתקנות.

דובר משרד המסחר והתעשיה ציין אתמול כי למעשה היה קיים בעבר מחיר מוסדר עבור התקנת גז מרכזי והמחירים שנקבעו ע"י המשרד עבור עבודות ההתקנה נכללו במסגרת ההסדר הכובל בין החברות. משרד המסחר והתעשייה התנה בשעתו את אי התנגדותו להסדר הכובל בכך שחברות הגז יתחייבו בחבירה על מחיר אשר יקבע ע"י המשרד. מחיר כזה אכן נקבע סמוך להפעלתו של ההסדר הכובל, לפני כחצי שנה.

יש לכלול מחיר המערכת במחיר הדירה

עוד נמסר, כי עם ביטול ההסדר הכובל ופרסום צו מחירים מקסימליים להתקנת גז מרכזי, יפנה משרד המסחר והתעשייה למשרד השיכון בדרישה לפעול לכך שהמחיר המקסימלי עבור התקנת המערכת יכלל במחיר הדירה ולא יגבה מהדייר בנפרד.

המועצה לפיקוח על הגבלים העסקיים לא התייחסה לחוזים בדבר צנרת מרכזית לגז שהיו בתוקף לפני שנה והשאירה את ההכרעה לגבי התשלומים במקרים כאלה למערכת המשפטית. משרד המסחר והתעשיה אינו יכול להיות צד בסכסוכים אלה שגרמו הקלות לחלק מצרכני הגז.

עלה מפלס הכנרת

בעקבות הגשמים האחרונים שירדו בגליל ובעמק הירדן, עלה שוב מפלס הכנרת והוא עומד כיום בגובה של 209.60 מטר מתחת לפני הים. בסך הכל חסר חצי מטר כדי שהכנרת תהיה מלאה.

דובר „מקורות" מר מרדכי יעקובוביץ מסר, כי מדי יום עלה המפלס בס"מ. שהם מיליון ו־600 ממ"ק מים. מאז נקודת השפל בכנרת עלה המפלס בשני מטר ו־20 ס"מ. כן ציין כי „אנו נכנסים לקיץ עם כנרת מלאה ושובהי הוסיף, כי חל גם שיפור במפלסי מי התהום בכל הארץ".

נדחתה ההחלטה על קיצוץ המים

בעקבות הגשמים הרבים שירדו בעמק החולה והסתכמו מתחילת העונה ב־660 מ"מ גשם (לעומת 550 מ"מ ממוצע רב־שנתי) — החליט נציב המים, לדחות בשנה את ביצוע ההחלטה לקיצוץ מיכסות המים לחקלאות.

הגשמים שירדו לא גרמו לנזקים, החקלאים רואים בהם גשמי ברכה.

15 אלף איש חתמו על עצומה למען שחרור יהודי סוריה

מאת סופר „הצופה" בירושלים

15 אלף איש חתמו על עצומה למען שחרורם של יהודי סוריה, יחד עם שביתת הרעב שעורכים הסטודנטים ליד הכותל המערבי. שר החוץ מר אבא אבן יבקר היום את השובתים. התאחדות הסטודנטים דרשה לכנס ועידה עולמית להצלת יהודי סוריה. השופט חיים כהן, יו"ר המועצה למען יהודי ערב, השיב שהמולט על כך, אך זה לא בוצע מחוסר תקציב.

השבויים לשעבר מקימים איגוד

כנס יסוד של איגוד שבויי מלחמה ישראליים לשעבר בכל מלחמות צה"ל, נערך ביום ב' אחר הצהרים במועדון „בר מינקר" באוניברסיטת תל אביב.

הכנס היה סגור לעתונאים ואנשי הטלוויזיה שהופיעו במקום לא ניתן להשתתף בו. במקום הופיעו כ־150 איש, ביניהם נכים רבים. ד"ר זלמן ויינטראוב, שהיה בין מארגני הכנס, הסביר שזו פגישת היכרות ראשונה, בה ביקשו לשמוע מפי שבויי השבי על בעיותיהם.

בין המארגנים עמדו לדבר בכנס סגן אלוף אסף יגורי, שחזר משבי מצריים לאחרונה, מיכאל זיושה, בן צבי רוס, נפתלי פדי־צור, וד"ר ויינטראוב.

פועל נהרג בתאונת עבודה

פועל בן 35, תושב בקעה אל גרביה, נהרג אתמול בתאונת עבודה במפעל הנייר בחדרה, בעת שנלחץ בין שני גלילי נייר.

אוניברסיטת בר-אילן

מזמינה את הציבור לטכס

כינון הקתדראות

למשפט העברי

על שם

הרב ד"ר עמנואל יעקובוביץ

הרב הראשי של חבר העמים הבריטי

ולתולדות יהדות ספרד

על שם

החכם ד"ר שלמה גאון

חכם הקהילות הספרדיות של חבר העמים הבריטי

שיתקיים אי"ה ביום שלישי כ"ד ניסן תשל"ד (16.4.1974) בשעה 17.00 אחה"צ באודיטוריום על שם יהדות ארגנטינה בקריית האוניברסיטה.

בתוכנית:

תולדות המחקר בהלכה
פרופ' שלום אלבק בעל הקתדרא למשפט עברי

הרמב"ם כמפרש משנה ותלמוד
פרופ' ע"צ מלמד בעל הקתדרא לתולדות יהדות ספרד

השווה והשונה במסורת היהדות ההיסטורית (באנגלית) —
הרב ד"ר עמנואל יעקובוביץ

מושג המדינה לפי דון יצחק אברבנאל (באנגלית)
הרב ד"ר שלמה גאון

לרגל זיופים שנתגלו הרינו מודיעים כי תוצרת שהוכשרה לפסח ע"י הרבנות הראשית בחיפה ובהשגחתה המיוחדת לפסח: נושאת חותמת „כשר לפסח תשל"ד בהשגחת הרבנות הראשית חיפה".

תוצרת שאינה מסומנת בחותמת כנ"ל אין אנו אחראים לכשרותה. אין לסמוך על מלים כשר לפסח אשר בעלי הפירמה בעצמם מטביעים.

הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

המועצה הדתית חולון

מכרז

מתבקשות הצעות של קבלנים להתקנת גג במבנה מעל אולם התוועדות של המועצה הדתית.

פרטים, והמפרט הטכני אפשר לקבל במועצה הדתית בחולון רחוב הרב קוק 7.

הצעות יש להגיש במעטפות סגורות למזכירות המועצה הדתית בחולון עד יום שלישי א' באייר תשל"ד 23.4.74.

אין המועצה הדתית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר ולא הצעה כלשהיא.

ישראל נגר, ראש המועצה הדתית — 10.4.74

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב

קבלת קהל במשרד הרישוי חולון בשעות אחר הצהרים

הנהלת שירותי נהיגה ורכב מודיעה בזה לכל המעוניינים כי משרד הרישוי בחולון נפתח מחדש בשעות שלאחר הצהרים והוא פתוח לציבור בימים א', ב', ג' ו־ד' מ־15.00—17.30.

בשעות אלה מבצע המשרד את הפעולות שלהלן:

בנושא נהיגה
* חידוש והוצאת רשיונות חדשים;
* מתן כפל רשיון לאחר אבדן הרשיון וחידוש הרשיונות לנהגים שבגלל אי התשלום קנסות לא קיבלו טפסים לחידוש הרשיון;
* רישום שינויים ברשיונות נהיגה (שינויי שם, מען וכו');
* מתן מידע והסברים.

בנושא רכב
* מתן שוברי תשלום, לחידוש תוקף רשיון רכב, לאלה שלא קיבלו אותו בדואר;
* רישום העברת בעלות;
* הוצאת כפל רשיון רכב;
* מתן מידע והסברים.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרז מס' 74/1639

החברה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע עבודות בניה מקצועיות בתנאי הצי במתקני החברה במחוז הדרום.

פרטים וטפסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 25 לירות במשרדי אגף הבצוע רח' קפה ישראל 5 תל־אביב בין השעות 9.00—12.00 עד יום חמישי 11.4.74.

הצעות תתקבלנה עד יום ראשון 17.4.74 שעה 12.00

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמשו בחשמל בתבונה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „שינוי מס' 8, לתכנית מפורטת מס' ד/381, רובע ה' — אשדוד חלקי גושים 2071, 2072, 2076, שהודעה על הפקדתה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפירסומים 1886 תשל"ג 4.1.73 עמ' 801.

השנוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א' ניסן תשל"ד 24.3.74

א. יהודיפון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

הסתדרות הפועל המזרחי — המפלגה הדתית לאומית

חלוקת פרס שפירא

החלוקה האחת עשרה

תתקיים אי"ה ביום רביעי ב' דחוהמ"פ י"ח ניסן (10.4.74) בבית התנועה רח' אבן גבירול 166 תל־אביב בשעה 6.00 בערב.

התכנית:

דברי פתיחה — א. גואלמן

פרס כבוד לסופר יצחק אריגור

נמוקי ועדת השופטים — א. מברך מזכיר ארגון הוותיקים

נמוקי ועדת השופטים לפרס מחשבת הציונות הדתית — פרופ' נתנאל קצבורג

נמוקי ועדת השופטים לפרס ספרות יפה דתית — הסופר נחום אריאלי

י. אריגור — יצירתו ומפעל חייו, דברי הערכה ד"ר יצחק רפאל — שר הדתות

הערכת הספר „משנתו של הרב קוק" — הרב חיים דרוקמן, ר"מ ישיבת „אור־עציון

הערכת הספר „שמייך ירושלים" — הסופר יעקב אבן־חן

הענקת הפרס * דברי חתני הפרס

הנכם מוזמנים להשתתף במסכם חגיגי זה

חתני הפרס:

* פרס הכבוד — יצחק אריגור, על יצירתו ומפעל חייו
* למחשבת הציונות הדתית — צבי ירון (זינגר), על ספרו „משנתו של הרב קוק"
* לספרות יפה דתית — אלעזר שרביט, על ספרו „שמייך ירושלים"